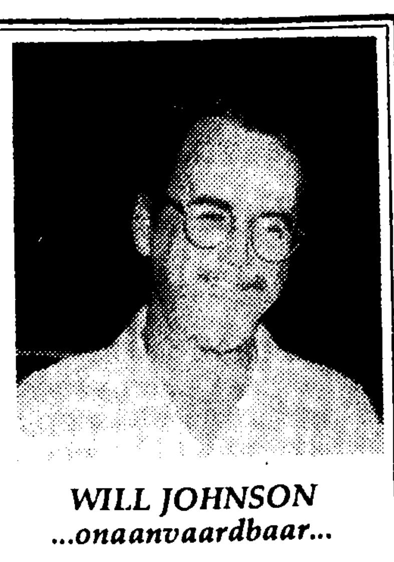
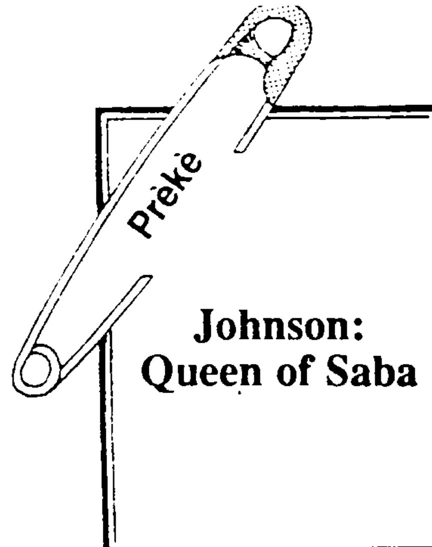
VANDAAG

WILL JOHNSON ...onaanvaardbaar...

110E JAARGANG — NO.: 112 DINSDAG 1 JUNI 1993

AMIGOE

Johnson: Queen of Saba

DOBRICA COSIC ...afgezet als president van klein-Joegoslavië...

(AFP-satellietfoto)

Op beschuldiging landverraad

Gematigde president van klein-Joegoslavië afgezet

BELGRADO - De val van de gematigde president Dobrica Cosic van klein-Joegoslavië is een gevolg van een verrassende actie van de leider van de ultranationalistische Servische radicale partij, Vojislav Seselj, die Cosic ervan beschuldigde het leger op te stoken om een staatsgreep te plegen. De nationalisten van Seselj kregen daarbij overigens de steun van leden van de communistische Servische socialistische partij van de Servische president Slobodan Milosevic. Bij de vijandelijkheden in het voorbije Pinksterweekeinde zijn ruim zeventig mensen om het leven gekomen en raakten er zeker vierhonderd gewond. De strijd duurt nog steeds voort.

De afzetting van Cosic versterkt de greep van de Servische haviken op romp-Joegoslavië. "Nu kan Milosevic vrij heersen in een land zonder recht, kan hij doen wat hij wil en staat hij alleen aan de top", zei een vooraanstaande politieke commentator in Belgrado. Een grote meerderheid in beide kamers van het parlement stemde in met de afzetting van Cosic, die volgens deze afgevaardigden de grondwet heeft geschonden. De parlementariërs beschuldigden Cosic ervan een onafhankelijk buitenlands beleid te voeren waarbij hij verzuimde het parlement te raadplegen en het gewoonweg negeerde. Men beschuldigde Cosic ervan in het geheim ontmoetingen te hebben gehad met Joegoslavische legergeneraals zonder dat het parlement **daarvan wist of dit had goedgekeurd.**

Seselj zei tegen verslaggevers: "Cosic verbroederde zich met sommige generaals van het leger en stookte hen op om een staatsgreep uit te voeren". "In werkelijkheid schond hij voortdurend de grondwet. Maar in de afgelopen tijd ondernam hij daarbij stappen, die ons enorme schade kunnen veroorzaken. Hij onderhandelde in het geheim met de Kroaten, trof voorbereidingen om Krajina (de Servische enclave in Kroatië) over te dragen en poogde verdeeldheid te zaaien in Kosovo". Kosovo is de vroeger autonome provincie, die door Servië feitelijk is ingelijfd.

Een afgevaardigde die anoniem wilde blijven zei: "Dit (verbroederen met de generaals, red.) verklaart waarom de radicalen en de socialisten een monsterverbond tegen Cosic sloten. Zij vreesden dat de president een wanhopige poging zou ondernemen om enige wet en orde te brengen in dit rechteloze land".

De motie van wantrouwen tegen Cosic werd in het Lagerhuis met een grote meerderheid aangenomen. Voorzitter Radoman Bozovic maakte bekend dat 75 afgevaardigden voor hadden gestemd en 34 tegen. Tien stemmen waren ongeldig en negentien parlementariërs waren hetzij afwezig of onthielden zich. Het Hogerhuis sprak zich later op de avond tegen de president uit. Ook daar werd een motie aangenomen dat Cosic de grondwet heeft geschonden, waarna de motie van wantrouwen volgde die eveneens een meerderheid kreeg.

MANDAAT

Bosnië is het afgelopen weekeinde op verschillende plaatsen het toneel geweest van bloedige gevechten tussen moslims, Serviërs en Kroaten. Meer dan 73 mensen werden gedood en zeker vierhonderd anderen raakten gewond. In Gorazde, de laatste stad in het oosten van Bosnië-Hercegovina waar moslims zich gewapenderhand verzetten tegen de Servische opmars, is een zware strijd geleverd. Volgens moslim-strijders werd het Servische offensief, waarbij de meeste slachtoffers vielen in dorpen aan de oostelijke rand van de enclave waar zeventigduizend moslims een goed heenkomen hebben gezocht, maandag tot staan gebracht.

De Kroatische premier Franjo Tudjman heeft verklaarde dat hij het mandaat van de VN-troepen, die zijn gestationeerd in door Serviërs beheerste gebieden in Kroatië, niet zal verlengen, tenzij de troepen voldoende kracht krijgen om de opheffing van de Servische troepen af te dwingen en de Kroatische soevereiniteit te herstellen. Het mandaat van de troepen loopt op 30 juni af.

AD verliest gouverneurs verkiezingen

CUMANA - De regeringspartij Acion Democratica (AD) van Venezuela heeft de nederlaag erkend van zijn kandidaten voor het gouverneurschaop in de Venezolaanse staten Barinas en Sucre.

Het betrof een herhaling van de in december 1992 gehouden verkiezingen. In Barinas won de COPEI-kandidaat Gerhard Cartay waarbij Carmelo Lauria aan het kortste eind trok. Lauria maakt deel uit van het nationale bestuur van AD. In Sucre won de socialist (MAS) Ramon Martinez de stembusrace. AD-kandidaat Gaston Navarro erkende zijn nederlaag.

Ongecensureerde krant in Guatemala

■ *GUATEMALASTAD - Het verzet tegen de staatsgreep van president Jorge Serrano Elias van Guatemala wordt steeds openlijker. Ook maandag gingen er velen de straat op om te betogen tegen deze auto-coup van Serrano Elias. Er werd ook geprotesteerd tegen de censuur welke de media is opgelegd. Het dagblad La Hora had als opening van zijn eerste ongecensureerde editie sinds de actie van Serrano Elias: Roep om aftreden Serrano. De achterpagina had eveneens een kop welke niet mis was te verstaan: Serrano blijft alleen staan en wankelt.*

(AFP-satellietfoto)

Hendersons moeten 50.000 betalen

Advocaat I.M.A. wederom vrijgesproken van chantage

WILLEMSTAD — De advocaat mr. ir. I.M.A. is in hoger beroep wederom vrijgesproken van de beschuldiging van chantage van een Amerikaanse cliënt van het kantoor van de advocatenfamilie. Het Hof van Justitie heeft het vonnis bekrachtigd van het gerecht in eerste aanleg dat tot vrijspraak kwam. Het Openbaar Ministerie ging in beroep maar kreeg vanochtend wederom nul op het rekest.

Vorige week heeft ook de Raad van Toezicht op de advocatuur rechtgesproken ten gunste van het advocatenkantoor waaraan I.M.A. indertijd verbonden was. Het kantoor had beslag laten leggen op banktegoeden op Sint Maarten en een jacht in de VS die toebehoorden aan de familie Henderson.

Een aantal leden van de Henderson-familie had jaren geleden de hulp ingeroepen van het Antilliaanse advocatenkantoor, maar talmde met het betalen van de rekening. Het waren deze schulden die onderwerp van telefoongesprekken werden. Een aantal daarvan werd als chantagepogingen aangemerkt door de Hendersons die op verzoek van het Openbaar Ministerie aangifte deden aan de hand van een cassettetape met telefoongesprekken.

De Raad van Toezicht heeft de Hendersons gelast 50.000 dollar aan het kantoor van M.A. te betalen.

Na een jarenlang proces is de zaak I.M.A. beland in een eindstadium. Het vanochtend uitgesproken vonnis kan door het O.M. bij de Hoge Raad gebracht worden. Volgens onbevestigde berichten zou het O.M. al naar de Hoge Raad gestapt zijn voor een tweede strafzaak tegen I.M.A. waarin twee maanden voorwaardelijk werd opgelegd wegens het bewezen verklaarde meewerken aan het verborgen houden van een uit Koraal Specht ontsnapte gedetineerde. Deze gedetineerde was een zoon van de familie Henderson. De advocaat van de veroordeelde jurist kan nog niet zeggen of de zaak daadwerkelijk voor de Hoge Raad gebracht wordt.

Op zoek naar oplossing crisis

President Serrano Elias: 'Geen sprake van aftreden'

GUATEMALASTAD - President Jorge Serrano Elias is niet van plan af te treden als president. Hij doet er wel alles aan om een oplossing voor de huidige problemen te vinden zodat er een einde komt aan de huidige gespannen situatie. De president wekt ook de indruk dat de oplossing gezocht moet worden door politici en niet door de militairen.

In een door radio en tv uitgezonden interview liet de Guatemalteekse president, die verleden week een auto-coup uitvoerde, weten dat hij absoluut niet van plan is zijn ambt terzijde te leggen. Hij is wel bereid uit te zien naar een aanvaardbare oplossing om uit de politieke problemen te komen welke tegemoet komt aan de wensen van de internationale gemeenschap en waarmee voorkomen wordt dat het land in een isolement komt te verkeren.

Hij legde deze verklaring af in aanwezigheid van zijn vice-president Gustavo Espina en de minister van Defensie generaal Jose Domingo Garcia. Hij ontkende dat hij onder druk van het leger handelt. Het gaat hier om een duidelijk politiek probleem en dan moeten politici het oplossen, zo meent hij. Daar hebben soldaten dan niets mee te maken. Overigens had Serrano Elias maandag nog overleg met de hoogste legerleiding. Er werd na afloop niets gezegd over wat er dan wel besproken was.

We trekken er hard aan. Ik heb goede hoop dat we spoedig een oplossing zullen vinden waaraan alle Guatemalteken hun medewerking kunnen verlenen. Aldus de president.

Bij de oppositie in Guatemala koestert men de hoop dat er heel spoedig een uitweg gevonden wordt uit deze situatie. Onder degenen die zich optimistisch uitlieten bevond zich ook de Nobelprijswinnares Rigoberta Menchu. Deze liep maandag ook mee met een demonstratie van de journalisten tegen de censuur op de media

Minister Peres twijfelt aan mogelijkheid bezoek

Israël: Bereid om Gaddafi in Jeruzalem te ontvangen

JERUZALEM - Israël is klaar om de Libische leider Muammar Al-Gaddafi te ontvangen, maar twijfelt aan de mogelijkheid van zo'n bezoek. Dat heeft de Israëlische minister van Buitenlandse Zaken, Shimon Peres, dinsdag verklaard.

"Als kolonel Gaddafi een bezoek wenst, zullen wij hem tot Israël toelaten en hem ontvangen. Maar ik twijfel sterk aan de haalbaarheid van zijn komst", aldus Peres in een interview voor de radio. De uitspraken van Peres houden verband met een bedevaart van een groep Libische moslims aan Israël. Israel liet maandag voor het eerst in zijn bestaan Libiërs toe tot de hoofdstad Jeruzalem, een heilige plaats voor moslims. Libië en Israël zijn officieel nog in oorlog met elkaar.

"Als Gadaffi afziet van zijn vijandige houding tegenover Israël, het land en het vredesproces erkent, zal dat niet meer dezelfde Gadaffi zijn. Maar vorige maand nog heeft hij zich zeer negatief uitgelaten over Israël. Zonder twijfel heeft Gadaffi de bedevaartgangers naar Jeruzalem gestuurd om indruk te maken op de Verenigde Staten", aldus Peres, doelend op de al jaren durende kritiek van het westen op Libië.

NIEUW HOOFDSTUK

De informatie dat Gaddafi een bezoek wil brengen aan Israël, komt van de Israëlische wapenhandelaar Yaakov Nimrodi. Hij heeft een sleutelrol binnen de organisatie van de bedevaart van 192 islamitische Libiërs. Volgens hem is er sprake van een nieuw hoofdstuk in de relatie tussen Israël en Libië.

De voorzitter van de organisatie die zich bezighoudt met joden van Libische afkomst, Rafael Fellah, uitte dinsdag kritiek op de verklaringen van Nimrodi. "Zijn uitlatingen kunnen de doodsteek betekenen voor de bedevaart, die niets anders is dan een religieuze gebeurtenis."

De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) veroordeelde dinsdag de Libische bedevaart. Volgens haar is het een voorbarige stap van Gadaffi om de relatie met Israël te willen normaliseren en een nutteloze poging om in de gunst te komen van het westen, aldus PLO-functionaris Suleiman Al-Najjab.

VLIEGEMBARGO

Volgens Libië gingen de bedevaartgangers naar Jeruzalem, omdat Saudi-Arabië de groep weigerde toe te laten voor de jaarlijkse pelgrimstocht naar Mekka. De groep wilde per vliegtuig komen, en dat was voor Saudi-Arabië reden te verwijzen naar het VN-vliegembargo tegen Libië, dat buitenlandse vluchten van Libische vliegtuigen verbiedt. De Verenigde Naties (VN) stelden het verbod vorig jaar in omdat Libië de uitlevering weigert van verdachten van terroristische aanslagen.

De Israëlische minister van Politie, Moshe Shahal, heeft in een radiogesprek toegegeven dat de twee landen geheime contacten onderhouden. Maar Israëlische functionarissen ontkenden dat er een doorbraak is in de tot nu toe slechte verhouding tussen Libië en Israël.

Israël ging meteen akkoord met de bedevaart. Ook de door Israël geraadpleegde Amerikanen bleken geen bezwaar te hebben, aldus een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken. De groep moslims reisde per bus via door Israël bezet gebied. De pelgrims blijven drie dagen en bezoeken voornamelijk voor moslims heilige plaatsen.

Burgers als menselijk schild gebruikt

Tamil Tijgers doden bij overval 37 tegenstanders

COLOMBO - Tamils Tijgers in Sri Lanka hebben burgers gebruikt als menselijk schild bij een van twee aanvallen waarbij maandag zeker 37 mensen om het leven kwamen. Dat is vernomen van ooggetuigen en militaire woordvoerders.

Zeker 31 mensen, onder wie dertien burgers, verloren het leven toen Tamil Tijgers bij de stad Vavuniya een post aanvielen van een rivaliserende Tamil-beweging. "Ze gebruikten de burgers als menselijk schild", aldus een woordvoerder van de Volksbevrijdingsorganisatie van Tamil Eelam (PLOTE). Plote levert aan de zijde van het regeringsleger slag met de Tamil Tijgers.

Bij de gevechten die tweeëneenhalf uur duurden kwamen veertien Tamil Tijgers om evenals drie Plotestrijders en een regeringssoldaat, aldus militaire zegslieden. De Tamil Tijgers waren genaderd achter burgers die de controlepost dagelijks passeren. Bij een tweede aanval maandagochtend legden Tamil Tijgers een hinderlaag voor regeringstroepen op een weg in het district Trincomalee. Zes soldaten kwamen om, aldus een legerwoordvoerder.

Solingen-brand:

Bonn jaagt op 4 medeplichtigen

KARLSRUHE - Het Duitse Bundeskriminalamt, de federale justitie, heeft dinsdag gezegd op zoek te zijn naar nog vier mensen die betrokken zijn bij de aanslag in Solingen zaterdag waarbij vijf Turken, onder wie twee kinderen, om het leven kwamen. Volgens het Openbaar Ministerie zijn de daders afkomstig uit extreemrechtse hoek.

Justitie deelde mee dat de verdachten tussen de 18 en 25 jaar oud en tussen de 1.80 en 2 meter lang zijn. Alle vier zouden kaalgeschoren hoofden of steelkleelsjes hebben. Een van hen heeft op zijn achterhoofd het woord s-kinhead-s laten tatoueren. Bij een ander is op zijn hand in hoofdletters het woord Hass (haat) te lezen. Eerder hield de politie al een vijftienjarige jongen aan.

Bij actie in en rond Hebron:

Israël: 25 militante Palestijnen aangehouden

JERUZALEM - Het Israëlische leger heeft op de westelijke Jordaanoever 25 Palestijnen die lid zijn van de militante Hamas-beweging opgepakt. Onder hen bevinden zich mensen die worden verdacht van de moord op een Israelische militair die vorig jaar werd gedood. Dat heeft het leger dinsdag meegedeeld.

Alle arrestanten zijn volgens het leger lid van de Qassem, de militaire arm van de Islamitische verzetsbeweging Hamas. De verdachten, die verantwoordelijk worden gehouden voor diverse schietpartijen, werden in en rond de stad Hebron opgepakt. In Hebron geldt sinds vrijdag een uitgaansverbod nadat op dezelfde dag een israelische militair was doodgestoken.

Veiligheidsfunctionarissen zeiden dat de jacht op Qassemleden nog steeds doorgaat, omdat de daders van de moordaanslag van vrijdag nog niet gepakt zouden zijn.

In San Salvador:

Top over Guatemala

SAN SALVADOR - Een top-conferentie over de situatie in Guatemala staat op de agenda voor San Salvador. Onderwerp van gesprek is de terugkeer naar de grondwettelijke orde in Guatemala.

'Reeks blunders van minister van Justitie'

Korthals dringt aan op aftreden Hirsch Ballin

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Minister Hirsch Ballin (Justitie en Koninkrijkszaken) schiet ernstig tekort als het aankomt op handhaving van de normen van de overheid op justitieel gebied. "Iemand die voortdurend zegt: je moet je in de maatschappij aan die en die normen houden en ziet dat op justitieel gebied de normen niet kunnen worden nageleefd, moet zichzelf de vraag stellen: kan ik mijn taak nog wel aan, gezien het ontbreken van de middelen die justitie ten dienste staan bij de bestrijding van de criminaliteit?"

Dat zegt het VVD-Tweede Kamerlid mr. Korthals, woordvoerder justitie van zijn fractie. Naar zijn mening zou de minister zijn consequenties moeten trekken en opstappen.

Korthals vindt dat een aantal incidenten de geloofwaardigheid van de overheid ernstig heeft aangetast. Hij doelt op de gedwongen vrijlating van twee verdachten wegens vormfouten van de Amsterdamse justitie in een drugszaak en de vrijlating van een Marokkaanse crimineel wegens cellentekort. Deze twee zaken hebben de woede van politiek Den Haag opgewekt en hebben geleid dot het inlassen van een spoeddebat in de Tweede Kamer dat voor woensdag op het programma staat.

De wegens cellentekort vrijgelaten man (19) had bekend enkele weken geleden in Amsterdam een leeftijdgenoot te hebben neergestoken. Hij werd op 14 mei door het Openbaar Ministerie in Amsterdam op vrije voeten gesteld, omdat er voor hem geen cel beschikbaar zou zijn. Nadat hij was vrijgelaten pleegde hij ongeveer twintig gewelddadige straatroven. Bij een geval van openlijke geweldpleging werd hij eind vorige week in Amsterdam-Oost opnieuw in de kraag gegrepen. Hij bekende na zijn vrijlating twee tot drie straatroven per dag te hebben gepleegd.

PvdA-Tweede Kamerlid Zijlstra zei in een reactie dat 'dit zo niet langer kan. De overheid verliest al haar geloofwaardigheid door zulke beslissingen. Waarom zou je als burger nog een boete betalen als iemand die een ander doodsteekt zo maar wordt vrijgelaten?' Hij vindt dat er bij cellengebrek dan maar twee gedetineerden in één cel moeten worden gestopt. Minister Hirsch Ballin en staatssecretaris Aad Kosto hebben zich recentelijk tegen de optie 'twee in één cel' gekeerd.

Volgens VVD-Tweede Kamerlid Hans Dijkstal heeft hij van de Koninklijke Marechaussee in Amsterdam vernomen dat er bij dat korps nog wel celruimte beschikbaar was. De verdachte maakt volgens de politie deel uit van een groep Noordafrikanen die illegaal in Nederland verblijft. Het Amsterdamse politiekorps is razend. Volgens woordvoerder Klaas Wilting is het 'uit den boze dat dit soort criminelen op vrije voeten wordt gesteld'.

De gedwongen vrijlating van twee hoofdverdachten in een drugzaak (een echtpaar) heeft voor Haagse politici de emmer van verbittering doen overlopen. Met een aantal Colombianen die nog vastzit, waren ze uit een Amsterdamse etablissement gehaald. Ze bleken in het bezit van verdovende middelen te zijn. De justitie in Amsterdam heeft hen evenwel moeten vrijlaten, omdat er na hun arrestatie vormfouten zijn gemaakt bij het proces-verbaal. De justitiële autoriteiten hadden vergeten te vermelden op welke gronden de twee waren aangehouden.

VVD-er Korthals vindt dat de minister van Justitie na een reeks ongelooflijke grote blunders ("alleen de echt grote zaken, zoals deze, komen in de openbaarheid.") zich moet gaan bezinnen op de vraag of hij het departement nog wel langer kan leiden.

De politieke leider van de VVD, Frits Bolkestein, heeft zich onlangs ook al eens scherp tegen Hirsch Ballin gekeerd. Toen een aantal delinquenten ogenschijnlijk gemakkelijk met aan elkaar geknoopte lakens uit de Bijlmerbajes ontsnapte, vroeg hij zich op een openbare vergadering van zijn partij af 'wie of er op Justitie de lakens uitdeelt'.

Over fondsen luchthavenverbetering

Forse kritiek op Nederland van Statenlid Will Johnson

WILLEMSTAD — Het Sabaanse Statenlid Will Johnson is behoorlijk kwaad op minister Hirsch Ballin (Antilliaanse/Arubaanse Zaken). In een brief aan Hirsch Ballin waarschuwt Johnson dat de huidige ontwikkelingen rond het toekennen van fondsen voor de luchthaven van Sint Maarten tot anti-Nederlandse gevoelens leiden. Johnson overweegt zelfs om zich om die reden terug te trekken uit de politiek.

Johnson schrijft dat sinds 1978 Saba al tracht de fondsen bijeen te krijgen om een veiliger luchthaven te kunnen bouwen. Indertijd heeft de toenmalige minister voor Antilliaanse/Arubaanse Zaken, Jan de Koning, 15 miljoen gulden voor dit doel in het zogeheten bufferfonds gestort. Ook van Hirsch Ballin zijn er brieven, waarin die toezegt dat van de zes miljoen gulden die voor de luchthaven van Saba zijn gereserveerd ook 4,5 miljoen voor dat doel zal worden gereserveerd, terwijl het resterende bedrag zal worden aangewend voor reparaties aan de startbaan.

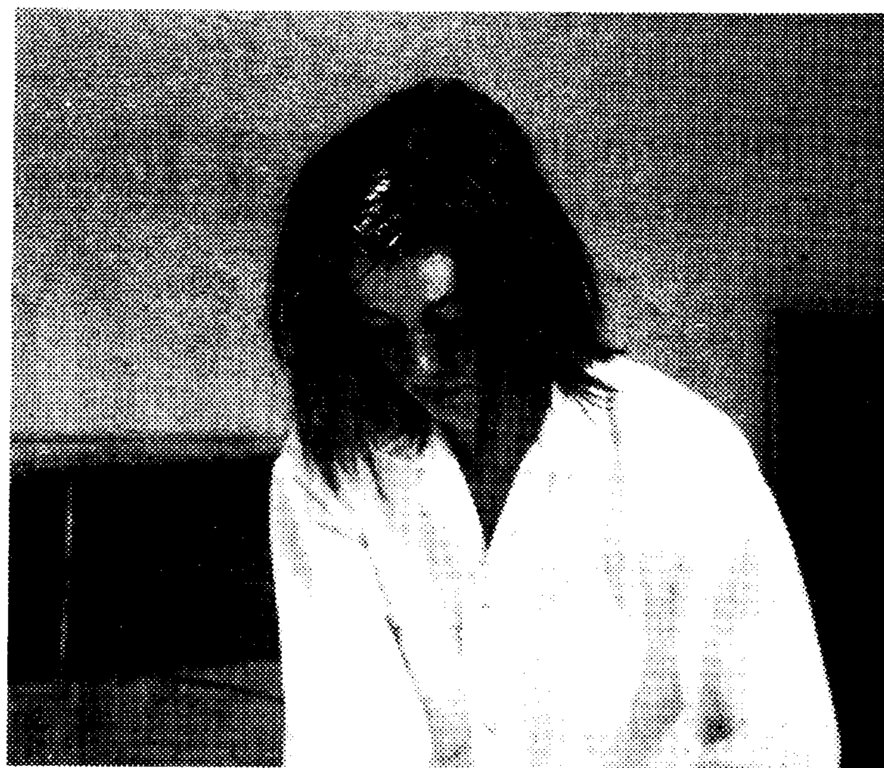
Volgens Johnson, die deze informatie heeft van Deposdirecteur Ralph Jamers, ontkent het KabNA deze toezeggingen nu en is er geen geld opzij gezet voor de luchthaven van Saba, maar moet dit uit de algemene middelen van de ontwikkelingshulp komen. "Nu wordt tegen Saba gezegd dat we de vier miljoen ecu, die was goedgekeurd voor een lening ten behoeve van een haven, maar moeten aanwenden voor de luchthaven. Daar protesteer ik tegen: we hebben zowel het havenproject als verbetering aan de luchthaven nodig. Beiden dragen bij aan het doel financieel onafhankelijk te worden."

"De tegenstrijdige uitlatingen van Nederland maken de Sabanen achterdochtig," aldus Johnson, die zegt dit in zijn lange politieke loopbaan nog niet eerder meegemaakt te hebben van de eilandgenoten. "Ik denk dat als er nu een referendum zou worden gehouden het merendeel van de bevolking zal opteren voor volledige politieke onafhankelijkheid", voegt hij daar aan toe. En dat zou vijf jaar geleden ondenkbaar zijn geweest; Saba is al die eeuwenlang trouw geweest aan het Koninklijk Huis en een loyaal onderdaan, ondanks het feit dat het eiland verwaarloosd werd.

Johnson vindt dat onder deze omstandigheden eigenlijk niet langer kan werken en overweegt zich terug te trekken uit de politiek. Ook anderen zouden schoon genoeg hebben van de Nederlandse houding en hetzelfde overwegen. en het is dan nog maar afwachten wie dat vacuüm zal gaan opvullen. "De ergste elementen in onze gemeenschap," zo vreest Johnson zonder aan te geven wie hij daarmee bedoelt.

Volgens Johnson realiseert Nederland zich totaal niet dat zij haar goodwill op de eilanden aan het verspelen is. Hij doet een dringend beroep op Hirsch Ballin 'nu eindelijk eens te luisteren naar de volksvertegenwoordigers van Saba, want u Saba wilt helpen'. In zijn schrijven wijst Johnson er ook op dat vele bestuurders op het eiland zich nauwgezet hebben ingezet voor een goed bestuur op het eiland, maar dat zij daarin vaak werden gefrustreerd door incompetente ambtenaren die zich achter hun Nederlandse benoeming verscholen. Hun tekortkomingen worden door Hirsch Ballin met de mantel der liefde bedekt, vindt Johnson. Hij kritiseert de arrogantie en het gebrek aan ervaring van die technische bijstanders en hun hoge salarissen. Dat alles draagt niet bij tot een betere onderlinge relatie, vindt Johnson.

Ook vindt hij dat Hirsch Ballin meer onderscheid moet maken tussen de van de Antillen afkomstige politici. "Kijk eerst naar hoe zij het doen," adviseert Johnson, "voordat alle Antilliaanse politici worden gebrandmerkt als criminele elementen."

■ *De kunstenares Chantal Breukers.*

Chantal Breukers: Caribische lach in orgeltonen

= door Hennie Harinck =

UTRECHT/WILLEMSTAD — Haar atelier in het grachtenhart van Utrecht oogt zoals een kunstenaarsatelier zou moeten zijn: licht, ruim en behangen met schilderijen. Chantal Breukers loopt in haar domein wat aarzelend rond; legt de laatste hand aan een werk dat samen met negentien andere doeken vanaf 4 juni te zien zal zijn in Gallery '86.

Een lach in orgeltonen heeft ze de tentoonstelling genoemd. "Ik ving het op tijdens een van de tv-programma's over Curaçaose schrijvers. Die zin bleef in mijn hoofd hangen en werd de titel van mijn Curaçaose expositie." Hoewel ze een broertje dood heeft aan het uitleggen van kunst en symboliek ('dat vind ik doodeng'), denkt ze dat die ene zin twee belangrijke thema's van haar artisticiteit blootgeeft. De schrijver Umberto Eco citeert ze om haar houding ten aanzien van kunst en de beschouwer weer te geven: "Het gaat niet om mijn tranen, maar om die van de lezer."

"Kunst is geen preek, het is de lach, de relativering." Met een titel als *De hemel geeft, wie vangt die heeft* probeert ze iets van de zwaarte van haar kunst af te dingen. "De lach is ook Caribisch en dat plaats ik naast het katholicisme van de orgeltonen."

Gallery '86, waar Breukers (38) tot en met 18 juni te zien is op uitnodiging van Henny Blok en particulier sponsor Rinus van Houten (UNA), zal achttien nieuwe en twee bestaande doeken exposeren. Het voorwoord van de tentoonstelling is de serie *Studie naar passie*, waarin ze vrijelijk en speels met primaire kleuren varieert op de Caribische passie. Een doek toont in bloedrood een afgekloven klokhuis als overblijfsel van een genoten passie. "Ja, ik moet toegeven dat ik daarmee een knipoog geef naar mijn streng religieuze vader en tegelijkertijd naar de erfzonde."

Vissen, schelpen en cactussen in soms surrealistische landschappen verbazen als je weet dat Breukers nooit op Curaçao was. "Ik heb me laten inspireren door mijn fantasie. En ja, ik heb het *Het teken van Jona* van Boeli van Leeuwen herlezen." Toch is *Een lach in orgeltonen* deels op visuele indrukken gebaseerd. Dit voorjaar maakte de kunstenares een reis naar Guatemala. "De palmen die je ziet komen daar vandaan." Ze bezocht Tikal, de in het oerwoud van Guatemala opgegraven Mayanederzetting, die ze 'indrukwekkender dan een kathedraal' ervoer.

Het slotstuk van haar expositie ademt eveneens religiositeit. Twee werken uit de serie *Blinde Ikonen*, waarin ze verwijst naar de originele Griekse en Russische ikonen door het gebruik van bladgoud, lichten een tipje van de sluier van Chantals artistieke ontwikkeling. "Eigenlijk is Curaçao het begin van iets nieuws."

Naast katholicisme (scheppingsverhaal) kenmerken vrouwen en zinnelijkheid (de slang, de appel) een groot deel van haar oeuvre. Van de vrouwen wil ze eigenlijk af. Maar het bloed lijkt toch te kruipen waar het niet gaan kan. Ze toont een foto van een zestal oude, norskijkende vrouwen. "Had je kunnen raden dat dit de vrouwen zijn die de Cosa Nostra naar hun hand zetten?" Cosa Nostra zal dan ook de titel zijn van haar nieuwe serie. Maar wellicht zal daar eerst nog een terugblik op Curaçao aan voorafgaan.

Cursus voor poppentheater

WILLEMSTAD - De Stichting Solomonster Figurentheater, organiseert een workshop voor het maken van teksten voor het poppentheater, waarbij de dramaturg David Lozano als docent zal optreden. Bij deze workshop zal o.m. aandacht worden besteed aan het schrijven van scripts, de basiselementen van de geschreven tekst en de geschiedenis van het poppentheater. De cursus van in totaal 16 uur zal op de dinsdagen en donderdagen in de maand juni worden gegeven van 7.30 tot 9.30 's avonds. Geïnteresseerden kunnen zich telefonisch opgeven (no. 612472) en zullen dan het voor het theoretisch gedeelte benodigde materiaal ontvangen. Ze moeten wel vlug zijn, want de cursus begint volgens het persbericht dat de afdeling p.r. van het Eilandgebied gisteren pas uitgaf reeds vandaag in het gebouw van de Stichting aan de Scharlooweg 76.

Honderden kilo's cocaïne en marihuana

Succesvolle drugsvangsten deze week op Sint Maarten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De drugsbestrijdingsautoriteiten op Sint Maarten hebben een succesvolle week achter de rug. Dinsdagmiddag arresteerden zij een Australiër die 15 kilo marihuana aan boord van zijn schip had, op donderdag werden 12 balen cocaïne van in totaal 397 kilo uit de wateren ten westen van Plum Point gevist. Vrijdagmiddag werden vier Dominicanen aangehouden in verband met de vondst van 20 balen met in totaal 663 kilo marihuana.

In februari werden 87 balen met 2500 kilo marihuana uit de wateren rond Sint Maarten opgevist. In verband met die zaak werden drie personen gearresteerd.

De bijna 400 kilo cocaïne werd donderdag ontdekt tijdens een patrouille van de waterpolitie, die was gealarmeerd door een vissersboot. De politie vermoedt dat de drugs vanuit een vliegtuig in zee zijn gedropt en bestemd waren voor doorvoer. De officiële waarde van de drugs ligt rond de 3,5 miljoen dollar, maar de straatwaarde wordt geschat op veertig tot zestig miljoen dollar. In deze zaak zijn nog geen aanhoudingen verricht.

De ruim 660 kilo marihuana werd ontdekt toen deze op klaarlichte dag door smokkelaars werd gelost op de kust van Guana Bay. De twee vissersboten waarmee de drugs zouden zijn binnengebracht zijn geconfisqueerd en vier Dominicanen werden aangehouden.

De Australiër, die op dinsdag werd aangehouden toen hij aan boord van zijn in de Great Bay geankerd schip de Pelgrim wilde stappen had voordat hij Sint Maarten aandeed de haven van Sint Thomas (Virgin Islands) aangedaan. Aan boord van zijn schip bevond zich 15 kilo cocaïne.

Orkanen in aantocht

WILLEMSTAD — Vandaag (1 juni) begint officieel het orkaanseizoen 1993 op de Atlantische Oceaan, het Caribische gebied en de Golf van Mexico.

Zoals gebruikelijk zal de Meteorologische Dienst van de Nederlandse Antillen en Aruba de ontwikkelingen van mogelijke tropische storingen in het betreffende gebied zeer nauwlettend in de gaten houden. Indien deze van belang zijn voor de Boven- of Benedenwindse eilanden zullen tijdig waarschuwingen worden uitgegeven.

De namen die dit seizoen voor de eerste twaalf tropische stormen of orkanen zijn gereserveerd, luiden als volgt: Arlène, Bret, Cindy, Dennis, Emily, Floyd, Gert, Harvey, Irene, José, Katrina en Lenny.

Een dode en tien gewonden bij aanrijdingen

WILLEMSTAD — Bij de 25 aanrijdingen in het afgelopen weekend is een dode gevallen en raakten tien personen gewond. Drie van hen zijn na behandeling in de polikliniek voor verdere verpleging opgenomen.

Twee bestuurders moesten een blaastest doen omdat ze over de openbare weg reden terwijl ze onder invloed waren. Na verhoor konden ze weer gaan.

Negen keer werd aangifte gedaan van joyriding. Zeven auto's zijn teruggevonden.

Verder noteerde bureau Recherche vijf aangiften van diefstal, twintig van inbraak, twee van mishandeling, twee van bedreiging, twee van beroving en twee van diefstal met geweldpleging.

1993 EINDEXAMEN

EEN STAARTJE eindexamen. Vanwege het lange Nederlandse pinksterweekeinde moesten de Antilliaanse leerlingen tot vandaag wachten op het eindexamen Spaans. Dat komt dit jaar voor het eerst uit Nederland. Tot vorig jaar was het een Antilliaans examen met open vragen. Bij de beoordeling werd ook naar de grammatica gekeken, wat het examen volgens een aantal docenten Spaans onevenredig moeilijk maakte.

Docent I. Brute (PSC) vond het vwo-examen inderdaad 'makkelijker dan we gewend zijn'. De vragen die bij de eerste twee teksten hoorden vond hij echter wel pittig. "De teksten op zich waren helder en makkelijk te begrijpen. Maar de vragen waren wat moeilijk, echte denkvragen", zegt hij. De overige vier teksten vielen hem erg mee.

Een bezwaar van de Nederlandse teksten is de oriëntatie op Europa. Vier van de zes teksten gingen over Spanje of hadden met Europa te maken. Alleen de laatste tekst had Venezuela als onderwerp, aldus Brute.

PSC-leerlinge Dita Abdul Hamid (vwo) vond dat meteen ook de makkelijkste tekst. Over het algemeen viel het examen haar tegen. "Het was moeilijker dan verwacht, vooral vanwege de meerkeuzevragen. Bij sommige vragen kon ik niet met zekerheid het goede antwoord vinden".

Havo-leerlinge Naomi Williams, ook van het PSC, vond het examen niet moeilijk. Zij heeft het gevoel dat het Nederlandse examen inderdaad makkelijker is dan de Antilliaanse examens uit voorgaande jaren.

De eerste tekst ging direct al over een voor Curaçao bekend onderwerp: Juan Luis Guerra, de leadzanger van de Dominicaanse groep 440. "Daar weten we hier toch iets meer van, denk ik", zegt Naomi.

Helemaal niet leuk vond ze de derde tekst over de verkeersproblemen in Madrid vergeleken met Amsterdam. "Dat was in briefvorm. De vragen waren niet moeilijk, maar de tekst was gewoon niet leuk".

Tekst vier over de vakken Engels en Spaans op Amerikaanse scholen vond ze maar zozo. Over het algemeen vindt ze dat haar laatste examen wel lekker liep.

Bonaire en Curaçao bekijken mogelijke samenwerkingsvormen

WILLEMSTAD/KRALENDIJK — Politieke en ambtelijke delegaties van Bonaire en Curaçao zullen aanstaande maandag met elkaar vergaderen over mogelijke vormen van samenwerking in de toekomst. Dit gebeurt naar aanleiding van een gesprek dat gedeputeerden voor staatkundige structuur, Dito Mendes de Gouveia en Ramoncito Booi, afgelopen zondag met elkaar hadden.

Zo bevestigt Booi desgevraagd. Bonaire had al kort na de eerste Toekomstconferentie in maart een verzoek tot een gesprek gedaan aan zowel Aruba als Curaçao om te komen tot nieuwe vormen van samenwerking in de nieuwe staatkundige situatie. Beide eilanden lieten Bonaire toen weten eerst de eigen zaken op een rijtje te willen zetten.

Als gevolg daarvan heeft Bonaire eerst uitgebreid met Nederland gesproken over het geen Nederland voor ogen staat bij de directe band tussen Nederland en Bonaire. "Afgelopen zondag hebben Mendes de Gouveia en ik een paar uur gepraat over de mogelijkheden tot samenwerking op die terreinen waar dat bijna niet is weg te denken, zoals het muntstelsel, een deel van justitie en dergelijke," aldus Booi.

Daarbij gaat Bonaire uit van de punten zoals die zijn omschreven in het Uniemodel, 'al wordt het niet het Uniemodel'. Inhoudelijk zijn er nog geen afspraken gemaakt. Booi komt maandag onder anderen met adviseur Miguel Pourier en fractievoorzitters Ellis en Willem. Wie Mendes bij dit gesprek aanwezig wil laten zijn is niet bekend; hij was vanmorgen niet bereikbaar.

"Hoe meer we gezamenlijk invullen, hoe beter het is," aldus de Bonaireaanse gedeputeerde. "Meer autonomie voor Curaçao en Aruba mag niet betekenen dat er minder autonomie voor Bonaire is in de toekomstige situatie. Dat betekent dat hun verantwoordelijkheid - alleen niet financieel- voor Bonaire groter wordt. We helpen Curaçao bij het bereiken van de autonomie, maar we willen straks niet alleen van Nederland afhankelijk zijn bij het verrichten van taken die het eiland zelf niet aankan."

Op de vraag of deze ontwikkeling betekent dat Curaçao en Bonaire nu in de besprekingen een front gaan vormen, antwoordt Booi: "Gezien onze geografische ligging en gezien hetgeen we nu al met elkaar doen, was het altijd al ons idee dat hetgeen we op verantwoorde wijze samen kunnen doen, we ook moeten trachten te doen, met ruimte voor ieders eigen ontwikkeling. Ik wil dat niet 'een vuist tegenover Nederland maken' noemen."

Van Aruba heeft Bonaire tot nu toe nog niets vernomen over de bereidheid tot nadere samenwerking.

Automatiserings experts van Aegon bijeen

■WILLEMSTAD - *Onlangs vond op Curaçao het jaarlijkse technologisch seminar plaats van het verzekeringsconcern Aegon n.v., het bedrijf waar Ennia Caribe n.v. onderdeel van uitmaakt. Bij dit seminar komen topfunctionarissen op automatiseringsgebied van de diverse vestigingen van de Aegon International Group, verspreid over de hele wereld, bijeen. Twintig automatiseringsexperts uit Nederland, de V.S., Groot Brittanië, Griekenland, België, Hongarije en Spanje bogen zich, samen met hun collega's uit de Antillen en Aruba, in het Sonesta Beach Hotel over de gemeenschappelijke automatiserings problematiek. Op de foto: de groep Aegon-experts op de trappen van Sonesta Beach.*

Kodela int achterstallige rekeningen

WILLEMSTAD — Een groot aantal consumenten op Curaçao zal deze week van de Kodela betalingsherinneringen ontvangen. Het betreft klanten die in de periode van september 1986 tot en met april 1988 niet voldaan hebben aan hun betalingsverplichtingen.

In die periode blijkt dat veel consumenten hun rekeningen betrekking hebbende op waterverbruik niet hebben betaald. Het incassobureau van Kodela stuurt de herinneringen, het zijn nog geen aanmaningen, rond in opdracht van de Curaçaose overheid.

Roofovervallen met geweld:

Antillianen krijgen zeven en zes jaar cel opgelegd

WILLEMSTAD/AMSTERDAM — De rechtbank in Amsterdam heeft de 27-jarige van Curaçao afkomstige S.W. uit Almere dinsdag veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf, wegens de "essentiele rol" die hij heeft gespeeld bij het plegen van een grote reeks overvallen op koffieshops, snackbars en pompstations. Drie Antilliaanse mededaders kregen ieder zes jaar opgelegd.

De straffen vielen aanmerkelijk lager uit dan de eisen van de officier van justitie. De voornaamste reden daarvoor is dat de mannen eerder niet of nauwelijks met justitie in aanraking zijn geweest. Officier mr. J. Sassenburg had tegen W. twaalf jaar gevorderd en tegen de overige drie verdachten tien jaar.

De groep bestond geheel uit Antillianen, door de officier gekenschetst als "maatschappelijk kansloos". De veroordeling van W. gold tevens een schietpartij in een Rotterdamse discotheek, waarbij hij twee mensen verwondde.

De rechtbank ging voorbij aan het feit dat de officier niet bewezen achtte dat de vier mannen een criminele organisatie hebben gevormd. Volgens het college is dat wel het geval geweest. De overvallen werden gepleegd in een "duurzaam, gestructureerd samenwerkingsverband, en steeds op dezelfde manier, met een onderlinge taakverdeling," zo leert het vonnis.

De overvallen werden vorig jaar gepleegd op verschillende plaatsen in het land en gingen telkens met grof geweld gepaard. Een aantal keren werd tijdens een overval geschoten. Zo raakte een snackbareigenaar in Dordrecht zwaargewond toen hij zich tegen de bende verweerde. Op 21 december van het vorig jaar verrichte de politie de eerste aanhoudingen. De roofteams van de Amsterdamse en Rotterdamse recherche combineerden hun onderzoeksinspanningen en losten zo 36 zaken op.

'Moeilijke' vragen blijven langer liggen

Vooral oppositie krijgt geen antwoorden van BC

WILLEMSTAD — Het eilandsraadlid Cathalina (SI) is niet de enige die van het bestuurscollege nog antwoord moet krijgen op schriftelijke vragen. Maar het zijn wel vaker de oppositiepartijen die geen antwoord krijgen. Een kleine enquete onder andere raadsleden toont aan dat coalitieleden bijna nooit schriftelijk vragen stellen, maar als zij het doen, krijgen zij vaak wel antwoord binnen de gestelde tijd.

Cathalina (SI) heeft vijftien brieven verstuurd aan het BC waarop hij nog geen antwoord heeft gekregen. De eerste dateert uit 1991. Benny Demei (MAN) heeft op de ongeveer zestig brieven die hij de afgelopen vijf jaar verstuurde in 20 á 25 gevallen antwoord gehad. De oudste onbeantwoorde vragen dateren van juli/augustus '88.

Volgens Demei worden de vragen doorgestuurd naar de betrokken diensten en antwoorden die ook wel op tijd. "Maar de antwoorden blijven bij het BC liggen, omdat die antwoorden de gedeputeerden politiek niet goed uitkomen."

Bij de PNP zoekt men de oorzaak van het niet-beantwoorden wel bij de diensten. PNP-raadslid Erwin Koense: "Ik vraag me af of de fout niet zit bij de diensten die op verzoek van het BC op de vragen moeten antwoorden. In elk geval: als ik vragen stel, krijg ik wel antwoord. De laatste keer dat ik vragen heb gesteld? Ik doe mijn werk als parlementariër op mijn eigen wijze: ik ga direct naar de betrokken gedeputeerde. Het moet wel heel erg zijn, wil ik met mijn vragen in het openbaar gaan."

Ook PNP-Statenlid Lodovica vermoedt eerder opontbond bij de diensten, dan bij het BC of de minister. Lodovica: "Ik wacht momenteel nog op één antwoord. Maar zowel bij de eilandsraad als bij de Staten is het op tijd antwoord krijgen een probleem. De diensten die antwoorden moeten geven, zijn niet goed bemand. Zo heb ik twee maanden geleden vragen gesteld over de Capriles Kliniek en daarop kwam een maand geleden antwoord. Dat ligt nu bij Juridische Zaken ter juridische controle, zodat het nog niet via de minister bij ons is gekomen."

Eilandsraadslid Donnie Hernandez (PNP) zegt echter desgevraagd nooit op antwoord te hoeven wachten. Ook Alex Chatlein (PNP) zegt geen probleem te hebben. "Anderhalf jaar geleden heb ik voor het laatst schriftelijke vragen gesteld, over Lipscomb, en daarop heb ik op tijd antwoord gekregen."

Andere raadsleden die behoren tot de coalitiepartijen stellen helemaal geen schriftelijke vragen aan het bestuurscollege. Sommigen zijn immers zelf gedeputeerde, of waren dat tot voor kort. Zo heeft Isebia, vijf maanden geleden afgetreden als gedeputeerde en thans raadslid, nog geen schriftelijke vragen gesteld. Zijn collega Metry wel, over E-Meta. Of hij daar inmiddels antwoord heeft gekregen, kon niet worden achterhaald, maar toen de termijn van een maand was verstreken, was dat antwoord in elk geval nog niet binnen.

Lubbers beraadt zich nog

Kleine eilanden willen ook naar politiek overleg

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG/DEN HAAG — In elk geval Bonaire heeft bij premier Lubbers officieel om deelname aan het politieke vooroverleg op 10 juni in Den Haag gevraagd. Statenlid voor de DP Sint Maarten, Marcel Gumbs liet gisteren in een schrijven aan premier Liberia-Peters weten dat hij vindt dat alle vijf eilandgebieden bij dat vooroverleg betrokken dienen te worden.

Woordvoerder Jaap van der Ploeg van premier Lubbers, voorzitter van de Toekomstconferentie(s), bevestigt de ontvangst van een brief die door Bonaire op 31 mei aan Lubbers is verstuurd en waarin gevraagd wordt ook de vertegenwoordiger van Bonaire bij het vooroverleg aanwezig te laten zijn. "Het verzoek is binnengekomen, maar premier Lubbers denkt nog over het antwoord na," aldus Van der Ploeg. Een dezer dagen zal het eiland antwoord ontvangen.

Marcel Gumbs heeft ondertussen aan de Antilliaanse coördinator, premier Liberia-Peters, gevraagd om deelname van alle eilandgebieden en niet alleen Nederland, de Antillen, Aruba en het eilandgebied Curacao. Gumbs vraagt aan Liberia er bij Lubbers op aan te dringen dat ook Saba, Sint Eustatius, Bonaire en Sint Maarten kunnen deelnemen.

Argumentatie van Gumbs is, dat ook op de TC alle vijf partners zijn vertegenwoordigd. Acht partners moeten daarom ook deelnemen aan het vooroverleg, aldus Gumbs. "Want wie zorgt er anders tijdens dat gesprek in Den Haag voor de belangen van de kleinere eilanden?"

Volgens niet-officieel bevestigde berichten zou Sint Maarten al een status als land willen verkrijgen, ook nu het eiland nog onder hoger toezicht staat. Op die manier zou het, zodra dat hoger toezicht wordt opgeheven, direct als land kunnen optreden.

MAN vindt dat overheid onbehoorlijk bestuurt

WILLEMSTAD — De manier waarop door de overheid thans wordt omgegaan met de verhoging van het minimumloon, is een voorbeeld van onbehoorlijk bestuur, aldus Efi van der Meent van de MAN in het wekelijkse radiopraatje. Ook heeft de partij forse kritiek op de gang van zaken rond de telecommunicatie.

In mei '92 heeft de minister van Arbeid en Sociale Zaken aan het BC advies gevraagd over de verhoging van het minimumloon. "Zoals te doen gebruikelijk, gaf het BC daarop geen antwoord," aldus van der Meent, die vertelt dat de minister in december weer contact opnam met het BC. In januari begonnen de vakbonden, de MAN en andere oppositiepartijen druk uit te oefenen op het BC.

Eind maart liet de betrokken gedeputeerde, Mendes de Gouveia, weten dat de verhoging van het minimumloon per juli zou ingaan. De bonden wilden dit per januari krijgen en protesteerden. Nu verklaart Mendes dat hij de minister gevraagd heeft de verhoging met terugwerkende kracht ingang te doen vinden per maart. Als het niet onder druk van de vakbonden was gebeurd, dan was het loon nog niet verhoogd geweest en door de gang van zaken krijgt de arbeider de verhoging niet per januari, maar maart; een verlies van drie maanden.

Ook de telecommunicatie loopt niet goed volgens de MAN. Minister Smits heeft niet het recht om bepaalde verantwoordelijkheden weg te halen bij de directies van ~~Setel en Landsradio~~, opdat hij de samensmelting van de twee bedrijven kan realiseren, aangezien de Setel een naamloze vennootschap is: geen enkele minister heeft daarover iets te zeggen, want een nv valt onder het wetboek van Koophandel. "Onbehoorlijk en illegaal bestuur van Smits," zo merkt de MAN op, die ook wil weten waarom de in juli '89 in de Staten goedgekeurde ontwerpwet over de telecommunicatie nog niet van kracht geworden is.

Kamara Sindikal nog niet in SvdA

WILLEMSTAD — Kamara Sindikal weet nog niet of zij zich moet aanmelden voor participatie in de Stichting van de Arbeid. Het bestuur van de vakbondencentrale wil eerst overleg met de negen vakbonden hebben die bij de Kamara aangesloten zijn.

De vakbondscentrales SSK en CGTC hebben al in een vroeg stadium kenbaar gemaakt heil te zien in de onlangs opgerichte stichting. De SvdA is op initiatief van het bedrijfsleven in het leven geroepen als platvorm voor overleg tussen bonden en werkgeversorganisaties. De SvdA hangt het harmoniemodel en niet het conflictmodel aan. De SvdA wil fungeren als intermediair bij arbeidsconflicten en als adviesorgaan voor overheid, bonden en werkgevers. De SSK en de CGTC stonden met werkgeversorgnasaties aan de wieg van de pasgeboren stichting.

In de Kamara zitten onder meer de onderwijzersbond, de politiebond, de PFWC, CFW, CADMU, STTK en de bus-en taxibond.

Particuliere sector doet toezeggingen

Monumentenfonds wacht nog steeds op Nederlands geld

WILLEMSTAD — De stichting Monumentenfonds heeft haar werk gedaan en wacht nu op de door Nederland toegezegde 5.4 miljoen gulden. Pas na ontvangst kan daadwerkelijk gestart worden met de uitvoering van het monumentenbeleid.

Dat laat Herman George, interim-directeur van het Monumentenfonds weten. Dit fonds gaat onder meer subsidies en leningen verstrekken aan personen of instanties die een monument bezitten. Eigenaars worden nog schriftelijk op de hoogte gesteld van het feit dat hun pand een monument is.

Het door Nederland aan het fonds toegezegde geld (5.4 miljoen voor 1993) blijkt op een lijst van bestedingsoverzichten voor 1993 van het KabNA te staan. Zodra de gedeputeerde voor Economische Zaken, E. Mendes de Gouveia, deze lijst voor akkoord heeft verklaard, kan het geld worden overgemaakt, zo verklaart M. van Diemen van het KabNA.

Het geld voor uitvoering van het beleid komt behalve uit Nederland van het eilandgebied Curaçao en de particuliere sector. Voor 1992 ontving het fonds al 1.2 miljoen gulden van het eilandgebied. Voor 1993 wordt een miljoen verwacht. Besprekingen met de particuliere sector zijn gunstig verlopen. Volgens Herman George, hebben de op de bespreking aanwezigen kenbaar gemaakt dat ze aan het fonds zullen bijdragen. Bijdragen van de particuliere sector is een voorwaarde van Nederland voor de financiering door dit land.

Verheugend is volgens George de brief van de Centrale Bank, waarin wordt aangekondigd dat de fondswerving van de stichting niet onder de kredietrestrictie valt. Dat zal het makkelijker maken om geld tegen zachte voorwaarden van de particuliere sector te verkrijgen.

Het Monumentenfonds trekt vermoedelijk per 1 augustus in de gerestaureerde behuizing te Scharloo. Organisatorisch is de stichting bijna klaar en nu al wordt zij regelmatig gebeld om informatie en aanvragen. Herman George hoopt niet dat het fonds op 1 augustus vanwege de ontbrekende 5.4 miljoen op kleine schaal moet beginnen. "Dat is niet de bedoeling".

Lezing over taal op de basisschool

WILLEMSTAD — Drs. Ronnie Severing geeft op maandag 7 juni in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) een lezing met als titel *Een meting vean de beheersing van het Papiaments en het Nederlands op de basisschool op Curacao.*

Severing is elf jaar lang als Neerlandicus verbonden geweest aan de Akademia Pedagógiko Kòrsou en de UNA. Momenteel is hij gastonderzoeker in het Center for Language Studies aan de Katholieke Universiteit Brabant.

In zijn lezing zal Severing ingaan op resultaten van een peilingsonderzoek naar de taalvaardigheden van de talen Papiaments en Nederlands. Dit experimenteel onderzoek loopt vanaf 1991. Dit onderzoek is een gezamenlijk project van het Curaçaose taalbureau Sede di Papiamentu en de Katholieke Universiteit Brabant. Drs. Severing is belast met de uitvoering van dit project.

De lezing begint om 20.00 uur en alle belangstellenden zijn van harte welkom.

De Minister van Publieke Werken en Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoekschrift ter verkrijging van een **Slijtvergunning** ter exploitatie in de levensmiddelenzaak gevestigd in het perceel **Bernhardstraat 67-D**, ingaande 2 - 6 - 1993 gedurende 14 dagen bij het Cen. Bur. Jur. en Alg. Zaken, Vondellaan 19-C ter inzage ligt. Deze vergunningen geven recht tot verkoop in het klein van zwakalcoholische en alcoholvrije drank en spijzen voor gebruik ter plaatse voor welke de vergunningen gelden. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen bedoeld verzoek indienen.

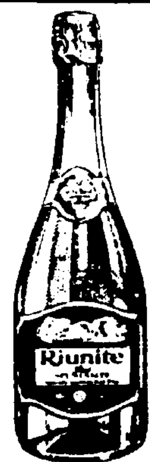
De Minister van Publieke Werken en Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoekschrift ter verkrijging van een **Bierhuis- en Restaurantvergunning A** ter exploitatie in het perceel **Weststraat 3**, ingaande 2 - 6 - 1993 gedurende 14 dagen bij het Cen. Bur. Jur. en Alg. Zaken, Vondellaan 19-C ter inzage ligt. Deze vergunningen geven recht tot verkoop in het klein van zwakalcoholische en alcoholvrije drank en spijzen voor gebruik ter plaatse voor welke de vergunningen gelden. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen bedoeld verzoek indienen.

ARUBA DAILY
ENTERTAINMENT

GEZELLIG VOOR EEN BORREL

Geopend:
Zondag tot en met donderdag 11.00 a.m. - 2.00 a.m.
Vrijdag en zaterdag 11.00 a.m. - 3.00 a.m.
L.G. Smith Blvd. - Harbourtown.
Tel.: 38826

Voor de **Communiefeesten:**
Aruba's Best loved imported wine RIUNITE on ice.
Mercurius Trading Co.
(Handelsmaatschappij Mercurius n.v.)
Uw feest slaagt zeker met RIUNITE!

FOR YOU, DAD!

Een uitstekende vaderdagkeuze natuurlijk SUZUKI

De ideale gezinswagen!

Vanaf f 16,950,=
of
f 450,= per maand

Carib Motors N.V.

L.G. Smith Boulevard 110 - Oranjestad
tel. 21840 - 23475
Aruba's Autohandelaar met de grootste keuze!

ZONDAG 20 JUNI
is het
VADERDAG

Een pracht gelegenheid om vader een geschenk te geven naar zijn smaak, gekocht bij

LA VENEZOLANA
(Tienda Mirep)

Wij bieden 15% korting

op al onze artikelen zoals: kostuums, safari-sets, hemden, schoenen, dassen, riemen, zakdoeken, parfums etc. Deze aanbieding is geldig van 1 juni tot en met 19 juni 1993.

Maak vader dubbel gelukkig met een geschenk van

LA VENEZOLANA
(Tienda Mirep)
Steenweg 12 Oranjestad

SONESTA HOTEL, BEACH CLUB & CASINO ARUBA
Located in the dynamic heart of Oranjestad

Is looking for qualified and motivated persons to occupy the following positions:

P/T TOURDESK OPERATOR	- Fluent in English, Spanish & Papiamento - Flexible in working hours - Good knowledge of Aruba - Outgoing personality - presentable business look - mature.
BANQUET MANAGER	- Experience needed - Must Speak English & Spanish - Willing to work shifts
BANQUET SET UP/WAITER	- Must speak English, Spanish & Papiamento - Willing to work shifts
DEMI CHEF	- Good kitchen skills - Willing to work shifts - Must speak English, Spanish & Papiamento
STAFF ACCOUNTANT	- Full knowledge of General Ledger - Knowledge in working with Bank Reconciliation - Month end closing experience
FRONT OFFICE CLERKS	- Must speak English, Spanish & Papiamento - Experience preferred - Friendly personality - Willing to work shifts
ISLAND SECURITY OFFICER *daytime*	- Someone very healthy - Willing to work shifts - Must speak English, Spanish, Papiamento - Needs to know how to swim - It can be a male or a female

Our benefits package includes: Medical Insurance, Accident Insurance, Pension Plan, Savings Plan, Educational Assistance Programs, Year end Bonus and much more.

Please send your application forms to the Human Resources Department, L.G. Smith Boulevard # 82, Oranjestad Aruba.

SONESTA HOTEL, BEACH CLUB & CASINO ARUBA

COROLLA TERCEL
Drive into the future

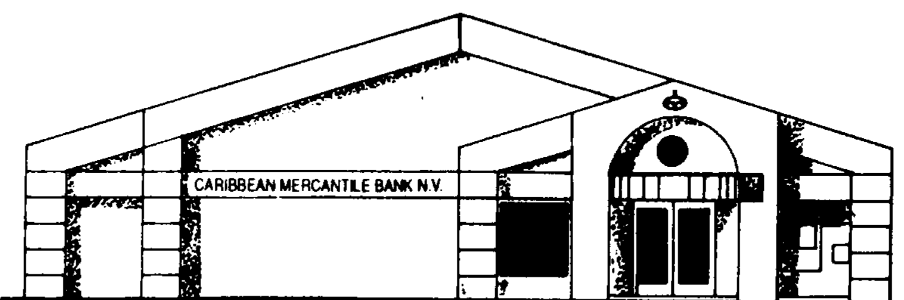
10 Reasons to buy a new Tercel:
- It is a Toyota
- Toyota believes in its product They are the only one giving a **50.000 km or 2 year** warranty on their vehicles in Aruba.
- It is the best sold car in Aruba in 1991 and 1992, more than 1100 units, and therefore we carry the best stock of spareparts for this vehicle.
- The 1300 cc multivalve engine is very economical in fuel consumption.
- The service department of Garage Cordia Aruba N.V. is number 1 in Aruba.
- The Tercel has the highest resale value, that is why most of the local carrentals purchase the Tercel.
- The Corolla Tercel is especially designed for the Caribbean Islands.
- All the Corolla Tercels are treated against rust and corossion.
- All Corolla Tercels are well equipped with fabric seats, 2 remote control mirrors and stereo AM/FM radio.
- The best price in its class!!!!!

Special for the months June & July

Prices for Aruba:

Standard transmission, without airco:	
	Downpayment: Afls. 4500, 36 months @ Afls. 495
Standard transmission, with airco	
	Downpayment: Afls. 5000, 36 months @ Afls. 546
Automatic transmission, without airco:	
	Downpayment: Afls. 4750, 36 months @ Afls. 519
Automatic transmission, with airco	
	Downpayment: Afls. 5225, 36 months @ Afls. 573

TOYOTA Garage Cordia Aruba N.V.

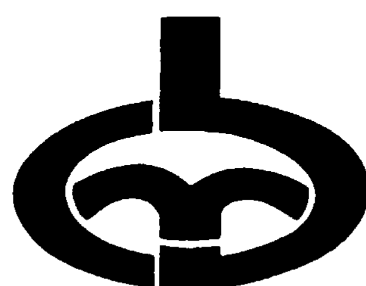

Na Noord
Vandaag zijn we in
SANTA CRUZ

Wij zijn er trots op om de opening van ons 6de kantoor aan te kondigen.
Hierdoor voldoen wij aan ons streven om de gehele gemeenschap van dienst te zijn.
Wij verwachten u

vandaag 1 juni 1993

te Santa Cruz 41 Tel. 33777 - 33773 Fax 31879 Openingstijden 8 - 12 / 2 - 5

Caribbean Mercantile Bank N.V.

Gedurende meer dan 30 jaren uw vriendelijke en betrouwbare bank

ARUBA
AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
24333.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

WACHTREGELING DOKTOREN
(maandag t/m zaterdag van 18.00-07.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Van der Linden via Dr Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 24300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter C.E. Zaandam via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

BOTICA'S
(nachtdienst)
Beneden de brug:
Oduber, Caya Betico Croes 101 (Oranjestad). Tel.: 21780.
Boven de brug:
Savaneta, Savaneta.

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dra Lili G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 1b)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

TELEARUBA
DINSDAG: 18.00 Cartoons; 19.00 Videorama; 19.30 The Eleven Cities; 20.00 Telenoticias; 20.30 Oh Madeline; 21.00 CNN International Hour; 21.45 Larry King; 22.30 Mini-series; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

WOENSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

Gezamenlijke vakbonden:

'Nationaal forum grote mislukking'

ORANJESTAD — De gezamenlijke vakbonden ABV, FTA, SIMAR, SPA, SWA en UPA benadrukken in een verklaring dat het afgelopen vrijdag gehouden nationaal forum een mislukking is geworden. Het voldeed zeker niet aan wat de vakbonden hiervan verwachtten. De vakbonden meenden deze verklaring te moeten afleggen omdat er toch nog personen zijn die het forum 'een groot succes' noemen.

Volgens de vakbonden begrijpt ook de regering dat het forum een mislukkig was, aangezien nu gesproken wordt om, na het rapport van de adviescommissie, weer bijeen te komen om te trachten tot één nationaal standpunt te komen.

De vakbonden vinden het geen enkel probleem dat er personen zijn, die menen dat het forum een groot succes is geworden. Het wordt wèl een probleem wanneer deze personen vertellen dat iedereen, zelfs de afwezigen, het eens was tijdens het nationaal forum, hetgeen pertinent niet het geval was.

Wat de Toekomstconferentie betreft zijn de vakbonden van mening dat er een positieve maar ook een minder positieve ontwikkeling plaatsvond. Positief is dat de regering toegeeft dat na het eindadvies van de ambtelijke commissie het nodig is weer bij elkaar te komen om een nationaal standpunt te bereiken.

Minder positief is het voorstel van voorzitter premier Ruud Lubbers om op 11 juni een politiek overleg te houden voordat de conferentie eind van de maand op Curaçao plaatsvindt. Hieruit blijkt weer dat er geen groepering of partij hierbij betrokken wordt.

Daarom herhalen de gezamenlijke vakbonden hun waarschuwing van 20 april dat alle groeperingen en partijen een reëel aandeel moeten krijgen in de voorbereidingen voor het vervolg op de Toekomstconferentie.

Dit houdt in dat zij de beschikking moeten krijgen over alle documenten die van de studiecommissie of werkgroepen komen en in de gelegenheid moeten worden gesteld hun standpunt te laten horen, hetgeen uiteindelijk het mandaat voor de regering zal moeten inhouden.

■ *ORANJESTAD — Door middel van een ministeriële beschikking is een stuurgroep voor het Korrektie Instituut Aruba (KIA) benoemd. Deze groep zal advies uitbrengen over het nemen van besluiten met betrekking tot herstructurering van het KIA en aanbevelingen doen voor wat betreft de juridische positie van het personeel, de gedetineerden, cursussen, arbeidsvoorwaarden en secundaire voorzieningen. De groep kan ook advies van deskundigen inroepen. De stuurgroep bestaat uit: minister Rudy Croes van Justitie (voorzitter), DOOV-directeur Roland Peterson (vice-voorzitter), chef van de afdeling Algemeen Beleid van het DOOV mr. Helen van der Wal (secretaris), directeur mr. Roy Wever van Algemene en Juridische Zaken, directeur Gene Nahar van D.P.O. en directeur B.Vocking van het KIA.*

Artikel over carnaval in Nederlands personeelsblad

ORANJESTAD — Amigoe stelde enige tijd geleden een aantal foto's van fotograaf Djispie Franken beschikbaar voor het personeelsblad van de Nederlandsche Bank nv over het Arubaanse carnaval 1993. Paul van Sluijs, hoofd afdeling Toezicht van de Centrale Bank van Aruba, schreef het bijbehorende artikel in het mei-nummer, dat als thema 'De Florijn' heeft.

"Bijzonder in de kinderoptocht was de presentatie van de groep van Santa Cruz die dit jaar het Arubaans geld als thema had gekozen," zo schrijft Van Sluijs. "Naast een wagen met een overzicht van alle bankbiljetten, was er per bankbiljet een wagen, waarachter kinderen liepen die gekleed waren in een kostuum in de kleur van het desbetreffende bankbiljet. Ook werden de Arubaanse munten uitgebeeld. Vanzelfsprekend was de president van de Centrale Bank, Arthur Irausquin, bijzonder ingenomen met de aandacht voor zijn bankbiljet. Een betere reclame is nauwelijks denkbaar."

Van Sluijs legt in *De Florijn* uit dat het Arubaanse carnaval tot de grootste ter wereld behoort en dat alle hotels in de carnavalsperiode volledig bezet zijn. Hij vertelt over de verkiezing van de prinsen en koninginnen die voorop mogen gaan in de optochten, over 'tribunes op wielen' langs de routes, populaire carnavalsliederen, de jump-up wagens en de drie belangrijkste optochten: de kinderoptocht, de lichtparade en de grote optocht.

Het Arubaanse carnaval eindigt traditioneel om middernacht met het in brand steken van een pop: Koning Momo. De verbranding, waarbij tegelijkertijd vuurwerk wordt afgestoken, heeft als doel de boze geesten en het kwaad te verjagen. "De dag daarna is het aswoensdag en rest er niets anders dan te denken aan het veertigste carnaval in 1994," zo besluit Paul van Sluijs het twee pagina's tellende artikel.

Condoleance van de MEP voor Barrios

ORANJESTAD — In Venezuela is dokter Gonzalo Barrios overleden. Hij was een goede vriend van MEP-leden en -leiders op Aruba.

In verband hiermee zond MEP-secretaris voor Internationale Zaken, Rudy Croes, een condoleancetelegram aan het bestuur van de AD, de partij waarvoor Barrios in het verleden presidentskandidaat was. Croes stelt in zijn telegram: "Venezuela en de AD rouwen om de dood van een groot Venezolaan en namens de MEP spreek ik mijn oprechte condoleance uit voor het verlies van een groot vriend".

■ *Supermasters Alex Outerbridge (links) en Ernand de L'Isle.*

Vijandige gezindheid tussen supermasters

FISHERMAN'S HUTS — Lachend knijpt Alex Outerbridge (46) van het eiland Bermuda de bekende Arubaanse zakenman Ernand 'Papi' de L'Isle (46) in zijn bovenarm. "I'll kick your ass", grijnst hij Ernand toe. Supermaster-vrienden Alex en Ernand hebben in ieder geval één ding gemeen: de wens naar poeierende windvlagen bij aanvang van de amateurraces van de Hi Winds, zodat ze elkaar niet verbaal, maar op het water te lijf kunnen gaan.

Alex, op het strand te herkennen aan zijn strooien hoed en op het water aan zeilnummer BER-X, doet voor de eerste keer mee aan de Aruba Hi Winds. Hij is het oudste clublid van de zestig leden tellende Bermuda Boardsailing Association (BBA). Hij zegt niet onder te doen voor de veelal jongere clubleden en pocht: "Bij de races eindig ik meestal als eerste of tweede."

Alex kwalificeerde zich in 1984 voor de Olympische Spelen in Los Angeles. Hij windsurft elke dag en doet drie keer in de week aan karate. Samen met masters Neil Burnie en Neil Aitkin heeft hij zich in Bermuda maandenlang voorbereid op de Arubaanse Hi Winds. Alex en Ernand hebben elkaar voor het eerst ontmoet tijdens een windsurfwedstrijd op Bermuda, waar Ernand enkele jaren heeft gewoond.

Ernand eindigde vorig jaar als tweede in de supermaster-divisie. De Braziliaan Kleber Mota was toen tweede. Het jaar daarvoor won de sportieve Arubaan met zijn bekende AA-99 zeil de speedslalom in de masterdivisie.

Hoewel Papi de L'Isle gedurende de Hi Winds de tijd van zijn leven heeft, wil hij tijdens deze thuiswedstrijd natuurlijk niet onderdoen voor zijn vrienden uit Bermuda. "Ach, ik win toch van Papi", grinnikt Alex. Hij geeft Ernand nog eens een por en voegt daar glunderend aan toe: "Windsurfen is een leuke sport. Dat Ernand een goede vriend is, is nog leuker. Maar Ernand verslaan met windsurfen is eigenlijk het mooiste wat er is."

Kamers vergaderen over staatkundige verhoudingen

ORANJESTAD — De Kamers van Koophandel van Aruba, Curaçao en Sint Maarten vergaderden op Aruba inzake de toekomstige staatkundige verhoudingen binnen het koninkrijk en de ter tafel liggende voorstellen voor het vervolg op de Toekomstconferentie. In het algemeen bleken de visies van Aruba en Curaçao niet ver uit elkaar te liggen. Er werd gesignaleerd dat sinds de autonome status van Aruba de relatie tussen Curaçao en Aruba sterk verbeterd is. Er bleek ook bereidheid te zijn om de diverse vormen van geïnstitutionaliseerde samenwerking voort te zetten.

Met betrekking tot de rol van de Kamer als adviesorgaan is gesproken over de uitbouw en versterking van deze taak en het hiervoor beschikbare mechanisme. Ook is aandacht besteed aan de Kamer-vertegenwoordiging in diverse organen zoals de Sociaal Economische Raad (SER) en International Labour Organization (ILO).

Ten aanzien van vestigingsvergunningen voor bedrijven is gediscussieerd over de verbetering van de afstemming van het beleid op de lokale economische situatie. De deelnemers blijven de noodzaak tot reglementering van bedrijfsvestiging onderschrijven. In het bijzonder geldt hierbij als uitgangspunt het voorbehoud van bepaalde sectoren aan lokale ondernemers en de afwijzing van het uitoefenen van bedrijfsactiviteiten in woonwijken.

De deelnemers streven in het kader van de economische diversificatie ernaar de benutting van de mogelijkheden, voortvloeiende uit het handelsbesluit tussen de Europese Gemeenschap en de Landen en Gebieden Overzee, waaronder de Nederlandse Antillen en Aruba, te bevorderen. Er is onder meer aandacht besteed aan de gesignaleerde struikelblokken, waaronder de eisen die gesteld worden aan de transformatie van produkten.

"Goede infrastructurele voorzieningen zoals de ontwikkeling van industrieparken en de *upgrading* van de vrije zonegebieden zijn een belangrijke voorwaarde ter bevordering van deze handelsmogelijkheden", zo menen de drie Kamers.

Deze bijeenkomst betekende een hervatting van het georganiseerd Kamercontact. Gezien het belang hiervan is dan ook besloten om iedere zes maanden bijeen te komen. De Curaçaose delegatie bestond uit vier leden onder leiderschap van voorzitter R. Willems. De Kamer van St.Maarten werd vertegenwoordigd door haar secretaris, O.Francis.

Moonlight vistoernooi

ORANJESTAD — De Aruba Nautical Club (ANC) houdt op zaterdag 5 juni een 'Moonlight Bottom Fishing Contest' in het lagoen, gelegen tussen de oude WEB-pier en Schele Hein, de concreetblokken te Barcadera.

Het toernooi duurt van 16 tot 20 uur, met daarna het wegen van de vissen. Vanaf 21 uur kan er gedanst worden op de tonen van The Swinging Boys. Deelnemers kunnen vanaf vandaag, na 17 uur inschrijven bij Aruba Nautical Club. Het inschrijfgeld bedraagt 12,50 florin, hetgeen recht geeft op deelname (inclusief barbecue). Er zijn prijzen beschikbaar gesteld voor de twee grootste *carañitos* en de meeste kilo's vis. Nadere informatie is verkrijgbaar bij organisator Tico Colina, tel. 23022 of 38898.

Vakantieprogramma

ORANJESTAD — Het jaarlijkse vakantieprogramma van Idefre voor leerlingen van de basisschool, wordt dit jaar van 12 tot 30 juli gehouden. Het programma duurt van maandag tot en met vrijdag, van 8 tot 12 uur. Woensdag 2 juli wordt om 19.30 uur in het Cedé Arubagebouw, te Dakota, een vergadering gehouden met vertegenwoordigers van alle buurthuizen.

Eman verbaasd over uitnodiging Curaçaoënaars

ORANJESTAD — Oppositieleider mr. Henny Eman twijfelt aan het bericht dat Mendes de Gouveia, de Curaçaose gedeputeerde voor staatkundige structuur, en Don Martina, woordvoerder van de Curaçaose oppositie, zijn uitgenodigd voor het politiek overleg in Den Haag op 10 juni voor de Toekomstconferentie. De RVD in Willemstad reageert met de mededeling dat in principe elke belangstellende politicus bij het overleg op het Catshuis welkom is.

De uitnodiging doet volgens Eman vreemd aan ten opzichte van de andere eilanden en ten opzichte van de oppositie op Aruba, die straks ter goedkeuring met de 10 van de 21 zetels voor de vereiste tweederde meerderheid moet zorgen.

Eman vindt het een logische zaak dat de drie premiers overleg plegen aan de vooravond van de Toekomstconferentie. Dat hierbij Mendes de Gouveia en Don Martina zijn uitgenodigd, doet de AVP-leider vreemd aan omdat hierdoor ook de oppositie van Aruba en vertegenwoordigers van de overige eilanden uitgenodigd zouden moeten worden.

Eman wijst erop, dat de regering Oduber tot voor kort nog voor onafhankelijkheid was en in feite geen mandaat van de meerderheid van het volk heeft.

■ *FISHERMAN'S HUTS — Hi Winds-omroeper Didier 'Zam' Laurent (rechts) vindt zijn werk voor Peter Stuyvesant Travel fantastisch. Hij werkt zeven maanden in het jaar en volgt zowel de professionele windsurfers tijdens hun wereldtoer als de deelnemers aan de 'Round the World Sailboat Race'. Zam is inmiddels weer vertrokken naar zijn Franse thuishaven Normandië, van waaruit hij volgende week afreist naar het 'US Virgin Islands Windsurfing Event'. Zam vindt Aruba een heerlijk eiland. Over het feit dat het amper waaide tijdens de geplande races van de professionals zegt hij: "Tant pis, c'est la vie! Till next year!"*

Reconstructie schietpartij

ORANJESTAD — Onder grote publieke belangstelling vond gistermiddag in de bar op de hoek van de Boliviastraat/Weststraat de reconstructie plaats van de schietpartij op 23 mei, waarbij de politieagent R.L. een tegenstander met zijn dienstpistool in de benen schoot.

De reconstructie stond onder leiding van rechter commissaris mr Percey Denz waarbij ook aanwezig, officier van Justitie mr. J. Zwinkels, politie autoriteiten, getuigen en R.L., vergezeld van zijn advocaat mr. Rudi Oomen.

Tijdens de reconstructie bleek dat het slachtoffer op de bewuste dag een mes bij zich had. Dit heeft hij inmiddels bekend. Een deer dagen zal de rechter-commissaris de beslissing nemen om de agent op vrije voeten te stellen of zijn aanhouding te verlengen.

Nieuw bestuur Quota Club

ORANJESTAD — De Quota Club Aruba heeft zaterdagavond haar nieuwe bestuur voor het komende verenigingsjaar geïnstalleerd. Tevens werd afscheid genomen van de aftredende bestuursleden.

Quota heeft een geslaagd jaar achter de rug. Hoogtepunten waren een seminar met vierhonderd deelnemers, een grandioze fundraising en een ongelooflijke toename van het gebruik van oordopjes, met name tijdens de caravalperiode.

Het nieuwe bestuur bestaat uit: voorzitter Enid Croes-Marugg, vice voorzitter Monica Kock, secretaris Dawn West en penningmeester Edna Faro. Zij worden bijgestaan door Melinda Daal, Vivian Wever, Annelies Kensenhuis en Bea Rodrigo.

Aruba Shoot Out basketbaltoernooi

ORANJESTAD — Het 'Aruba Tropical Shoot Out' internationale basketbaltoernooi, dat vorig jaar zeer geslaagd was, wordt ook dit jaar gehouden. Ploegen uit Aruba, de Verenigde Staten en vermoedelijk ook Curaçao en Sint Maarten komen tegen elkaar uit.

De *shoot out* wordt in augustus aanstaande gehouden, aldus Carmen Loefstop, voorzitster van Aruba Basketbal Bond, en Rick Seymour, organisator van het toernooi. Het toernooi werd vorig jaar tussen Arubaanse en Amerikaanse teams gespeeld.

Aruba neemt dit jaar met vijf tot zes teams deel en de Verenigde Staten met zes teams. Getracht wordt om teams uit Curaçao en Sint Maarten op Aruba uit te laten komen. Er zullen per dag vijf tot zes wedstrijden worden gespeeld op de banen van Aruba Juniors. Marlboro, Caribe en San Nicolas Sports Park, zowel 's morgens als 's avonds.

De Aruba Basketbal Bond is op zoek naar fondsen om de kosten van dit toernooi te kunnen dekken. Volgens Rick Seymour zijn verschillende Amerikaanse teams al aan *fundraising* begonnen om de reis naar Aruba te bekostigen.

Na vijfsetter tegen Spanjaard Costa

Publiekslieveling Krajicek naar kwartfinales op Roland Garros

PARIJS — Richard Krajicek is in Frankrijk de nieuwe rebel op gravel. Parijs smult dan ook van de Hagenaar, een aanvaller pur sang voor wie de baseline onder stroom staat. De Fransen zien in Krajicek de opvolger van de eigen Yannick Noah, de laatste aanvaller die tien jaar geleden Roland Garros won. De Nederlander lijkt geen concessies te willen doen, want in zijn partijen moet hij altijd naar het net. Om aan te vallen.

De Franse toeschouwers vinden dat Richard Krajicek echter het charisma van Boris Becker mist, de arendsblik van Andre Agassi niet heeft en het flegma van Stefan Edberg niet eigen is. Aan de andere kant vinden dezelfde fans dat hij wel de eerste en misschien de enige is, die het regime van de Amerikaan Jim Courier op gravel kan omverwerpen.

Zijn zwaarbevochten overwinning op Carlos Costa in de loodzware vijfsetter (7-5, 3-6, 6-8, 5-7 en 10-8) werd zondag door het Franse publiek hartstochtelijk verwelkomd. Krajicek bereikte door zijn zege voor de eerste keer in zijn jonge loopbaan de kwartfinales in Parijs en werd de tweede Nederlander na Tom Okker in 1973, die op Roland Garros de laatste acht haalde. Hij staat dinsdag tegenover de Tsjech Novacek.

VOORPROEFJE

Paul Haarhuis slaagde daar niet in. Stefan Edberg schakelde de Brabander op tweede Pinksterdag in een voorproefje op het aanstaande Davis Cup-duel uit met 4-6, 6-3, 3-6 en 6-7 (5-7). Edberg kreeg op 4-3 in de eerste set last van zijn lies. Hij nam een time out om zich te laten verzorgen door de fysiotherapeut.

Edberg had het duel tegen Haarhuis met vrees tegemoet gezien. "Op gravel is Paul altijd gevaarlijk. Ik ken hem. We hebben elkaar vaker ontmoet." Het werd een duel met golfbewegingen, waarin beide spelers kansen kregen. "Edberg speelde sterk op mijn breekpunten", keek Haarhuis terug.

De Brabander had respect voor de Zweed. "Hij dwong mij tot riskante slagen. Mijn passeerslagen leden daaronder, die waren niet honderd procent. Ik speelde wel goed op breekpunten tegen." De Brabander raakte in de derde set op 2-1 geïrriteerd door een lekke bal. "Edberg sloeg een dubbele fout, waardoor ik op 0-30 kwam." De umpire liet het punt overspelen, omdat Edberg aangaf dat de bal lek was.

BEKLEMMEND

Krajicek speelde tegen Costa zijn tweede opeenvolgende vijfsetter. Mooi tennis lieten beide kemphanen niet zien, maar het duel werd met de set fascinerender en tegen het einde van de vijfde set beklemmend. De 21-jarige Hagenaar kreeg in de beslissende set de helpende hand van de weergoden. "De twee regenpauzes waren in mijn voordeel", gaf hij ruiterlijk toe.

De eerste viel na 3 uur en 34 minuten op 4-5 en 30-0 op zijn eigen opslag, de tweede op 6-7. In beide onderbrekingen werd Krajicek door zijn coach Rohan Goetske onder handen genomen. "Ik had periodes waarin ik te behoudend speelde, agressiviteit miste. Mijn spel op gravel kan alleen renderen als ik agressief ben."

In de vijfde set verspeelde Costa de voorsprong van 3-0 (3-3), voordat hij op 5-3 voor de wedstrijd mocht serveren. Krajicek hield de Spanjaard onder druk en sloeg op het derde breekpunt toe. Vanaf dat moment kantelde de wedstrijd om de game. Beiden konden winnen, beiden konden verliezen. De omgang met de stress, met de spanning zou de doorslag geven.

Costa bezweek op 8-8 op eigen opslag. De Spanjaard liet in het verleden meer tegenstanders glippen door de nervositeit. Zo nam hij eind maart in de Davis Cup wedstrijd tegen Nederland (Paul Haarhuis) een voorsprong van 2-0 in sets en had hij in de derde een matchpunt, voordat hij de partij alsnog in vijf sets inleverde. Het bleek het keerpunt in de wedstrijd te zijn, waardoor Nederland via Koevermans met 3-2 won.

Krajicek maakte op 9-8 op eigen service geen fout. Met een ace, zijn veertiende, besloot hij de wedstrijd, die om elf over elf begon en half vijf eindigde (speeltijd 4 uur 7). Krajicek bleef tegen Costa zijn crede trouw. "Aanvallen, volley-service spelen en dat allemaal op alle soorten ondergrond. Ook op gravel. Tegen Costa kwam ik tweehonderd, driehonderdd keer aan het net. Daarin lag de basis voor mijn overwinning."

De 15.000 Fransen genoten van zijn onbeteugelde aanvalsdrift. Zij herinnerden zich de Edberg van 1989, die met zeer aanvallend spel de finale haalde.

* * * * *

WIELRENNEN/MARCIANISE — Fabio Baldato heeft woensdag de vierde etappe van de Ronde van Italië gewonnen. Na een rit over 179 kilometer van Scanno naar Marcianise won de Italiaan de sprint na 4 uur, 39 minuten en 16 seconden. Zijn landgenoot Argentin blijft leider in het klassement.

UITSLAG AMIGOE TOTO 37

3 2 1 3*1*2 1 1 3 1 1 1

***vervangende uitslag**

1e Prijs – 12 goed:
Diner voor 2 personen bij Rum Runners/Rumours
(geen winnaar)

2e Prijs – 11 goed:
Weekpas Sundance Health & Fitness Centre
(geen winnaar)

3e Prijs – 10 goed:
Fles Johnnie Walker Black Label (MECS)
1 goede inzender: **Fred Arts**

4e Prijs – 9 goed:
Een Heineken prijs naar keuze (Mensing & Co)
7 goede inzenders, na loting: **Harry Blaauw**

5e Prijs – 8 goed:
Fles Famous Grouse Whisky (Licores Maduro)
22 goede inzenders, na loting: **Alex Roose**

6e Prijs – 7 goed:
Waardebon Inter Photo, t.w.v: Nafl 30,-
3 goede inzenders, na loting: **Peter Paap**

Extra prijs:-gelijke spelen:
*Krat Amstel Bier/Malta Amstel*1
10 goede inzenders, na loting: **J. W. Beekers**

****

HOOFDPRIJZEN

Tulip Notebook Computer

De meest compleet uitgevoerde computer, ten tijde van de prijsuitreiking voorzien van de meest relevante Tulip hard- en Exact software.
t.w.v. Nafl 10.000,-
(beschikbaar gesteld door Info Track NV)

Vliegtickets Air Aruba
2 pers. Curaçao/Aruba - Amsterdam 2 pers. Cur/Aru - Miami
2 pers. Cur/Aru - Caracas

Assortiment Dranken (Licores Maduro)
Electronische apparatuur (Wimco NV)
Assortiment Dranken (Morris E. Curiel & Sons)
*"Goldcard" Sundance Health & Fitness Center**
(Koredor tel: 627740)
Assortiment Amstel Bier/Malta Amstel
Assortiment Heineken (Mensing & Co)

NAC op weg naar eredivisie

DOETINCHEM — Drie jaar achter elkaar leverde nacompetitievoetbal niets op voor NAC, maar met de 4-0 overwinning maandag bij De Graafschap (groep B) legde het elftal de basis voor promotie naar de eredivisie.

De supporters hadden de tekst al op de spandoeken geschilderd. Volgens hen moet de club nu maar eens promoveren. In de Achterhoek deden de spelers uit Breda wat van hen verwacht werd, en spotten zij met de constatering dat ze niet onder druk konden presteren.

De Graafschap lijkt na het verlies uitgespeeld. De ploeg uit Doetinchem he[illegible] weliswaar nog drie w[illegible] strijden voor de boeg, m[illegible] zelfs het sobere spel [illegible] NAC bracht het geb[illegible] aan kwaliteit aan het d[illegible] licht. Tot frustratie [illegible] trainer Simon Kistemak[illegible] Hij verruilt de club [illegible] het eind van dit seiz[illegible] voor Telstar en wil [illegible] eredivisionist achterla[illegible]

De vertrekke[illegible] trainer was de me[illegible] geplaagde man. "Sim[illegible] ik zie tranen in je o[illegible] Simon, waarom heb je [illegible] verdriet", zongen de NA[illegible] supporters. De weds[illegible] werd op klaarlichte [illegible] gespeeld. NAC speelde [illegible] maar de overtuig[illegible] waarmee dat gebe[illegible] leek veel op een avon[illegible] NAC.

AMIGOE VOETBAL TOTO

	Naam: Tel:	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	[illegible]															
2	Juventus - Lazio Roma															
3	Napoli - Parma															
4	[illegible]															
5	Real Madrid - Real Sociedad															
6	[illegible]															
7	[illegible]															
8	[illegible]															
9	[illegible]															
10	[illegible]															
11	[illegible] - FC [illegible]															
12	[illegible]															
	Toto nr [illegible] Datum: [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	F	L	1	F	L	1	F	L	1	F	L	1

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar en van 19.30-23.00 uur voor geïnteresseerden vanaf zestien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

DAMACOR BOWLING CLUB
(Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

* * * * * * * * *

MAANDAG
BASEBALL
(Febeko)
AA-klasse
19.30 uur Lagun Stars vs Blue Hawks - Sentro Deportivo Kòrsou.

TENNIS
(2nd ALM/KLM Open Double Tennis Tournament)
18.30-22.00 uur vervolg wedstrijden - Curaçaosche Sport Club te Damacor.

* * * * * * * * *

Na negen jaar wederom kampioen van Nederland

Feyenoord wijst FC Groningen met 5-0 terug en stelt dertiende titel veilig

GRONINGEN — Feyenoord heeft maandag voor de dertiende keer de winnaarsbokaal in het betaalde voetbal veroverd. De Rotterdammers beslisten het seizoen door FC Groningen, in het hol van de leeuw, met 5-0 te verslaan. Het werd dan ook een mooie Pinksterdag in Rotterdam. Het legioen supporters vierde al feest voordat er een bal was getrapt. De liederen waren niet van de lucht: "En John van Loen wordt kampioen, en Milaan, dat gaat er aan."

De eerste Nederlandse titel van Feyenoord is in 1924 veroverd en de voorlaatste was van 1984. Het Rotterdamse team was in de jaren 1924, 1928, 1936, 1938, 1940, 1961, 1962, 1965, 1969, 1971, 1974, 1984 en 1993 de sterkste. Daarnaast won de club acht keer de KNVB-beker. In 1970 won Feyenoord de Europa Cup I, in 1974 de UEFA-beker.

Heel Groningen sprak maandag met een Rotterdams accent, niemand in het Oosterpark wilde het feest bederven. Niet de tegenstander, niet de scheidsrechter. Feyenoord is de kampioen van de werkende klasse, niet van de stylisten. De vedette is een anti-held die sjokt met het hoofd gebogen tussen de schouders en zich maandag blesseerde bij het juichen. Jozsef Kiprich, die dinsdag bij MVV ook al het belangrijkste werk deed, opende in Groningen al snel de score. De wedstrijd was daarmee gespeeld. Bij het rondspringen voor het publiek verrekte de Hongaar een spiertje. Onder daverend applaus werd hij vervangen door John van Loen.

De Rotterdamse club was dit seizoen misschien niet de mooiste. Wel de constantste, want het elftal behaalde vier punten tegen FC Den Bosch, vier tegen Go Ahead Eagles en de volle winstpunten bij andere laaggeklasseerde teams. Trainer Meijer: "Dat gaf de doorslag. We hebben maar drie keer verloren, waarvan twee keer tegen dezelfde tegenstander (Ajax). En we zijn nooit te beroerd geweest om voor elkaar te werken."

Het werd een mooie afsluiting in Groningen. T-shirts met de tekst "Hans bedankt" (doelend op Hans van Breukelen) vonden gretig aftrek. Incidenten waren er nauwelijks. De wedstrijd behoefde slechts enkele minuten te worden uitgesteld, omdat Rotterdamse supporters door het dak van de tribune dreigden te zakken. Onder luid gejubel joeg vervolgens een fan daadwerkelijk een kip door het net van het doel. Daarna kon het echt beginnen.

Groningen speelde slechts kort na de rust even mee. Feyenoord leidde toen al met 2-0, door treffers van Kiprich en Blinker. Na een moeilijk kwartier deden Taument (2) en Scholten de rest. Dan te bedenken dat Feyenoord in negen jaar niet meer had gewonnen in het Oosterpark.

KOEKEBAKKERS

Als altijd kende Feyenoord geen echte uitblinkers, want iedereen deed wat hij moest doen. Niet veel meer, maar vooral ook niet veel minder. De Rotterdammers hebben het hele seizoen naar behoren gepresteerd. Het materiaal is niet als dat van Ajax of PSV. Maar waarschijnlijk ook niet zoveel minder. "Het zijn natuurlijk geen koekebakkers", vond Willem van Hanegem.

Gevraagd naar zijn gevoelens gaf Van Hanegem maandag een kort antwoord: "Ik heb momenteel niet de pest in." De trainer stond niet te juichen toen Feyenoord na de 5-0 bij Groningen kampioen was. "Dat laat ik aan anderen over. Maar goed, ik vind het prachtig. Na negen jaar terug op de Coolsingel. Ik hoef echter niet vooraan te staan."

Van Hanegem kijkt het liefst alweer vooruit. "We moeten verder. Het spel zal wat beter ontwikkeld moeten worden. Met de werklust zit het, geloof ik, wel goed." Natuurlijk was er een speciaal woordje voor Kiprich. "Hij heeft nog steeds niet helemaal in de gaten hoe goed hij kan voetballen."

Wanneer hij er voor het eerst in had geloofd? "Pas toen het 3-0 werd. Geen moment eerder. Het is goed dat we van het begin de wedstrijd in handen hebben genomen. We wilden niet meer afhankelijk zijn van PSV. We hebben die wedstrijd ook niet gevolgd. De uitslag hebben we pas naderhand gehoord."

Met Meijer borduurde Van Hanegem dit jaar door op de basis die technisch directeur Wim Jansen de twee seizoenen daarvoor had gelegd. Feyenoord werd wat aanvallender. Het begon met een afstraffing voor eigen publiek tegen Barcelona, daarna kwam de uitschieter bij FC Twente. Na een dag stond Feyenoord op de eerste plaats. Een wedstrijd voor het einde van de competitie keerde de ploeg daarop terug. Dat was precies op tijd.

■ CHICAGO — Bobby Bonilla van de New York Mets (zie foto) is de laatste week zoals dat heet 'red hot'. In de laatste wedstrijden heeft hij een groot aantal homeruns geslagen. Maandag was het alweer raak, Bonilla sloeg in de tweede inning zijn dertiende homerun.

Ajax-Utrecht: 2-1

Dennis Bergkamp opnieuw topscorer in eredivisie

UTRECHT — Dennis Bergkamp heeft zijn derde topscorerstitel in successie gevierd met een fraai doelpunt tegen FC Utrecht. Het was zijn 26ste treffer van de competitie. Dat deed de nieuwe aanvalsleider van Internazionale in zijn laatste officiële wedstrijd voor Ajax in en tegen Utrecht. Ajax won met de krappe score van 2-1.

Bergkamps doeltreffende actie vlak voor rust, wegdraaien van Van der Net en hard en laag inschieten, vormde de basis voor Ajax eerste competitiezege sinds acht jaar bij FC Utrecht. Het werd uiteindelijk 1-2 voor Ajax, dat zonder de geblesseerden Jonk, Blind, Silooy, Kreek en Alflen speelde.

Jonk haakte in de warming-up af met een lichte kuitblessure. Blind kampt met overbelaste hamstrings. Daardoor maakte de sterke centrale verdediger Dick van Burik zijn debuut in de basis van Ajax.

De Kock bracht twintig minuten voor tijd de spanning terug in de gelijkopgaande wedstrijd. De aanvoerder van Utrecht schoot de bal vanuit een indirecte vrije trap achter Van der Sar. Zoals trainer Van Gaal ook aangaf, gaven de individuele kwaliteiten van Ajax de doorslag.

Overmars maakte vele gemiste kansen goed door de bal zes minuten voor tijd na een prachtige aktie aan de linkerkant op een presenteerblaadje te leggen voor Ronald de Boer: 1-2. Het betekende de eerste competitiezege op vreemde bodem sinds bijna drie maanden voor Ajax.

Utrecht bleef voor eigen publiek (12.000) weer eens met lege handen achter. De formatie van trainer Fafie verzamelde weliswaar twee punten meer dan vorig seizoen, maar het evenaarde met slechts vijftien punten uit zeventien duels de slechtste thuisbalans in de historie van de club.

Zelfs het mooie thuisrecord tegen Ajax, dat deze competitie al zo veel punten morste, ging verloren. Van Diemen, Bijl en invaller Graanoogst verzuimden de score een positieve wending te geven. Voor Utrechtvoorzitter Aalbers en invaller Verrips werd het dus geen afscheid in stijl van de club, die zij ruim tien jaar dienden.

JUDO / HAARLEM — Dennis Raven heeft besloten zijn judoloopbaan te beëindigen. Tijdens de Europesebekerwedstrijd van Ken Am Ju tegen Racing Club uit Frankrijk raakte de 25-jarige zwaargewicht in zijn partij tegen Jean Pierre Besse opnieuw geblesseerd. De Zaandammer onderging de afgelopen jaren een handvol knie-operaties. Zijn beste prestatie dateert van 1992 toen hij bij het EK in Parijs derde werd. Ravens optreden tijdens de Olympische Spelen in Barcelona was geen succes.

* * * * *

BOWLING / STUTTGART — De 29-jarige bowler Nico Thienpondt uit Spijkenisse won pinksterzondag de internationale wedstrijd in Stuttgart. Eerder won hij al in Breda, Eindhhoven en Dublin.

Santa Maria op de vierde plaats na zege op Cats

WILLEMSTAD — Door gisteravond het negental van Wild Cats met 6-3 te overtroeven, is Sta. Maria Pirates dichter bij de kopgroep van de AA-klasse baseballcompetitie gekropen. De Piraten, die sedert de tweede ronde een weliswaar weinig spectaculaire maar gestage opmars hebben ingezet, haalden met het succes van gisteravond het als vierde geplaatste Sta. Rosa Indians in. De beide ploegen delen thans de vierde (kwalificeerbare) positie met een record van 9-7.

De overwinning van Pirates is de tweede van de vorige week gestarte derde competitieronde. Afgelopen zondag haalde het Sta. Marianegental flink uit tegen Lagun Stars met een 13-1 zege.

Het treffen van gisteravond tussen de Piraten en de Wilde Katten ging gelijker op, via 2-0 naar 2-2 en 3-3. De eerste zeven innings was er sprake van een pitchersduel tussen Ericson Windster (Cats) en Ernesto Marks (Pirates). Op het eind lieten de Cats het echter afweten, waardoor Pirates met 6-3 de zege kon grijpen.

De beslissende, achtste inning begon al slecht voor Cats. Pitcher Windster raakte de eerste slagman in deze inning met de bal (*deadball*), waarna een als opofferingsslag bedoelde *bunt* van Ruben Snoyle door een fout van tweede honkman Nato Anasagasti, die naliet de taak van de ingelopen eerste honkman over te nemen, verheven werd tot een honkslag.

VOLLEDIG MIS

Er volgde nog een *sacrifice bunt*, dit maal van Richinel Isabella, om de lopers in scoringspositie te brengen en Cats beantwoordde het taktische steekspel met een *intentional walk* voor Robertson Josepha.

Daarna ging het echter volledig mis bij Cats. Rechtsvelder Meriën berekende een vangbal verkeerd met als gevolg dat de slagman (Ernesto Marks) een tweehonkslag kon laten noteren en, wat belangrijker was, voor de produktie van drie punten tekende. Daarmee was de strijd ook afgelopen wegens het bereiken van de tijdslimiet.

De eindcijfers luidden 6-7-2 en 3-8-2 met dus Marks als winnende werper en Windster als verliezende werper. Cats moet zich door de nederlaag voorlopig nog tevreden stellen met een gedeelde tweede plaats met Royal Scorpions. Beide teams hebben een record van 11-5.

De competitie wordt vanavond vervolgd met de ontmoeting tussen Lagun Stars en Blue Hawks.

Luyendijk ontvangt ruim miljoen gulden aan premie

INDIANAPOLIS — Bij het traditionele slotbanket van de Indy 500 zijn maandagavond de premies onder de 33 coureurs verdeeld. De Nederlander Arie Luyendijk, die zondag de belangrijkste autorace van de Verenigde Staten als tweede afsloot achter winnaar Emerson Fittipaldi, kon een cheque van 681.303 dollar (1,225 miljoen gulden) ophalen.

Fittipaldi kreeg 1.115.000 dollar toegeschoven, wat neer komt op iets meer dan twee miljoen gulden.

Het totale prijzenpakket bij de Indy 500 bedroeg dit jaar 13.825.800 gulden. Nummer drie Nigel Mansell incasseerde bijna driekwart miljoen gulden. Voor Danny Sullivan, die als 33ste en laatste eindigde, resteerde nog altijd een kwart miljoen gulden.

Manager Ploegsma kondigt schoonmaak aan

PSV sluit slecht voetbalseizoen af met troosteloze 2-2 tegen Volendam

EINDHOVEN — PSV heeft in stijl, ironisch bezien, afscheid genomen van een mislukt voetbaljaar. In het eigen Eindhovense stadion tegen Volendam (2-2) hebben de laatste 25 duizend trouwe supporters alle facetten van het na-winterstopcomplex kunnen ervaren.

Omdat Feyenoord in Groningen won, waren de talrijke mislukkingen van aanvalsacties niet belangrijk meer, was het niet fataal dat de aanvulling van het restant van het basis-elftal (Kalusha, Schreuder, Van der Gaag, Klomp) opnieuw de aansluiting niet kon vinden.

Het schouderophalen van Romario, als hij niet begrepen werd, of als hij lomp werd aangespeeld, telde ook niet meer. Het langzaam op de borst zakken van de hoofden van Vanenburg en Van Aerle, de woede van fanaticus Van Breukelen als het weer eens was misgegaan, waren herhalingen van de laatste maanden.

UITGEBLUST

PSV was uitgeblust aan het eind van zijn lijdensweg, de oud-landskampioen ontliep de totale ontluistering doordat Volendam in de slotfase zijn voorsprong van 2-0 uit handen gaf. Een schitterend doelpunt van Hans Bond, die van Aerle en Van Breukelen voor paal zette, was een striemende zweepslag, het koel benutten van een andere mogelijkheid door Berghuis was zout gestrooid in de nog open wond. De terugkeer van PSV, Kalusha benutte een door Romario aangeboden kans, verdediger Molenaar kopte de gelijkmaker klungelig achter eigen doelman Zoetebier, redde het gezicht van de 'verliezers' niet meer.

"Wij zullen", stelde assistent-coach Frank Arnesen, "in de komende tijd hard moeten werken om weer op nul terug te komen, want nu zitten wij er ver onder." PSV had in de eerste helft zijn best gedaan, dat wel. Het was echter geen elftal dat voor zijn minimale kans vocht, het waren groepjes spelers, die naar mate de strijd vorderde uiteenvielen in losse eenheden, waarvan de enige overeenkomst was dat zij meestal dezelfde kant op wilden.

In de rust stelde Juul Ellerman, bekend met Feyenoords voorsprong van 2-0: "Tot dinsdag hadden wij nog hoop. Tegen Volendam hadden wij na de eerste helft tenminste een zelfde voorsprong kunnen hebben, het enige dat wij nu nog kunnen doen is een paar goals maken voor ons publiek." Dat gebeurde pas na Volendamse slordigheden op een moment dat de ontluistering nagenoeg volledig was en de Volendammers elkaar tekortkomingen gingen verwijten.

Coach Fritz Korbach vond dat tekenend. "Normaal gesproken zijn spelers blij als ze met een punt bij PSV wegkomen, nu waren zij kwaad op elkaar en hoogst ontevreden." Dat gold niet voor Steve Wasiman, die met zijn tweede lange sprint uit de wedstrijd, Romario na afloop nog net voor de kleedkamer achterhaalde en een ruiling van de shirtjes voorstelde. De Braziliaan deed het met genoegen. PSV-manager Kees Ploegsma verwacht dat Romario zich na vijf weken vakantie op 5 juli weer op het trainingscomplex De Hertgang zal melden.

SCHOONMAAK

Hans Westerhof, voor het eerste jaar coach van PSV en manager Kees Ploegsma, al lang voor de zeven vette jaren in dienst getreden, hebben maandagmiddag geprobeerd noodverbanden aan te leggen om de wonden van vijf maanden antivoetbal te bedekken. Ploegsma kondigde het begin van de schoonmaak aan, beiden zochten naar de oorzaken van de mislukkingen sinds de winterstop.

Westerhof heeft daar natuurlijk al over nagedacht. De echt fatale momenten noemde hij het puntverlies in twee halve wedstrijden bij Dordrecht en de nederlaag tegen Roda JC in Kerkrade. "Waardoor dat gebeurd is? Een van de mankementen was natuurlijk dat wij steeds met andere elftallen hebben moeten spelen. Dat is niet goed voor de rust en de sfeer. Veel geblesseerden, veel teleurstellingen zijn van invloed. Wanneer het goed gaat, zoals bij Feyenoord, wordt alles als vanzelf beter."

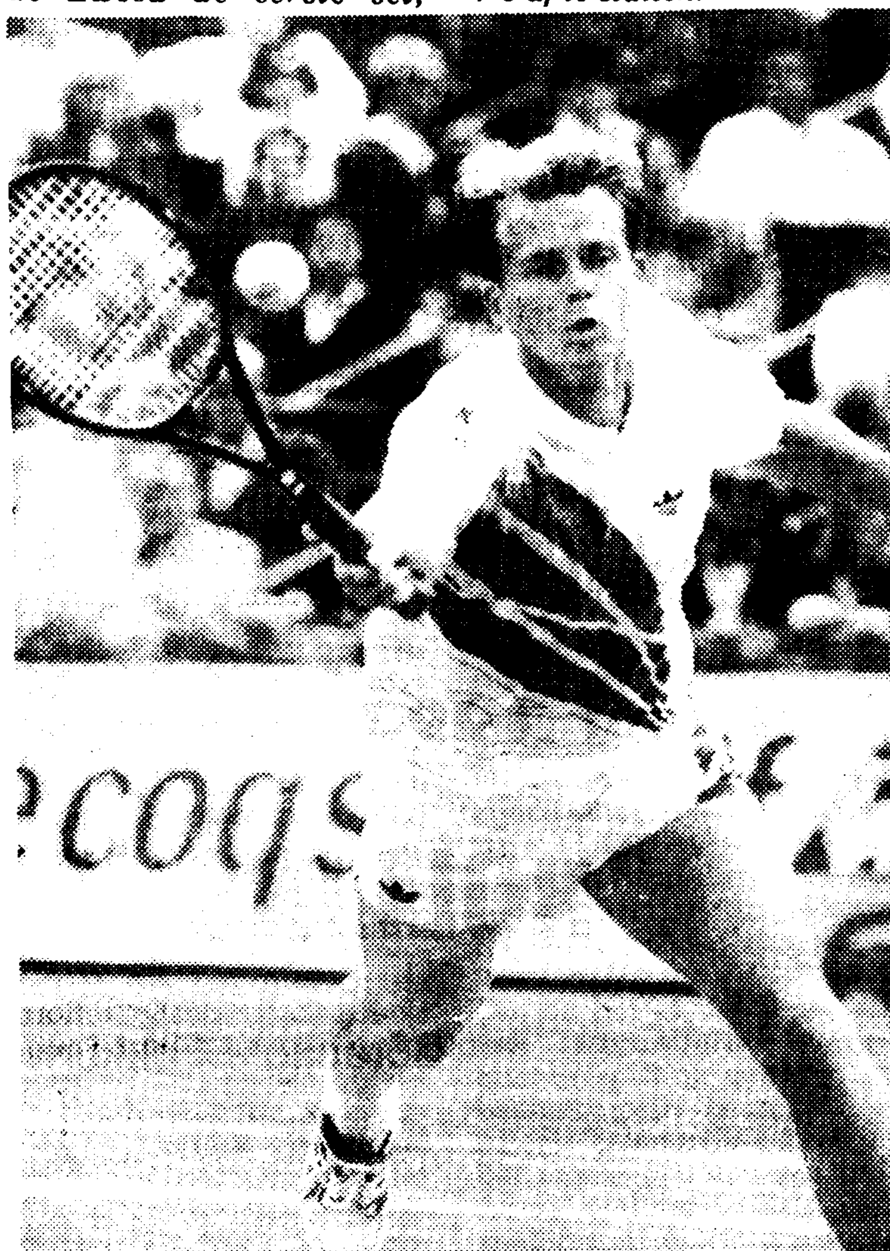
De werksfeer is een probleem geweest bij PSV en dat is steeds blijven spelen. De leiding komt niet geheel vrijuit, want het is te gemakkelijk om alleen te zeggen dat de spelers meer aan het belang van de ploeg hadden moeten denken.

"Het nieuwe seizoen zal vele malen beter moeten worden. Wij zullen naar een andere groep toe moeten, zeker wat instelling betreft. De aankopen van Meijer en Ingesson passen in die gedachte. Te veel spelers zijn misschien te lang bij ons, er waren er echter te weinig die de boel overeind konden houden," aldus Ploegsma.

Alhoewel het transfergebeuren nog niet echt op gang is gekomen, is het zeker dat er spelers verdwijnen. Met de beperking dat sommigen niet tegen iedere prijs zullen kunnen vertrekken. Dat geldt uiteraard voor Vanenburg en Romario, hoewel Ploegsma dat niet met zoveel woorden stelde.

"Voor Vanenburg heeft zich nog niemand gemeld. Met Valencia zijn nog geen officiële nieuwe contacten geweest over Romario. Hun eerste bod lag iets boven de vijftig procent van wat wij verlangen. Dat is dus een basis om aan de gang te blijven, maar ik weet niet hoe serieus hun belangstelling is," verklaarde de manager van PSV.

■ PARIJS — De droom van Paul Haarhuis kwam toch niet uit. De Nederlander werd een halt toegeroepen door Stefan Edberg. In het enkelspel op Roland Garros won de Zweed de eerste set, waarna Haarhuis in de tweede scherp terug kwam (3-6). Edberg herstelde zich op tijd en stelde de partij veilig door de derde en vierde set met respectievelijk 6-3 en 7-6 af te sluiten.

Woordvoerder premier Hun Sen zinspeelt op rellen

Verliezende regeringspartij eist in vier regio's in Cambodja herstemming

PHNOM PENH - De regerende Cambodjaanse Volkspartij (CPP) heeft dinsdag gedreigd dat zij de uitslag van de verkiezingen van vorige week zal verwerpen omdat bij de stemming sprake zou zijn geweest van 'onregelmatigheden'. De regering van Cambodja heeft geëist dat de verkiezingen in vier provincies ongeldig worden verklaard en er een nieuwe stemming wordt gehouden, aldus Cambodjaanse regeringsfunctionarissen en woordvoerders van de Verenigde Naties (VN) dinsdag.

Regeringswoordvoerder Khieu Kanharith verklaarde dat de VN-vredesmacht in Cambodja dit verzoek naast zich neer had gelegd en waarschuwde voor onrust. "Ik doe nu namens de regering een beroep op de bevolking om kalm te blijven, omdat wij veel aanwijzingen hebben dat er opstanden of rellen kunnen ontstaan. Wij hebben het gevoel dat de situatie uit de hand dreigt te lopen", zei hij op een persconferentie. Kanharith voegde daaraan toe dat de regering de "uitslag niet wil bestrijden, maar enkele onregelmatigheden moet rechtzetten".

De CPP van premier Hun Sen had eerder al verlangd dat de VN stopten met het bekendmaken van voorlopige resultaten van de verkiezingen. CPP-woordvoerder Sok An verwees daarvoor naar vier specifieke gevallen om de klachten van zijn partij te staven. Hij zei onder meer dat zegels van stembussen zijn verbroken en personeel van stembureaus de procedures heeft geschonden. Maar de VN-vredesmacht UNTAC liet weten dat de verkiezingen volgens haar eerlijk en vrij zijn geweest.

De Cambodjaanse regering komt met haar eis op het moment dat voorlopige uitslagen betere resultaten te zien geven voor de royalistische oppositie, de Funcinpec van prins Norodom Ranariddh. Kanharith zei dat behalve in de hoofdstad Phnom Penh ook nieuwe verkiezingen gehouden zouden moeten worden in Prey Veng (zuidoosten), Battambang (noordwesten) en Kompong Chnang (midden). Deze vier regio's zijn bijelkaar goed voor 35 van de 120 zetels in het nieuwe parlement, dat een grondwet moet opstellen en een nieuwe regering moet vormen. De regering heeft de meeste stemmen behaald in de eerste twee provincies, maar Funcinpec ligt in de hoofdstad en in Battambang op kop.

De VN hebben overigens de eis om het bekendmaken van de resultaten te staken inmiddels afgewezen. VN-woordvoerder Eric Falt zei dat Phnom Penh op z'n minst bewijzen van grote onregelmatigheden zou moeten leveren om de eis tot nieuwe verkiezingen te rechtvaardigen. "De Funcipec ligt nationaal op kop en dat zal waarschijnlijk zo doorgaan. Dat is de reden dat de regering zo reageert", verklaarde een VN-functionaris.

Kanharith beschuldigde op zijn beurt de radiozender van de VN-vredesmacht ervan dat zij bevooroordeeld is over de uitslag van de verkiezingen doordat zij meldde dat er maatregelen waren genomen tegen twee hoge leden van de CPP wegens overtreding van de kieswet.

"Het lijkt erop dat dit een soort politieke vooringenomenheid van de untac is", aldus de woordvoerder.

De radiozender van de[...] cale verzetsorganisatie [...] Khmer, die de verkiezi[...] grotendeels heeft gebo[...] meldde dinsdag dat de [...] ring vijf divisies in de z[...] lijke provincies Kamp[...] Takeo heeft gestation[...]

De regering zou van [...] zijn een coup te plegen [...] royalisten de verkiez[...] winnen, zo berichtte de [...]

Weer op peil brengen Nederlands vrijwel onmogelijk

Een historische vergissing waar niet alleen overheid debet aan is

VERHEUGEND WAS HET te constateren dat sinds kort eindelijk stemmen beginnen op te gaan om daadwerkelijk te trachten de Nederlandse taal, althans een tweede taal naast het Papiaments, weer díe plaats te geven welke gebiedend is om onze komende generaties weer op een acceptabel ontwikkelingsniveau te laten functioneren. Deze nieuwe tendens valt onder meer op te maken uit een artikel in de editie van de *Ñapa* van 13 maart jl. van de hand van drs Harold Hollander, waarin voorstellen worden aangedragen om het taalniveau van vooral onze jongeren weer op peil te brengen.

= door Reginald R. Hollander =

Rijkelijk laat — wellicht té laat — overigens, omdat men zich kan afvragen of na jarenlange, algemene en veelal doelgerichte verwaarlozing van dit aspect het nog mogelijk zal zijn om binnen een redelijke tijd bij voorbeeld de Antilliaanse basisscholier dusdanig bij te scholen en te motiveren om zich weer meester te maken van de Nederlandse taal en ermee te leren omgaan in zijn dagelijks functioneren. Hetgeen weer de vraag opwerpt of wij onze inspanningen nu niet beter kunnen gaan dirigeren op de situatie waarmee wij binnen zo'n tien à vijftien jaar hoogstwaarschijnlijk geconfronteerd zullen worden, namelijk het introduceren van een nieuwe instructietaal ter vervanging van het Nederlands; hetzij het Engels, om ons beter te kunnen associëren met de minder florissante Engelstalige eilanden in de regio —en als wij moeten afgaan op het *Caribbean English* dat onze mensen op alle niveaus tegenwoordiger zo dapper aan het promoveren zijn, lijkt dit de reeds ingeslagen weg — hetzij het Spaans, indien onze mensen er de voorkeur aan zullen geven de toekomst van Curaçao te zien als het 'Vlieland van Venezuela'...

HISTORIE

Onder de hoofdkop *Deficiënte beheersing Nederlands leidt tot fiasco's in onderwijs* pleit de schrijver in bovenbedoeld artikel voor het hier oprichten van een Instituut voor de Neerlandistiek — met aantrekking van terzake kundigen uit Nederland — met als belangrijkste doelstelling het op velerlei manieren wederom op peil brengen van het niveau van de Nederlandse taal op onze eilanden.

Na een historisch overzicht te hebben gegeven van de sinds de jaren zestig in onze gemeenschap heersende opvattingen en emoties op dit gebied, wordt ingegaan op de geleidelijke invoering van het Papiaments in ons onderwijssysteem sinds de eindjaren zeventig, als gevolg waarvan de decadente trend van het Nederlands zich inzette en steeds verder bergafwaarts ging; vaak koesterde men immers ressentimenten tegen de taal van de toenmalige koloniale overheersers. Thans worden hiervan de wrange vruchten geplukt.

Als een van de belangrijkste motieven die tot de huidige situatie hebben geleid, wordt verder aangevoerd dat de overheden op geen enkele wijze het gebruik van het Nederlands als tweede taal hebben gestimuleerd; een en ander zou er toe geleid hebben dat de doorsnee Antilliaan thans het Papiaments noch het Nederlands naar behoren beheerst. Dit komt volgens de schrijver dagelijks in de publiciteitsmedia tot uiting door ernstige grammaticale en stilistische fouten door zelfs hoogwaardigheidsbekleders, politieke en andere leiders.

Opmerkelijk is het overigens dat in het onderhavige artikel niet wordt aangevoerd dat een van de oorzaken waarom hier zowel Nederlands als Papiaments, als het Engels op alle niveaus drastisch achteruit is gegaan, gezocht moet worden in de spelling van het Papiaments waarvoor indertijd werd gekozen, namelijk die, gebaseerd op de fonologie en niet op de etymologie. Dit heeft onder meer tot gevolg dat leerkrachten tegenwoordig in Nederlandse opstellen woorden tegenkomen als *beibel*, *postkantor* en *patfendur* en in Engelse teksten woorden als *wikent*, *stail* en *hendikep*; om nog maar te zwijgen van het Spaans, waarbij het schrijven van woorden als *realidat* en *colaborashón* schering en inslag is bij de leerlingen.

WRANGE VRUCHTEN

Volgens het ter discussie zijnde artikel manifesteerde deze negatieve ontwikkeling zich ook op onderwijsgebied:

* Op bepaalde scholen moest er worden teruggevallen op het Papiaments, terwijl elders de toelatingsdrempels dienden te worden verlaagd vanwege een volstrekt onvoldoende begrip van het Nederlands.
* Veel *drop-outs* werden later de ongeschoolde, werkloze onderstandtrekkers hier en uitkeringstrekkers in Nederland.
* Ook geslaagden van het HAVO/VWO, die voor voortgezette studie naar Nederland gaan, raken daar in problemen als gevolg van het in onvoldoende mate beheersen van het Nederlands.
* Zelfs bij de UNA-studenten is de beheersing van het Nederlands in het algemeen onvoldoende.

OPNIEUW BEGINNEN

Taken waarmee het op te richten Instituut voor de Neerlandistiek zou kunnen worden belast, zijn volgens de schrijver onder meer:

* Het ontwikkelen van bijscholingsprogramma's van onderwijsgevenden.
* Het ontwikkelen van programma's ten behoeve van buitenlanders die voor kortere of langere tijd zijn opgenomen in onze samenleving.
* Het bijscholen van redactiemedewerkers van de Nederlandstalige communicatiemedia.
* Het verzorgen van (Nederlandse) taalvaardigheidscursussen voor medewerkers in de toeristische sector.
* Het presenteren van goede Nederlandstalige televisie- en radioprogramma's, in het bijzonder educatieve kinderprogramma's.
* Het in het algemeen bevorderen van de kennis van het Nederlands door het onder meer aanreiken van werken van Nederlandse schrijvers.

Tot zover dit artikel.

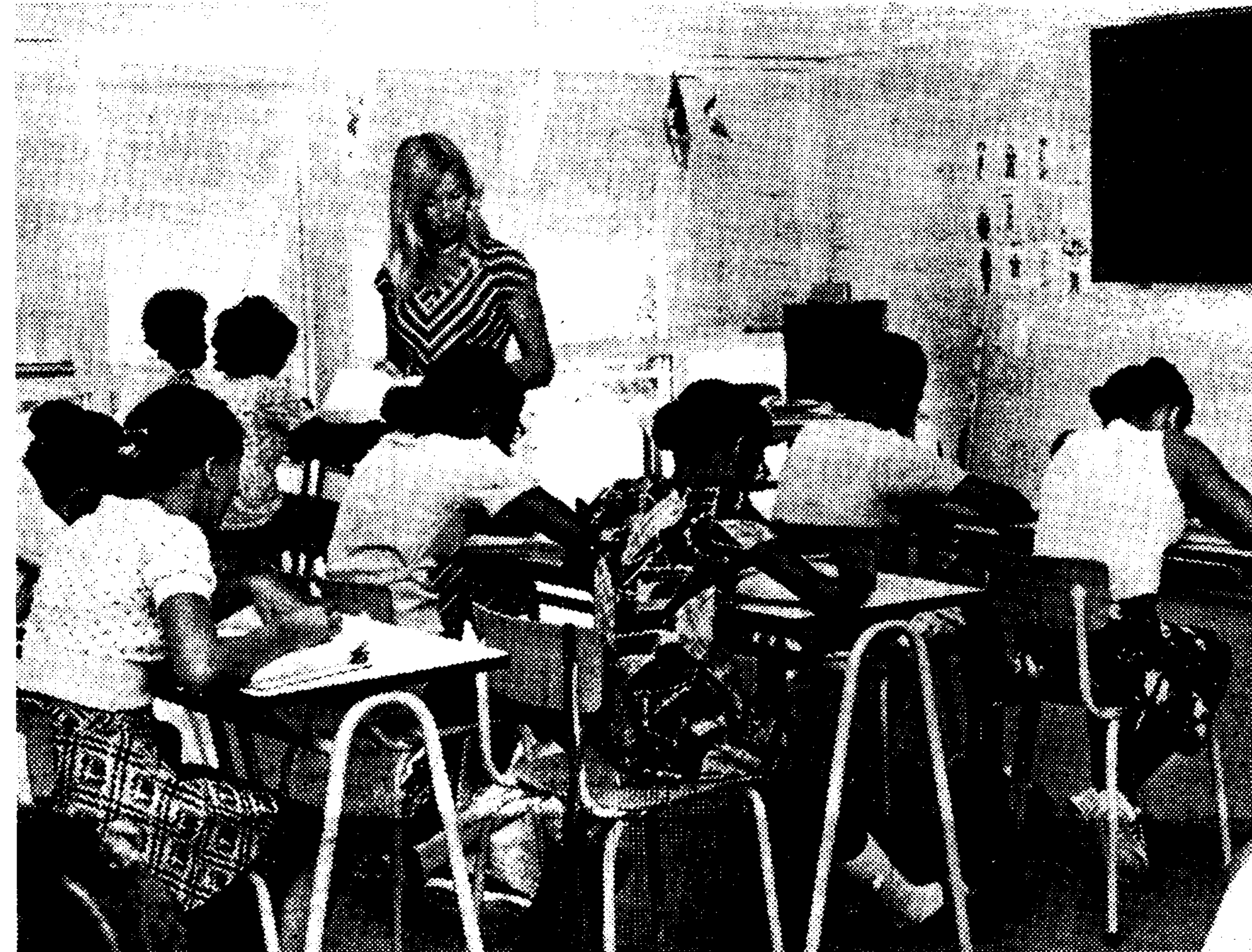
WAAR BLEVEN DE ONDERWIJSDESKUNDIGEN

Nu kunnen we ons moeilijk indeken dat 'de overheid' indertijd unilateraal bovenbedoelde essentiële beslissingen heeft kunnen nemen. Het is algemeen bekend dat toen niet slechts degenen met ressentimenten tegen het verleden, maar ook onze onderwijsdeskundigen en vakbondsleiders op alle niveaus zich welbewust hebben geschaard achter emotionele kreten als *papiamentoe ta bai skol* (Het Papiaments gaat naar school) en *Ta di nós e ta* (Dit is zuiver iets van ons) hetgeen ook via de publiciteitsmedia met verve werd gepropageerd.

Zou het niet zo zijn dat de overheid deze — achteraf funeste — beslissingen heeft genomen op advies van degenen die toentertijd de ontwikkelingen van ons onderwijs ex professo van nabij dienden te volgen en bij te sturen? En dan denken wij in de eerste plaats aan de toenmalige Schooladviesdienst — tegenwoordig Sedukal — die begin 1979, dus vóór de ontwikkelingen die in het besproken artikel worden gesignaleerd, de overheid diende te adviseren omtrent het adequaat invoeren van het Papiaments op de basisscholen.

Om dit advies uit te brengen ging de Schooladviesdienst indertijd op de volgende (overigens toe te juichen) wijze te werk: in oktober 1978 nodigde de Schooladviesdienst een vijftigtal personen uit verschillende sectoren van onze gemeenschap — waaronder ook diegenen die zich beroepshalve bezig hielden met het schrijven van Papiaments — uit om hun opinie te horen. Namens deze dienst zouden enquêteurs de geselecteerde personen interviewen om hun mening vast te leggen. Gezien echter de ernst van deze aangelegenheid heeft ondergetekende er toentertijd de voorkeur aan gegeven zijn advies schriftelijk aan de Schooladviesdienst te doen toekomen.

Wellicht niet helemaal *comme il faut*, doch gezien de belangrijkheid van dit thema wordt hierbij de letterlijke inhoud van dat schrijven weergegeven. Ter nadrukking van opvallende overeenkomsten tussen enerzijds voornoemd artikel in de *Ñapa* van 13 maart 1993 en de anderzijds mijn observaties in de brief van 1 december 1978, worden deze aspecten onderstaand vet afgedrukt. Dit zal hier en daar ongetwijfeld enigszins ironisch overkomen: werd er indertijd voor gepleit om het Papiaments (als vak!) op de scholen zo gaaf mogelijk te onderwijzen met handhaving van het Nederlands als instructietaal, thans is de boodschap gericht op het zo gaaf mogelijk onderwijzen van het Nederlands, maar weer als instructietaal...

De invoering van papiamentoe als instructietaal vereist dat de leerkrachten van deze scholen het papiamentoe volledig dienen te beheersen.

> ..."papiamentoe is thans de enige moedertaal op onze aardbol waarin niet eens de meer ontwikkelde laag van de bevolking zich naar behoren weet uit te drukken. Het algemeen verval van ons taalgebruik heeft dusdanige vormen aangenomen dat zelfs topfiguren in onze samenleving niet alleen lachwekkende onjuistheden publiekelijk verkondigen, maar ook de regelmaat en het aantal fouten die men zonder blikken of blozen begaat, worden met de dag alarmerender"...
> (*Nobo*, 2 november 1991)

Curaçao, 1 december 1978
Overwegingen betreffende invoering Papiaments op de basisscholen, naar aanleiding van brief d.d. 17 oktober 1978 van de Schooladviesdienst.

I. papiamentoe als vak, niet als instructietaal.
Het is zeer raadzaam papiamentoe op de basisscholen te introduceren doch als vak en niet als instructietaal, dit laatste om de volgende redenen:
a. Beheersing alternatieve taal noodzakelijk. Gezien het relatief beperkt aantal papiamentoesprekenden, dienen Antillianen naast deze taal ten minste één alternatieve, **meer verbreide taal optimaal te beheersen in woord en geschrift,** om praktische redenen in de komende jaren het Nederlands en daarna wellicht Spaans of Engels. Dit kan slechts bereikt worden als men deze alternatieve taal van jongsaf dagelijks hanteert en daarin onderwezen wordt. Andere factoren die het grondig beheersen van een alternatieve taal noodzakelijk maken, zijn onder meer de volgende:
- De geografische, centrale ligging van de Nederlandse Antillen
- De aard van een belangrijk deel van onze industrie (toerisme, **koophandel,** haven, dochterondernemingen van multinationale ondernemingen die hun correspondentie en overige contacten niet in het papiamentoe kunnen voeren.
- De mogelijkheid voor de Antillen om in de toekomst uit te **groeien tot** een commercieel/financieel centrum.
- Het aangewezen zijn van onze bevolking op buitenlandse literatuur- en ook vaklectuur.
- Aansluitingsmogelijkheden voor Antillianen **bij** verdere studie **in het** buitenland of in **geval van** emigratie.

Nog een misstap: fonologische spelling

b. Beheersing papiamentoe door leerkrachten. Het invoeren van papiamentoe als instructietaal op de basisscholen brengt uiteraard met zich dat de leerkrachten van deze scholen het papiamentoe volledig dienen te beheersen, zowel qua vocabulaire, grammatica als (en niet in de laatste plaats) uitspraak. Wat betreft de Antilliaanse leerkrachten, gelden in dit verband dezelfde overwegingen welke genoemd worden in het hoofdstuk 'Het introduceren van papiamentoe als vak', in paragraaf 'Voorbereiding Leerkrachten'. **Voor de buitenlandse leerkrachten is dit een praktisch onmogelijke opgave.**

II. Invoering papiamentoe essentieel
Voor het antilliaanse kind is het zonder meer een vereiste om vanaf de kleuterschool tot minstens de zesde klas van de basisschool de papiamentoee taal (als vak) **onderwezen te krijgen,** aangezien de moedertaal vooral **in deze leeftijd niet alleen de** begripsvorming en de communicatie zal bevorderen **doch ook een belangrijke rol zal spelen in het verlevendigen van de fantasie, het gevoelsleven en een bewustere belevenis van de eigen cultuur. Men zou kunnen overwegen de lessen in het papiamentoe mede aan te wenden om bij voorbeeld historische, geografische, geologische, biologische en culturele aspecten van onze eilanden te behandelen.**
Een additioneel voordeel van het geven van papiamentoe als vak, is dat de kinderen van buitenlandse ouders (meer hierover in het hoofdstuk spelling, paragraaf d), die hier voor langere tijd of permanent gevestigd zijn, eerder en beter vertrouwd zullen worden gemaakt met het couleur locale.

> ..."Niet dat wij zo irrealistisch zijn om te geloven dat we ooit weer kunnen **afstappen van de fonologische spelling; de schade is reeds aangericht en nu krijgen we de rekening gepresenteerd"...**
> (*Nobo*, 2 november 1991)

III. Het introduceren van papiamentoe als vak
Alvorens over te gaan tot het introduceren van het papiamentoe als vak dienen vanzelfsprekend tal van activiteiten te worden ontplooid en heel wat problemen uit de weg te worden geruimd. Om er enkele te noemen: het introduceren van een uniforme spelling, het voorbereiden van de betrokken leerkrachten, het prepareren van de leermiddelen en het uitbreiden van de voorhanden zijnde kinderlectuur. Om hierin te slagen, zal er via onder meer de persmedia een intensief voorlichtingsprogramma dienen te worden opgezet.
a. Uniforme spelling. Dat bij het papiamentoe als vak een uniforme, consequente spelling geboden is, behoeft geen betoog. Een uiterst **belangrijk** aspect bij het vastleggen van een uniforme spelling is het soort spelling — in dit geval de fonologische of de etymologische — waarvoor gekozen zal worden, aangezien deze beslissing bepalend zal zijn voor de toekomstige ontwikkeling van het papiamentoe als taal (meer hierover in het hoofdstuk 'Spelling').
b. Voorbereiding leerkrachten. De leerkrachten die belast zullen zijn met het geven van het papiamentoe als vak dienen om begrijpelijke redenen een gave beheersing te hebben van de taal (uitspraak, woordenschat, woordkeuze, grammatica, spelling). Vooral de Antilliaanse leerkrachten die hun opleiding in Nederland hebben gevolgd, zullen hiertoe de nodige voorbereiding dienen te krijgen, aangezien door hun verblijf in dat land de invloed van de Nederlandse **taal hen begrijpelijkerwijze** parten is gaan spelen in het gebruik van het papiamentoe. Gedacht dient dus te worden aan bijscholing van deze leerkrachten — en voor wat betreft de spelling en grammatica geldt dit ook voor degenen die hun opleiding híer hebben gevolgd — bij voorbeeld middels een leergang papiamentoe aan de Pedagogische Academie. Een andere mogelijkheid hierbij is het opzetten van een linguafooncursus, al of niet in combinatie met radioprogramma's.

> ..."Een afkeurenswaardige tendens welke wij de laatste tijd constateren, is het vervangen het gave Engels dat op onze scholen wordt onderwezen door het dialect dat voorheen hier gebruikt werd door de dienstmeisjes die de gegoeden uit onze samenleving lieten overkomen uit de Britse eilanden in de regio, of door de arbeiders werkzaam in de olieraffinaderij van dito afkomst. Tegenwoordig hoort men immers vrijwel dagelijks via televisie en radio dat Engelse woorden en uitdrukkingen als bij voorbeeld *issue*, *Miss Curaçao* en *big fish* ook door hoogwaardigheidsbekleders worden uitgesproken met de 'i' van Wishi"...
> (*Nobo*, 30 november 1991)

c. Prepareren/uitbreiden leermiddelen. Behalve het samenstellen van primair leermateriaal (woordenboek, grammaticaboek enz.), zal de bestaande kinderlectuur uitgebreid moeten worden; naast het stimuleren van Antilliaanse schrijvers hiertoe, dient overwogen te worden succesvolle buitenlandse kinderboeken te laten vertalen (en uit te geven in de vorm van bij voorbeeld de minder kostbare 'bulkboeken'). Ook hierbij kan een doeltreffend gebruik worden gemaakt van jeugdprogramma's via radio en televisie.

IV. Spelling
Tot besluit nog enkele overwegingen die van nut kunnen zijn bij het beslissen over het te hanteren soort spelling, met name de fonologische of de etymologische. Ervaringen, opgedaan bij het schrijven van papiamentoe, hebben mij voorstander gemaakt van de etymologische schrijfwijze, aangezien ik de voordelen die deze spelling nú en (vooral) in de toekomstige ontwikkeling van het papiamentoe als taal met zich meebrengt belangrijker acht dan die van de fonologische spelling. Om er enkele te noemen:
a. Het aanleren van andere talen. Kinderen, die opgeleid zijn in etymologisch papiamentoe zullen met meer gemak en beter andere talen leren schrijven, vooral Spaans, maar ook Engels èn Nederlands.
b. Conservering historische en culturele waarden. Door hantering van de etymologische spelling zal de historische en culturele waarde van de taal geconserveerd blijven; immers, door het invoeren van de fonologische schrijfwijze zal later de afkomst van woorden — en daarmee ook de daarachter liggende gevoelswaarden — moeilijk achterhaald of herleid kunnen worden.
c. Fonologische spelling makkelijker en consequenter? Een van de belangrijkste argumenten die leidden tot het invoeren van de fonologische spelling is zoals bekend het gemak waarmee een consequente schrijfwijze van de taal kan worden aangeleerd en onderwezen (minder uitzonderingen in de regels die te maken hebben met de uitspraak). Als wij echter het gemak in rekening nemen waarmee Antilliaanse scholieren steeds vreemde talen hebben leren schrijven, dan valt het te betwijfelen dat om déze reden voor de fonologische schrijfwijze geopteerd dient te worden (qua spelling versus uitspraak is bij voorbeeld de Engelse taal beduidend omslachtiger — fonologisch moeilijker te lezen — dan etymologisch papiamentoe).
d. Eenvoudiger te lezen en aan te leren door niet-Antillianen. Etymologisch geschreven papiamentoe zal gemakkelijker te lezen en aan te leren zijn door buitenlanders, in het bijzonder Spaans-georiënteerden, die vanwege de eerdergenoemde constellatie van de hoekstenen van onze economie immer een belangrijk deel van onze samenleving zullen blijven uitmaken.
e. 'Een onding'... Als laatste nog een luchtig argument; in het groot woordenboek Van Dale wordt achter het woord 'fonologisch' de betekenis van dit woord als volgt geïllustreerd: "Voor algemeen gebruik is de fonologische spelling een onding".....
V. Geen gemakkelijke opgave
Met het bovenstaande wil geenszins gezegd worden dat het opzetten van een etymologische spelling een gemakkelijke taak zal zijn (overigens zal ter wille van de leesbaarheid de etymologische schrijfwijze hier en daar dienen te wijken voor de fonologische). Ook het samenstellen van een papiamentoee grammatica zal moeilijk zijn, aangezien deze tal van eigenschappen bezit die de andere bij ons gangbare talen niet kennen.

> ..."Bij het lezen van de ochtendbladen kunnen wij dagelijks 'genieten' — en mét ons de schoolgaande jeugd — van het resu ltaat van de papiamentoe cursus die onze journalisten hebben gevolgd; met een zekere trots wordt ons met forse letters in de koppen nieuwe woorden aangeleerd als *menedjur*, *haidjek*, *kòmpiüter* en *kétnèp*. En op deze manier 'gaat papiamentoe naar school'. *War zèin wü tòg en Gòtsnam mé bè?üg!*"...
> (*Nobo*, 9 november 1991)

Tot zover de brief aan de toenmalige Schooladviesdienst.

EERDERE POGING

Tot besluit zij nog vermeld dat eind 1991, dus precies dertien jaar nadat de decadentie van de Nederlandse taal zich allerwegen in onze samenleving begon te manifesteren, ondergetekende een artikelenserie in het dagblad *Nobo* heeft laten publiceren waarin met tal van voorbeelden werd aangegeven hoe diep wij toen reeds gezonken waren in onze schrijnende, mogelijk onherstelbare taalarmoede, niet alleen wat betreft het papiamentoe, maar ook het Nederlands en het Engels. Ook werd daarbij uitvoerig ingegaan op de oorzaken die tot deze toestand hebben geleid. Stellingen en observaties uit deze serie worden in het artikel van vandaag ter illustratie in het Nederlands weergegeven in de vorm kolommetjes in kader.

POLEN en BRAZILIë hebben een handelsovereenkomst voor vijf jaar ondertekend waarbij ze elkaar de status van meest begunstigde handelspartner gunnen. Brazilië is Polens grootste handelspartner in Latijns-Amerika. Het importeerde vorig jaar voor 150 miljoen dollar aan Poolse produkten en exporteerde voor veertig miljoen dollar naar Polen.

In Cambodja:
VN-soldaat gedood en drie gewond

PHNOM PENH - [...] Uruguayaans VN-mil[...] is maandag in Camb[...] gedood bij een aa[...] die de VN onmidd[...] toeschreven aan de [...] Khmer. Drie VN-mede[...]kers, twee Polen en [...] Uruguayaan raa[...] gewond, aldus VN-wo[...]voerder Eric Falt.

De aanslag op het ko[...] waarvan de Polen en [...]guayanen deel uitmaa[...] had plaats in het di[...] Mimot, in de zuidoost[...] provincie Kompong C[...] Het incident was het [...]stigste sinds het begin [...] de verkiezingen ruim [...] week geleden, zo zei Fa[...] Uruguayaanse soldaat i[...] zestiende lid van de [...] vredesmacht in Cam[...] dat door geweld om het l[...]komt.

Pinksterdagen met twee doden in Ulster

BELFAST - De te[...] in Noord-Ierland t[...] pro-Britse en pro-[...] extremisten heeft i[...] Pinksterweekeinde [...] slachtoffers geëist.

In een voornamelijk doo[...]testanten bewoonde wij[...] Belfast schoot een g[...]kerde man een 65-jarig[...] holieke gepensioneerde [...] voor de ogen van zijn v[...] De dader had aangebe[...] was het huis van het [...] paar binnengedrongen [...] de nietsvermoedende v[...] de deur had opengem[...] De pro-Britse, protes[...] groep Red Hand comm[...] bekende maandag de [...]slag van zondagavond.

Een 34-jarige Brit[...] daat kwam maandagm[...] om het leven toen ee[...] onder zijn wagen ont[...] De soldaat maakte ee[...]rtje in het graafschap [...]one. Deze aanslag wa[...] moedelijk het werk v[...] IRA, het verboden [...] republikeinse leger.

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 3 van het "Arbeidsvredebesluit III" (P.B. 1978 no. 243), maakt ondergetekende bekend dat:

a) de dag van het referendum onder de werknemers van CURCON N.V. is vastgesteld op maandag, 14 juni 1993.

b) de plaats van het referendum is het kantoor van CURCON N.V. te Industrieterrein Seroe Loraweg No. 30[illegible].

c) de gelegenheid om te stemmen bestaat van 14.[illegible] uur tot 1[illegible] uur.

d) de vakbond die gerechtigd is om aan dit referendum deel te nemen is de Curaçaosche Federatie van Werknemers (CFW).

e) slechts de personen vermeld op de bijlage van de brief van ondergetekende gedateerd 1 juni 1993 aan betrokken partijen stemgerechtigd zijn en mogen deelnemen aan dit referendum.

Willemstad, 1 juni 1993

De Landsbemiddelaar
drs. M.N. Schill-Maria.

***

Het Zweedse telecommunicatieconcern ERICSSON heeft in de eerste drie maanden dit jaar een winst voor belastingen behaald van 428 miljoen Zweedse kroon (Nf 104 miljoen) tegenover een verlies van 363 miljoen kroon (Nf 88 miljoen) in dezelfde periode vorig jaar. De omzet steeg van 9,4 miljard kroon tot 12,8 miljard kroon, [illegible] name als gevolg van het vrijlaten van de koers van de Zweede kroon.

***

POLEN begint op 20 mei met de terugbetaling van de schulden van de banken die zijn aangesloten bij de Club van Londen. Voorlopig zal per maand vijf miljoen dollar worden overgemaakt. Polen heeft bij de Club van Londen een schuld van in totaal 12 miljard dollar. Polen wordt in staat geacht in de jaren 1994 tot 2023 jaarlijks 400 miljoen dollar af te betalen. Door de begrotingsproblemen zal dat bedrag tot 1996 lager uitvallen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900; fax: 7446
BEJAARDENTEHUIS: 8350

* * * * * * * * *

LANDFILL TE LAGOEN
open van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

* * * * * * * * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
openingstijden voor lezers:
woensdag van 14.00-19.00 uur.

* * * * * * * * *

POSTSLUITING
maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

* * * * * * * * *

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

* * * * * * * * *

GALERIA DI ARTE BONAIRE
(Kaya Grandi 70)
openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

* * * * * * * * *

POLITIECLUB
(Weg naar Willemstoren)
open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

* * * * * * * * *

SLACHTHUIS LVV
(tel.: 4393)
open van maandag t/m vrijdag van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

* * * * * * * * *

DIERENARTS
(Kaya Karibe, Nort di Saliña)
spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 13.30-14.30 uur. Voor **spoedgevallen** gelieve tel.: 4255 te bellen.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel.: 4989)
openingstijden maandag t/m zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

* * * * * * * * *

KLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

* * * * * * * * *

Paboso moet uitlatingen intrekken over onrechtmatig toeëigenen van domeingrond

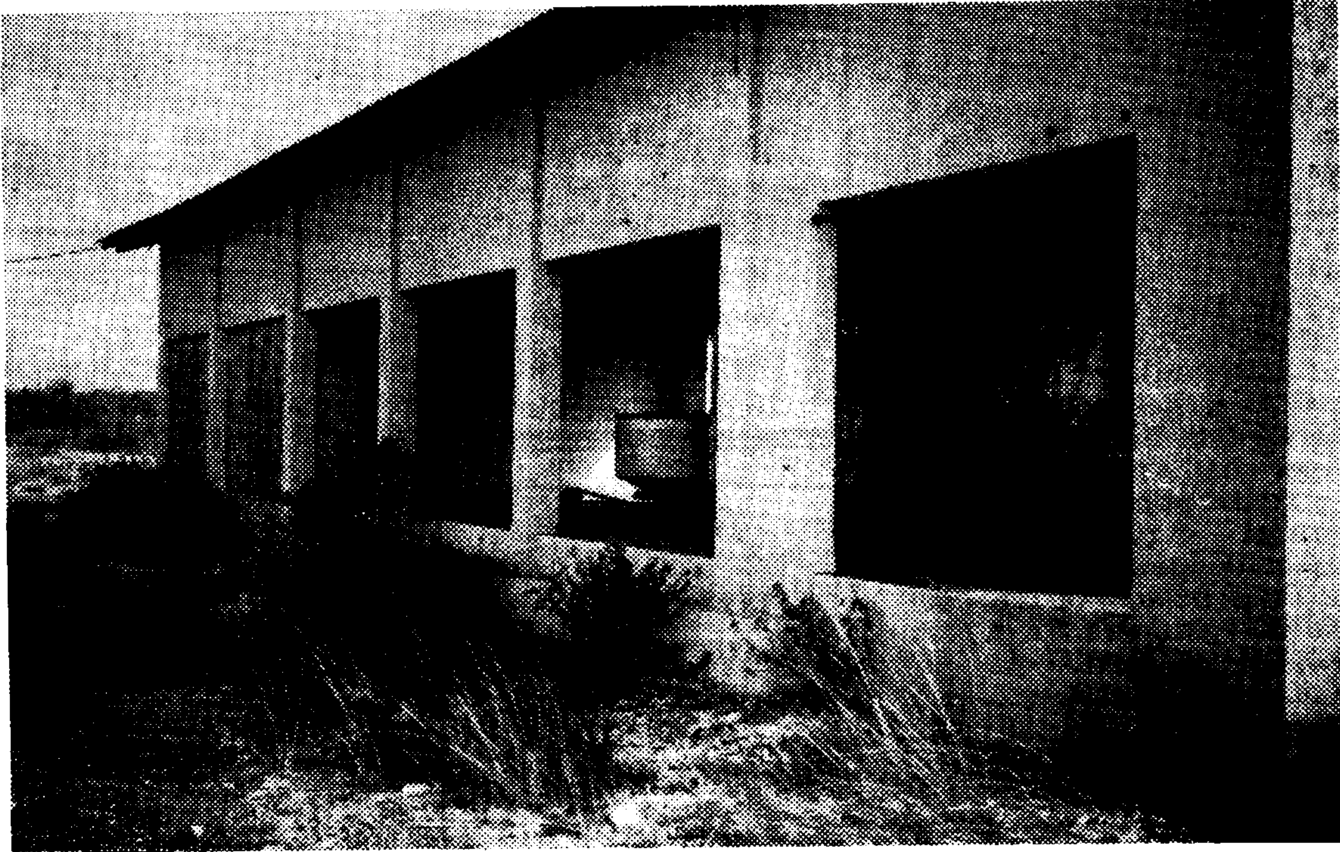
KRALENDIJK — Het advocatenkantoor Halley en Blaauw eist rectificatie van de verklaringen van eilandsraadslid Norwin 'Nochi' Willem over de vermeende onregelmatigheden die plaatsgevonden hebben bij de bouw van het winkelcentrum van ex-minister Rudi Ellis. Uit een enigszins onduidelijk kort geding, dat diende onder rechter mr. Bosch trachtten beide partijen een voordeel te trekken.

Bosch deed namelijk geen uitspraak, maar trachtte om partijen bij elkaar te brengen. Dat lukte in zoverre dat de Paboso akkoord ging met het opnieuw meten van het terrein waarop het winkelcentrum van Ellis werd gebouwd. Op verzoek van de rechter stemde Paboso toe dat dit wordt gedaan door employées van het Kadaster. Vrijdagochtend vindt die meting plaats.

Afgelopen vrijdagmiddag belegde de UPB een persconferentie waar duidelijk werd gemaakt, dat de Paboso 'het kort geding had verloren'. Een wat weidse opvatting, aangezien er geen uitspraak was geweest. Voor de UPB echter voldoende reden om aan te nemen dat Willem zich had neergelegd bij het feit dat er geen sprake is geweest van onregelmatigheden bij de bouw.

Willem bleek daarover een andere mening te hebben en ventileerde dat ook in een radio-interview via Z-86 op 27 mei, in een televisie-interview op TeleCuraçao op 30 mei en in een advertentie in het ochtendblad Extra van maandag 31 mei.

Advocaat mr. Navarro van het kantoor van Halley en Blaauw eist van Willem dat de beschuldigingen binnen 24 uur publiekelijk ingetrokken worden. Indien dat niet gebeurt, dan zullen Cactus Enterprises nv en ex-minister Ellis een kort geding aanspannen, waarom rectificatie wordt gevraagd van de 'tendentieuze en onjuiste berichtgeving over het toeëigenen van domeingrond.

■ *KRALENDIJK — Een van de bijdragen van de Sabadeco zou de inrichting van een museum zijn. Daarvoor zou de overheid het nimmer gebruikte aloë kookstation ter beschikking stellen. Dat is inmiddels gebeurd, maar nu anderhalf jaar na de officiële opening van het Sabadeco-project zit er nog steeds weinig schot in de verbouwing van het aloëstation in een milieu- en natuurmuseumpje.*

Het gebouw aan de toeristenweg ter hoogte van Karpata staat er nog steeds bij als 25 jaar geleden.

Jeltsin wil parlement uiteenspelen

MOSKOU - President Boris Jeltsin van Rusland heeft dinsdag bepaald dat de nieuw opgerichte constitutionele vergadering, die zaterdag bijeenkomt voor beraad over zijn nieuwe grondwet voor de hervorming van Rusland, op verhoogd niveau vergadert.

Maar de inkt onder het door hem ondertekende decreet was nog niet droog, of zijn conservatieve aartsrivaal, parlementsvoorzitter Roeslan Chasboelatov, waarschuwde hem tegen elke poging om de nieuwe grondwet door deze vergadering te laten aannemen.

Dierenasiel vraagt hulp

KRALENDIJK — Voor de goede verzorging van twintig honden en zeventien katten in het dierenasiel van Bonaire wordt om hulp gevraagd. Er moet veel werk verzet worden met het dagelijks voeren van de dieren en het schoonmaken van de hokken.

Ook moeten de honden zo nu en dan gewassen en ontwormd worden. Elke week moeten er boodschappen gedaan worden voor de viervoeters en dat houdt in dat er gesjouwd moet worden met een aantal flinke zakken honden- en kattenvoer.

Ellis eist rectificatie van Nobo

KRALENDIJK — Exminister Ellis eist van dagblad Nobo een rectifacatie omdat het blad volgens hem suggereert dat de onderneming Cactus Enterprises nv bouwt op domeingrond. De krant moet volgens Ellis duidelijk maken dat uit het kort geding niet gebleken is dat dit waar is.

"Cactus Enterprises nv en UPB-leider Rudi Ellis worden in het artikel dan ook ten onrechte beticht dat zij een gebouw hebben neergezet op domeingrond", zo bericht advocaat mr. N.G. Navarro aan hoofdredacteur Carlos Daantje.

Navarro eist van Daantje een rectificatie binnen 24 uur. Ook in een redactioneel commentaar van de Bonaireaanse correspondent voor Nobo, zal de suggestie dat er ten onrechte op domeingrond wordt gebouwd, moeten worden rechtgezet.

Vijftienjarige aangehouden voor brandstichting

Rellen houden aan in Solingen ondanks oproepen tot kalmte

SOLINGEN - Drie dagen na de brandaanslag waarbij twee jonge Turkse vrouwen en drie kinderen het leven verloren, is het in de nacht van maandag op dinsdag opnieuw tot zware botsingen tussen agenten en betogers gekomen in het Duitse Solingen. Ook al heeft de politie een verdachte van de aanslag gearresteerd, de woede onder de voornamelijk Turkse jongeren is zo groot dat zij zich wederom afreageerden op ruiten en auto's. De aangerukte extra politie-eenheden werden bekogeld met flessen en stenen. Drie agenten en een kind raakten lichtgewond. Zeker vijftig betogers werden gearresteerd.

De duizend man sterke veiligheidstroepen slaagden er dinsdagochtend vroeg in de rust te herstellen in de Westduitse plaats. De demonstranten, volgens de politie zo'n tweeduizend, verspreidden zich toen. In Bremen vielen in de nacht van maandag op dinsdag bij botsingen met overwegend Turkse jongeren vijf gewonden onder politiemensen. Er ontstond aanzienlijke schade. In de nacht van zondag op maandag waren er in Solingen ook al rellen, waarbij het centrum zwaar werd beschadigd.

De politie begon dinsdagochtend met het opruimen van een barricade van ongeveer twintig auto's op de snelweg Düsseldorf-Wuppertal, opgeworpen door demonstranten. Door de blokkade ontstonden kilometerslange files. Turkse automobilisten blokkeerden ook de autosnelweg naar het vliegveld van Keulen en Bonn en wisten bij Augsburg het verkeer op de autosnelweg van Stuttgart naar München onmogelijk te maken. Volgens de politie namen bij deze protestactie zo'n vijfhoderd personen deel en werden ruim honderd auto's ingezet.

AANHOUDING

De Duitse politie heeft een vijftienjarige jongen gearresteerd die verdacht wordt van de brandaanslag in de nacht van vrijdag op zaterdag in solingen, waarbij vijf Turken om het leven kwamen. Dat heeft de Procureur-Generaal in Karlsruhe maandag bekendgemaakt. Justitie beschuldigt de jongen van vijfvoudige moord, van poging tot moord en brandstichting. Bij de brand die zowel in Duitsland als internationaal beroering wekte, kwamen twee vrouwen en drie kinderen van vier, negen en dertien jaar om het leven. Drie andere kinderen raakten zwaar gewond. Bij de brand in Solingen gaat het om de ernstigste aanslag op buitenlanders in Duitsland tot nu toe. Solingen houdt donderdag een officiële gedenkdienst voor de slachtoffers.

Duitse en Turkse politici hebben de Turkse gemeenschap in Duitsland maandag opgeroepen tot kalmte. Waarnemend premier Erdal Inonu van Turkije riep de Turkse demonstranten maandag op af te zien van verder geweld. "Het doel van de brandstichting is een scheiding te veroorzaken tussen de Turkse en Duitse gemeenschap en de Turken tot vertrek te dwingen", aldus Inonu. Verder geweld zou daaraan alleen maar bijdragen.

In een gezamenlijke persconferentie drongen de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Klaus Kinkel en de Turkse ambassadeur in Duitsland eveneens aan op zelfbeheersing. "Hoewel dat in deze situatie moeilijk is, roep ik al onze Turkse medeburgers op geweld niet met geweld te beantwoorden", aldus Kinkel. "Ik vraag al mijn landgenoten hun kalmte te bewaren", zei ook ambassadeur Onur Oymen.

Gedeputeerde Robbie de Jongh:

"Toerisme mag geen bedreiging zijn voor milieu en cultuur"

KRALENDIJK — "Het geluid van tienduizend parende flamingo's. Meer geluid hoor je niet op Bonaire." Dat is de paginagrote advertentie, die deze week in de drie grootste dagbladen van Nederland verschijnt. "De weldadige stilte wordt alleen tegen de avond verbroken door het hartstochtelijke ritme van de merengues." De Tourism Corporation Bonaire (TCB) gaat op pad in Nederland en de rest van Europa. Om het toerisme en daarmee de economische groei van Bonaire te stimuleren.

Afgelopen vrijdag werd officieel het Bonaireaanse toeristenbureau in Rijswijk (nabij Den Haag) geopend. Taak van het bureau is in West-Europa bekendheid te geven aan Bonaire. Minister Hirsch Ballin verrichtte de officiële opening door namens Bonaire het flamingopark van Artis in Amsterdam te adopteren.

Gedeputeerde Robbie de Jongh, die zijn collega Ramoncito Booi verving, zei dat de opening van het toeristenbureau in Nederland op een cruciaal moment plaatsvond. Hij noemde het toerisme de grondslag van de sociaal-economische ontwikkeling van Bonaire.

"Deze toeristische ontwikkeling dient echter gedragen te worden door de mens en de natuur van Bonaire. Dat vraagt een evenwichtige ontwikkeling. Toerisme mag immers geen bedreiging vormen voor de traditionele cultuur, de waarden en normen van de Bonaireaan. Ook ons milieu mag geen structurele schade ondervinden", zei gedeputeerde De Jongh tijdens de opening van het toeristenbureau.

Hij wees er ten overvloede op het feit dat het toerisme van Bonaire niet is gericht op massatoerisme. "Daarvoor heeft Bonaire het produkt noch de capaciteit", zei De Jongh. Hij noemde het streven de aanbieding van een hoogwaardig en uniek natuurprodukt, de rustieke sfeer, de natuur en dit in combinatie met de gastvrijheid en de cultuur van de bevolking.

De Jongh kondigde een aantal nieuwe bestuursmaatregleen aan die zouden kunnen bijdragen aan de versterking van de natuur en het milieu, terwijl anderzijds het aanbod van toeristen zou worden afgeremd en er meer aandacht besteed zal worden aan scholing en voorlichting van de bevolking.

***

De VS- motorenfabrikant HARLEY-DAVIDSON is er weer helemaal bovenop en gaat weer dividend betalen. In de jaren zeventig en tachtig raakte de onderneming in de problemen door de zware concurrentie uit Japan. Nu heeft Harley-Davidson in de VS weer een dominante positie met 64 procent van de markt voor zware motorfietsen.

***

GIST-BROCADES richt met de Chileense Inversiones Tarragona een holding op die ruim tachtig procent van de aandelen van Gistproducent lefersa Alimentos verwerft. Lefersa, de grootste producent van bakkersgist in Chili, heeft een omzet van 24 miljoen dollar. De onderhandelingen worden eind augustus afgerond.

Ellis maakt bezwaar tegen overleg in kleine kring

KRALENDIJK — Bonaire is het er niet mee eens dat het te zamen met de Bovenwindse eilanden wordt uitgesloten van het politiek overleg 10 juni aanstaande in Nederland ter voorbereiding op de vervolgconferentie staatkundige toekomst van Nederlandse Antillen en Aruba. "Onaanvaardbaar", vindt partijleider en raadslid van de UPB, Rudi Ellis.

In een brief aan minister-president Ruud Lubbers zegt Ellis dat de toekomst van alle eilanden in het geding is. Met name de toekomst van Bonaire, benadrukt Ellis ten overvloede. Ellis schrijft dat de nieuw ingeslagen weg van de vorige Toekomstconferentie veel onzekerheid met zich heeft meegebracht, 'vooral voor de eilanden die een directe band met Nederland zullen krijgen'.

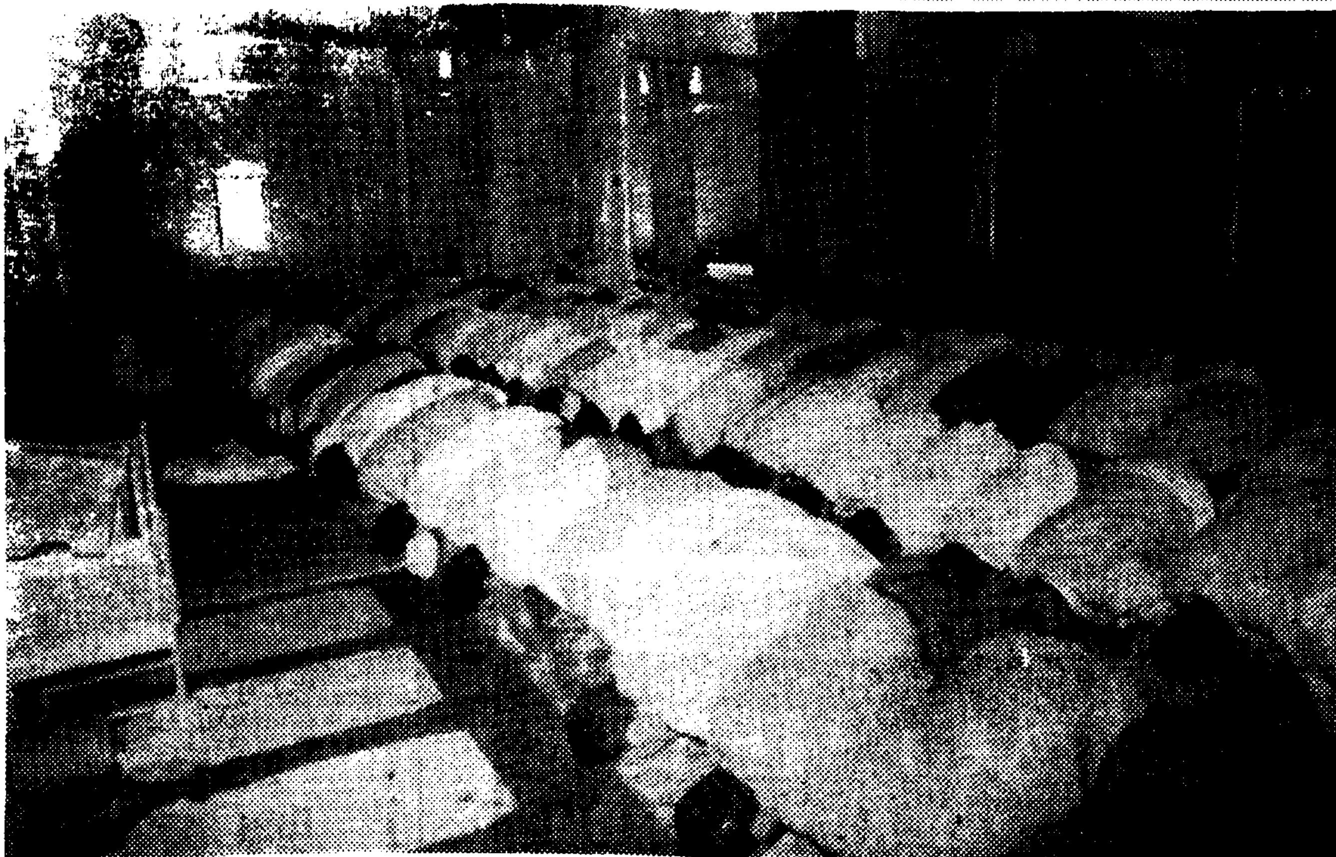
"Bonaire wil betrokken worden bij het vooroverleg voor de tweede Toekomstconferentie. Die voorbereiding betreft immers Aruba en alle eilanden van de Nederlandse Antillen", zo schrijft UPB-leider Ellis in zijn brief aan de Nederlandse minister-president Lubbers.

Dodelijk voetbal

SARAJEVO - Bij twee granaatinslagen tijdens een voetbalwedstijd in een voorstad van Sarajevo zijn dinsdag minstens elf mensen om het leven gekomen.

Bij de doden zijn ook vier kinderen, aldus artsen van het ziekenhuis in de voorstad Dobrinja. Volgens de door moslims gecontroleerde radiozender van Sarajevo raakten zo'n vijftig personen gewond, onder wie vele toeschouwers.

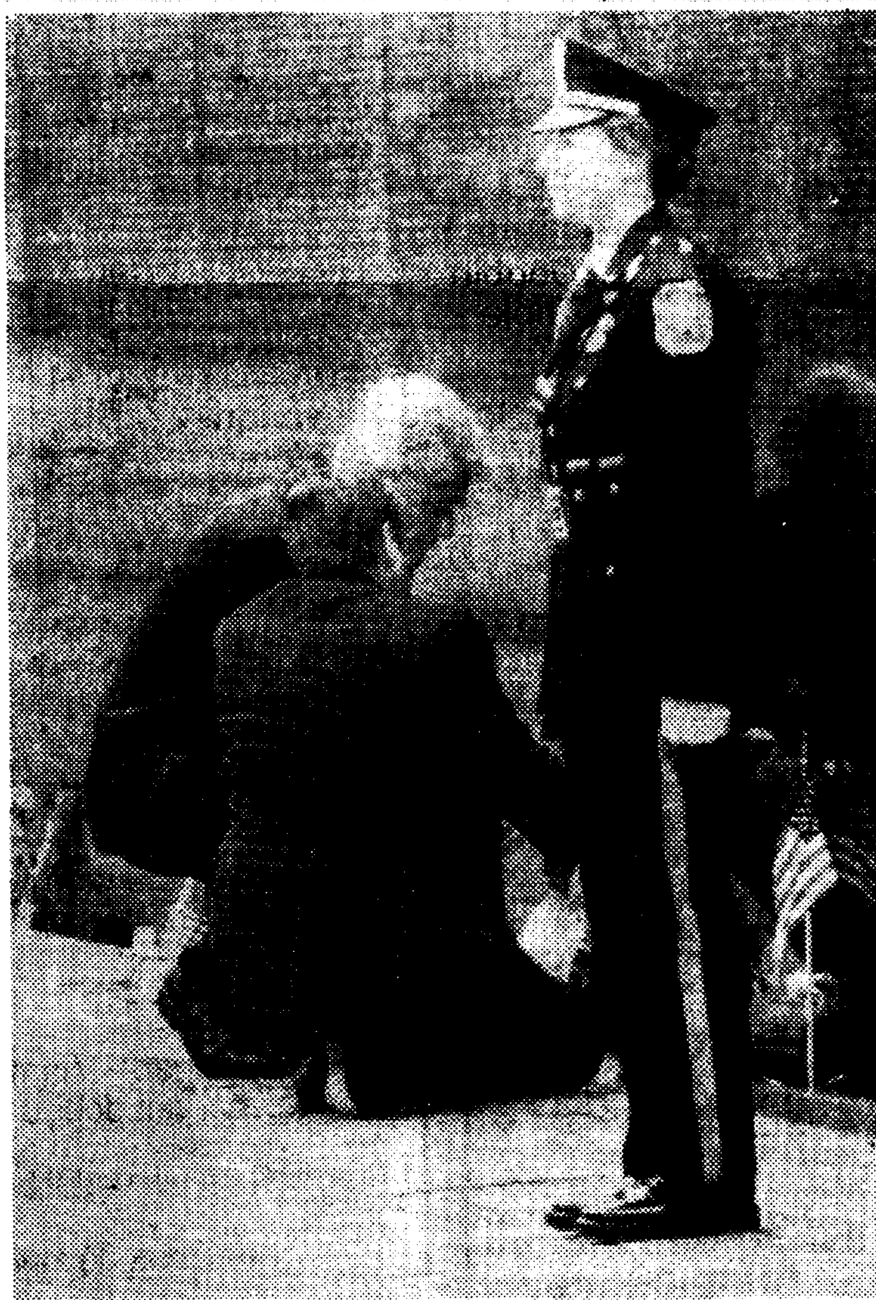
Libiërs op bedevaart in Israël

■ *JERUZALEM - Bij verrassing kreeg Jeruzalem bezoek van een groep Libische pelgrims die in de Al Aqsa-moskee kwamen bidden samen met Palestijnse moslims ter gelegenheid van het Eid El Adna-feest. De Libiers hadden van Saudi-Arabie geen toestemming gekregen om naar Mekka te gaan, Israel stond hen de bedevaart wel toe, waarmee plotseling een stukje lente in de koude verhouding Israel-Libie vice versa doorbrak.*

(AFP-satellietfoto)

Clinton en Vietnam

■ *WASHINGTON - President Bill Clinton werd bij het sobere monument voor de gevallenen en vermisten in de Vietnam-oorlog ontvangen met boegeroep en applaus. Tot bij het monument achtervolgde hem zijn 'Vietnam-verleden', namelijk het onduiken van de dienstplicht en het protesteren tegen deze gruwelijke oorlog. Als eerste president heeft hij bij dit monument een toespraak gehouden. Daarin riep hij op de uiteenlopende opvattingen tegenover deze oorlog niet meer aan te wenden als een reden tot onderlinge verdeeldheid. Bij het monument legde hij een krans en maakte een afdruk van de naam van een willekeurig gekozen soldaat die in Vietnam omkwam of die sedert deze oorlog wordt vermist.*

De bandenfabrikant VREDESTEIN zag vorig jaar de omzet in Duitsland met 14 procent stijgen tot Nf 150 miljoen. Volgens de directeur van Vredestein GMBH in Koblenz is Duitsland Vredesteins belangrijkste afzetgebied. Ongeveer 35 procent van de gehele omzet van het bandenconcern wordt afgezet in Duitsland.

De winst voor belasting van de Japanse producent van auto's en motorfietsen SUZUKI is in het eind maart afgelopen boekjaar met drie procent gedaald tot 20,5 miljard yen (Nf 338 miljoen). De omzet ging licht omhoog van 1.047 miljard yen naar 1.053 miljard yen (Nf 17,4 miljard). Suzuki is voor 3,4 procent eigendom van het VS-concern GENERAL MOTORS.

Gonzalez 'wint' tv-debat verkiezingen in Spanje

MADRID - Bij het tweede, tevens laatste televisieduel tussen de belangrijkste kandidaten voor de komende parlementsverkiezingen in Spanje heeft de regerende socialistische premier Felipe Gonzalez maandagavond terrein gewonnen.

Kwam zijn uitdager, de agressieve leider van de Conservatieve Volksunie (PP), Jose Maria Aznar, vorige week bij het eerste debat als winnaar uit de bus, nu scoorde Gonzalez beter dank zij een goede voorbereiding. De premier pareerde soms op briljante wijze de aanvallen van de oppositieleider, die de regering opnieuw verweet geen oplossing voor de economische crisis te hebben. Vermoedelijk meer dan tien miljoen Spanjaarden volgden het twee uur durende woordengevecht tussen de politici wier partijen zijn verwikkeld in een nek-aan-nekrace. Volgens de laatste peilingen krijgt ieder 35 procent van de stemmen. Maar twintig procent van de kiezers zweeft nog.

Wie van beiden ook aan de macht komt, de prioriteiten van het nieuwe kabinet zullen dezelfde zijn, zo bleek uit de debatten: bestrijding van de economische crisis en de hoge werkloosheid.

ZOEKERTJES

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

WEGENS VERTREK: Lada Samara (bj. '88) f.3.750,-; bed (1.20 breed) f.350,-. Tel.: 655916.

YATE 1985, FLIGHT-BRIDGE, deep fish finder, ku Ray 90-VHF FM radio, telefòn, sea 222-SSB, MX4102, satelite, navigator, twin 240 turbo Perkins, tv antenna 360', kushina elektriko i alkohol, frishidel 12cube, koriente i bateria, baño i ducha apart, awa kayente, generator Onnan 8, den bon kondishon i hopi mas. E ta situa na Terrace à la Mer. NC 2547. Yama 601747 of 625723.

HYUNDAI EXCELL, bouwjaar '90; naaimachine merk Bernette. Tel.: 627270.

TOYOTA STARLET, bouwjaar 1981, met radio. Iedereen wil wel zo'n mooie auto, vraagprijs f.2.500,-. Beschikbaar per 19-6-1993. Tel.: 694649.

LADA SAMARA 1986, prijs f.3.200,- en Toyota Starlet 1988, prijs f.6.500,-. Allebei zonder airco. Kan over de prijzen gesproken worden. Tel.: 688622.

MOTORFIETS YAMAHA XJ 650, kuip in kleur + 3-delig kofferset, cardan, perfecte staat, vraagprijs f.4.500,-. Moet weg. Tel.: 642822 (10.00-18.00) of 687346 (na 18.00).

NIGREGENIS, PERSONATAS in Lutino, splitten en wild kleur. Resp. 4-2-3-2 (11) koppels, in één koop voor f.945,-. Tel.: 379228.

VOLVO 340, BOUWJAAR '88, kleur wit, gekeurd tot maart '95, met trekhaak + imperial, f.10.000,-. Tel.: 691593.

GRENEN BUFFETKAST; 1-pers. bed (half hoog) + bureau + boekenkastje; 4 grenen eetkamerstoelen; witte commode; wasmachine semi-automatisch (per 16-06-93); klapbed (1-pers.). Tel.: 691593.

OPEN RECORD 20S, i.g.s., vr.pr. f.3.200,-. Tel.: 677087.

WIT HOUTEN box; kinderstoel; commode z.g.a.n.; houten poppenhuis; kindertafel + stoeltjes; witte salontafel + bijzettafels; kinder-winterkleding; tv; div. surfzeilen (Gaastra, O'Niel); easy glider (trimapparaat). Tel.: 673236.

ISUZU VAN 1985, goede staat. Tel.: 683856.

PORCHSET (UNICUM) wit, 5 stoelen, 2 tafels manou f.850,-; 3-pers.tent f.150,-; z.g.a.n. bed + matras + sprei + gordijnen f.125,-; tv-tafel, rond, f.85,-. Tel.: 611785.

ROZE KEVER Cabrio, vraagprijs f.3.900,-. Tel.: 369686.

MINIBUS MITSUBITSHI L300, 'Exceed' crystal lite roof, 7 pass., bj. 1990, prima conditie, prijs f.28.500,-. Tel.: 372919 of 601381.

EUROPESE VOLKSWAGEN Polo '82, NAf.4.500,-. Per 27 juni '93 beschikbaar. Tel.: 685876.

WEGENS VERTREK: kleine koelkast; tafel; bankstel; Mazda 323 '83, goede staat, f.5.100,-. Tel.: 690901 (18.00-20.00 of na 21.00 uur).

EIKEN KLEPKAST te gebruiken als bar of secretaire f.350,-; toilettafel + 2 nachtkastje f.275,-. Zeelandia Res. Park, Polarisweg 28 - Flat 16 (tussen 9 en 12 uur woensdagochtend).

PER DIRECT i.v.m. vertrek terug naar Ned.: donker-eiken bankstel, stoffen bekleding, 2-2-1, f.1.500,-; donker-eiken, 2 pers.bed + matras f.2.500,-; rotan porcheset, 3-1-1 + tafel f.1000,-; 2 1-pers.bedden + matras f.50,- p.st.; 2 boekenkasten; gordijnen; lampen. Kaya Tèrt 6. Tel.: 672469.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

VOUWFIETS. TEL.: 654173.

PERSONEEL AANGEBODEN CURAÇAO

HUISHOUDELIJKE HULP biedt zich aan. Drie ochtenden in de week. Maar liefst omgeving Gaïto/Rooi Katochi. Tel.: 378625.

Te huur aangeboden voor vakantiegangers: 1 gemeubileerde **FLAT** (in rustige buurt) voor 4 maanden. **inl: tel. 371063** 16.00 - 21.00 uur.

Te huur per 1 aug. 1993 **RUIME GEM. WONING** Zijstr. w/n Westpunt. **Bel 656403**, geef uw naam en telefoonnummer op. Wij nemen dan contact met u op.

For Rent brand new Fully furnished 1 bdr. **APARTMENT** Incl.: TDS/phone/ washer & dryer Bottelier - beautiful view fls. 1.500,- p.m. - 1 yr in advance. For more inf. call: **616293** (after 6) **618075** (anytime)

Koopje: **PITTBULL** 8 weken oud fls. 750,= **tel. 690504**

Te koop aangeboden **DUITSE EENDEN** geïmporteerd uit Nederland. **Tel: 641193**

Te huur **Luxe Vacantie Bungalow** 4/6 pers. met zeezicht. van 31/5 - 16/6 Nafl. 895,=/week **Carvahome N.V.** **Telf: 615636** **Fax: 615633** Autohuur ook mogelijk

TE HUUR gemeubileerd huis te Leidschendam voor 1 jaar of langer. Voor meer informatie bellen **tel. 618413.**

Kamers Rooms Habitaciones X—X—X—X Airconditioned X—X—X—X Garipitoweg 2 Tel: 691200 Fax: 691203

Te koop Mooi gerenoveerd **PAND TE SALINJA no. 156** Ook geschikt als kantoor (naast Salinja Snack) Eigendomsgrond: 288 m² Bouwvergunning, ook aanwezig voor uitbreiding. **Info: fax: 658794 P.O. Box 3223, Alhier.**

Te huur te van Engelen. Een kompleet gemeubileerd eenslaapk. **Appartement** **Tel. 375583.**

Te koop **Kollektie postzegels** fls. 3500,= bestaat uit 15 albums. 4 albums (eerste dag uitgifte) 1 albums (eerste dag uitgifte Suriname) 1 album postzegel velletjes. 1 Car stereo met speakers merk Sony splinternieuw fls. 450,= 1 Draadloze microfoon merk realistic z.g.a.n. fls. 270,=. Tel: na 8 uur 's avonds **694252**

Gezocht echtpaar zonder kinderen als **oppas voor de periode van 14 juli t/m 14 september**. Fls. 1000 per maand (water, licht, telefoon, volledig gemeubileerd) voor afspraak bellen na 8.00 uur 's avonds: **694252**.

TE HUUR PER WEEK **COMPLEET GEMEUBILEERDE WONING** 3 slaapkamers te Lagoen Rustige buurt aan zee **VOLLEDIG GEMEUBILEERD APPARTEMENT** met 1 slaapkamer Voor langere termijn Phone: 374178

Te koop **Toyota Paseo** bj 1992 vraagprijs f 24.300,=. **Pick Up Nissan** dubbele cabine, b.j. 1987 vraagprijs: fls. 8.800,= Allebei i.z.g.st. **tel. 603851, 671151** na 6 uur.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV.	31-5	FRANKFURT	PREV.	31-5	AMSTERDAM	PREV.	31-5
DOW JONES	3546	3544	DAX INDEX	1634	1631	EOE	311.56	308.28
AM.EXP.	28.88	28.62	ASKO	675.00	690.00	ABN-AMRO	52.50	51.90
ANHEUSER B	52.50	52.12	BASF	230.40	228.70	AEGON	83.60	82.80
ATT	62.00	61.50	BMW	452.50	453.50	AHOLD	91.00	90.60
BORDEN	20.50	20.38	COMMERZBANK	287.20	284.60	AMEV	69.00	68.90
CAMPBELL S	40.62	39.88	DAIMLER BENZ	550.70	556.10	AKZO	144.50	143.60
CHRYSLER	44.62	44.50	DEUTSCHE BANK	676.00	676.70	BOLS	14.90	14.90
CITICORP	28.75	28.50	HOECHST	245.70	245.40	BUHR.TET.	29.20	29.20
COASTAL CO	26.75	27.00	KAUFHOF	473.00	474.00	DAF	0.29	0.29
COCA COLA	41.12	41.50	MAN	268.00	267.00	DSM	83.70	82.60
DIGITAL	46.38	44.00	PREUSSAG	354.50	353.70	ELSEVIER	128.90	128.30
DUPONT	53.38	52.75	SIEMENS	603.00	604.20	FOKKER	14.40	14.00
EAST.KODAK	52.50	51.75	VW	312.30	314.50	GIST BROC.	42.70	42.50
EXXON	64.75	65.50				HAGEMEYER	77.30	77.10
FORD	53.00	52.12				HEINEKEN	182.90	181.60
GEN.ELECT.	94.25	92.75	LONDON			HOOGOVENS	28.80	28.40
GEN.MOTORS	40.00	40.12				HUNT.DOUGLAS	50.80	49.50
HEINZ	38.00	38.50	FT-100 INDEX	2855	2840	ING	66.80	66.10
HOMESTAKE	18.00	18.75				KLM	26.60	25.80
IBM	53.75	52.75	ARGYLL	3.36	3.44	KNP	24.90	24.90
KELLOGG	53.62	54.00	BARCLAYS BANK	4.60	4.56	NEDLLOYD	31.70	31.40
MC DONALDS	49.75	49.75	BASS	4.62	4.58	NUTRICIA	118.50	118.30
MERCK	38.50	38.25	BRITISH STEEL	0.98	0.97	PHILIPS	27.60	27.30
MINNES.MNG	114.25	112.88	BRITISH TEL	4.22	4.23	ROBECO	108.30	107.50
MOBIL CORP	69.62	69.75	BTR	6.02	5.99	ROLINCO	108.30	108.10
PFIZER	73.38	71.75	CADBURY	4.37	4.42	RORENTO	87.70	87.40
P.MORRIS	51.38	50.25	CABLE & WIRE	7.38	7.35	RODAMCO	53.70	54.30
QUAKER	73.25	73.75	GRAND MET	3.94	3.94	ROYAL DUTCH	168.40	167.40
SEARS	54.75	54.38	MARKS & SPENCER	3.38	3.33	UNILEVER	195.90	193.40
UP JOHN	30.00	29.62	REDLAND	4.93	4.87	VMF STORK	30.20	29.30
WOOLWORTH	29.50	29.38	TATE & LYLE	3.67	3.75	VNU	119.00	117.50
						WESSANEN	108.00	108.00
GOLD	375.80	379.50	TOKYO			TORONTO		
SILVER	4.58	4.60	NIKKEI DOW IND.	20852	20843	TSE 300	3867	3866
CRUDE OIL	19.89	20.09	BRIDGESTONE	1380	1390	ALCAN	19.38	19.38
			CANON	1410	1380	BELL	44.38	44.38
US$/Yen	107.90	107.45	DAI ICHI KANGYO	2040	2040	BANK OF NS	25.75	25.13
			DAIWA SEC.	1380	1330	CAN.PAC.	21.12	21.25
US$/DMARK	1.61	1.59	HITACHI	849	850	IMASCO	37.25	36.88
			HONDA MOT.	1350	1360	LAIDLAW	10.88	10.63
[illegible]/US$	154.75	156.15	JAPAN AIRLINES	835	829	MOORE	22.12	22.12
			NOMURA SEC.	2210	2190	NORANDA	20.25	20.25
US$/NLG	1.81	1.78	NIPPON STEEL	405	404	PLACER DOME	21.62	22.62
ECU/US$	121.05	122.50	MAZDA	548	532	POWER CORP.	17.00	16.88
[illegible]/US$	79.27	78.74	SONY	4570	4550	ROYAL BANK	28.62	28.38

BEKENDMAKING

Betr: de Polarisweg en de nieuwe wegbenaming "Kaya W.F.G. (Jombi) Mensing

Ondergetekenden maken hierbij bekend aan het algemene publiek, doch in het bijzonder aan de Diensten zoals de Posterijen, Politie, Koeriersdiensten, Inspectie der belastingen, Ontvangers, Griffie, Hypotheekkantoor, Centrale Bank en aan de particuliere Banken het volgende bekend:
Ondanks het feit dat bij herhaling is gewezen op de grote financiële schade die onze bedrijven zouden lijden bij een ons opgedrongen adreswijziging, schijnt kennelijk door het bestuurscollege toch besloten te zijn om het weggedeelte tussen de Schottegatweg Oost en de Kaminda Michigan te veranderen van Polarisweg in Kaya W.F.G. (Jombi) Mensing.
Aangezien de meesten van ons voor een belangrijke deel internationaal opereren, zal het waarschijnlijk enige jaren duren alvorens deze adreswijziging bij alle internationale relaties, veelal banken en beurzen, doordringt en/of bekend zal zijn. Gaarne verzoeken wij in voorkomende gevallen met het vorenstaande rekening te houden.

Tarma Trust Management N.V.
Tarma Trade Mark Agency N.V.
Seguros Anta N.V.
Mercur Administration N.V.
Palm & Senior, notarissen
Wilhelm Tell Trust Company N.V.
Erweka Consultancy & Management N.V.
Immanent through Certitude C.V.
Advokatenpraktijk Gibson, Duncan, Koeijers & Huyzen
K.N.P.-B.T. Antilliana N.V.
Carolco International N.V.
Refineria di Korsou N.V.
Secretariaat Vereniging Offshore Belangen
Smit en Bunschoten/Towers Perrin
Banque Paribas Curaçao N.V.
Largo International N.V.
Cinergi Productions N.V.
Anta (Netherlands Antilles) Trust Co., N.V.

FINANCIEEL NIEUWS

Beurs holt verder achteruit

AMSTERDAM - Het Damrak heeft dinsdag de voor Pinksteren ingezette baisse met kracht voortgezet. Vloerbreed duikelden de noteringen behoorlijk omlaag en in de loop van de ochtend bleef deze trend zich voortzetten. Aan het eind van de ochtend lag de EOE-index bijna 3,5 punt lager en was de stemmingsindex 1,2 punt op retour.

De steeds somberder wordende verhalen over een voor de deur staande recessie waren aan deze ontwikkeling niet vreemd. De krachtige daling in Wall Street en de wat lagere dollar waren eveneens negatieve factoren. Overal, ook op de lokale markt, zag men lagere prijzen. Alleen vrachtwagenhandelaar Beers werd f 6,50 hoger gevraagd op f 110. De obligaties waren gemiddeld 0,1 punt lager.

Van de internationale aandelen schoof Unilever f 1,10 omlaag naar f 192,30. Koninklijke Olie liet f 1 liggen op f 166,20. Akzo en DSM brachten ieder f 1 minder op met koersen van achtereenvolgens f 142,60 en f 81,60. KLM gaf eveneens f 1 prijs op f 24,80. Philips werd f 0,70 goedkoper op f 26,60. In de financiële hoek ging Aegon f 0,60 achteruit naar f 82,20. ING, ABN Amro en Amev lieten elk vier dubbeltjes liggen.

Papierreus KNP BT brokkelde f 0,40 af naar f 28,20. Van de papierverbruikende ondernemingen lag Elsevier f 1 lager in de markt op f 127,40, VNU f 1,20 op f 116,30 en Wolters Kluwer f 1 op f 86,50. In de consumptiesfeer was Heineken met f 1,60 verlies zwak op f 180. In de havensector lag Van Ommeren f 0,40 lager aangeboden op f 31,60. Pakhoed moest genoegen nemen met f 0,30 verlies op f 34,80.

Elders was Ahold f 0,70 zwakker op f 89,90. Hunter Douglas verloor twee kwartjes op f 49 en Hoogovens zakte f 0,60 naar f 27,80.

Schotse vissers boos op overheid

■ *TARBERT - De Schotse vissers nemen het niet langer en blokkeerden dus de ingang tot de haven van Tarbert en twee andere visserijhavens. Dit deed men omdat men de overheidsbeperkingen niet pikt voor wat betreft de duur van de periode dat men achtereen op zee kan blijven.*

(AFP-satellietfoto)

De olieproduktie van RUSLAND zal verder afnemen van 398 miljoen ton in 1992 tot 340 a 347 miljoen ton dit jaar en 317 a 340 miljoen ton in 1995. Pas in 1997 zal er een herstel optreden tot ongeveer 345 miljoen ton, zo heeft de Russische minister van Energie, Joeri Sjafranik, voorspeld. Beter staat het ervoor met de gasproduktie. Die zal volgens Sjafranik toenemen van 650 miljard kubieke meter in 1992 tot 660 miljard dit jaar en 680 a 695 miljard kubieke meter in 1995.

***

Het Britse voedingsmiddelenbedrijf GRAND METROPOLITAN heeft in de eerste helft van het boekjaar 1992/'93 (oktober tot en met maart) een winst voor belasting behaald van 417 miljoen pond (Nf 1,15 miljard) tegen 639 miljoen pond (Nf 1,76 miljard) in de overeenkomstige periode van het vorige boekjaar. In het eerste semester van het vorige boekjaar was er echter sprake van een eenmalige bate uit de verkoop van dochteronderneming Express.

Dollar begint zwak

AMSTERDAM - De Amerikaanse dollar heeft zich na het lange Pinksterweekeinde in Europa zeker niet van zijn sterkste kant laten zien. In Amsterdam lag de koers dinsdag om 10.00 uur op f 1,7855, slechts fractioneel hoger dan de slotkoers van f 1,7850 van afgelopen vrijdag.

Eind vorige week moest de dollar flink achteruit na de teleurstellende herziening van de economische groei in de VS over het eerste kwartaal van dit jaar. In het weekeinde was er geen opbeurend nieuws voor de dollar. Bovendien waren in de VS de financiële markten maandag gesloten. Ten opzichte van de yen zakt de dollar weer weg naar een dieptepunt. In Tokyo kwam de slotkoers uit op 107,00 yen, de laagste slotkoers die tot nu toe werd geregistreerd. Interventies door de Japanse Centrale Bank haalden maar weinig uit. Maandagmorgen was de dollar in Amsterdam met een koers van 106,75 yen nog iets lager.

Het pond sterling begon de week lager. Om 10.00 uur stond de koers op f 2,7875 na vrijdag te zijn gesloten op f 2,8025. Eind vorige week reageerde het pond niet op geruchten, dat de opvolging van minister van Financiën Norman Lamont door Kenneth Clarke zou resulteren in een renteverlaging in Groot-Britttannië.

De peseta wist wat op te krabbelen na de daling van verleden week die het gevolg was van geruchten over een renteverlaging in Spanje nog voor de verkiezingen van 6 juni. Tegenover een slotkoers van vrijdag van f 1,1480 (per honderd) ging de koers dinsdagmorgen wat omhoog tot f 1,4245. Bij de andere munteenheden waren de koersveranderingen te verwaarlozen.

De effectenbeurs van tokyo maakte dinsdag een magere dag door. De nikkei-index van de 225 fondsen steeg met 39,06 punten tot 20.591,41 punten. Positief voor de koersontwikkeling was de hogere yen, negatief waren verkopen op grond van de ontwikkellingen op de aandelentermijnmarkt.

Winst Fiat-concern vorig jaar met helft gekelderd

TURIJN - Het Italiaanse concern Fiat heeft zijn winst vorig jaar met vijftig procent zien dalen. Bovendien kwam de winst voor het grootste deel uit de verkoop van eigendommen, waaronder de telecommunicatiedivisie. In de autosector, de voornaamste poot van Italië's grootste particuliere onderneming, kwam nog maar een minieme winst uit de bus.

De concernwinst zakte van 1,1 biljoen tot 551 miljard lire (f 667 miljoen). Van de winst van 415 miljard lire die de autodivisie in 1991 boekte, was in 1992 nog maar zestien miljard lire (f 19,4 miljoen) over. De omzet van Fiat, die behalve in auto's ook actief is in onder meer de detailhandel, de bouw en de spoorwegen, groeide van 56,5 biljoen tot 59 biljoen lire (f 71,4 miljard).

Fiat schrijft de winstval toe aan de achteruitgang van de vraag naar auto's in Europa en aan de enorme kosten van een programma om in de helft van de jaren negentig een hele nieuwe reeks auto's op de markt te brengen. Het dividend wordt verlaagd van 230 naar honderd lire per aandeel.

Het afgelopen jaar was al een slecht jaar voor het concern, maar dit jaar zal niet veel beter zijn. In de eerste vier maanden van 1993 is de vraag naar auto's in Europa achttien procent kleiner geweest dan in dezelfde periode van vorig jaar. In Italië, waar Fiat de meeste van zijn auto's verkoopt, verminderde de vraag zelfs met 22 procent.

Deviezenvoorraad neemt toe in april

WILLEMSTAD — De officiële deviezenvoorraad van de Bank van de Nederlandse Antillen is in april verder toegenomen met 22,0 miljoen tot 483,3 miljoen gulden.

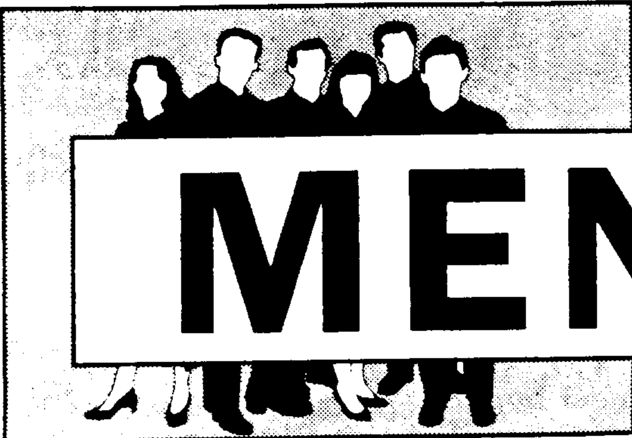
De aan de centrale overheid verstrekte voorschotten, die tot uitdrukking komen op de rekening 'tijdelijks kasvoorschot land', zijn met 31,1 miljoen gestegen. Dit is voornamelijk het gevolg van de gedeeltelijke betaling van rente- en aflossingsverplichtingen op MJP-leningen over 1992.

De rekening 'landsontvanger', het rekening-courant tegoed van de centrale overheid bij de Centrale Bank, is daarentegen toegenomen met 4,6 miljoen. Dit kan worden toegerekend aan de overmaking door Landsradiodienst van een gedeelte van haar exploitatie-overschot.

Het rekening-courant tegoed van het eilandgebied Curaçao, dat wordt weergegeven op de rekening 'eilandsontvanger', is met 4,1 miljoen gedaald. Dit is onder andere het gevolg van het voldoen van lopende verplichtingen en de netto aankoop van *certificates of deposit*.

Genoemde aankoop van *certificates of deposit* is tevens de voornaamste reden van de toename van de post 'deposito's overige ingezetenen' met 12,7 miljoen.

Ten slotte is het saldo op de rekening 'meerjarenplanprojecten' met 2,9 miljoen gedaald als gevolg van betalingen voor ontwikkelingsprojecten. Van dit bedrag is 2,8 miljoen aangewend voor projecten van de centrale overheid en 0,1 miljoen voor projecten van het eilandgebied Curaçao.

■ *De journalist Ronnie Rens viert vandaag zijn zestigste verjaardag. Rens, afkomstig uit Suriname, doorliep een dynamische carrière als journalist in zijn geboorteland (waar hij directeur was van de Surinaamse Radio Stichting) en op Curaçao. Jarenlang was Rens correspondent voor het ANP. Sinds begin dit jaar schrijft hij enige keren per week een column voor de Amigoe.*

■ *ORANJESTAD — Bij de ABN/AMRO Bank te Oranjestad herdacht Edna Maduro maandag het feit dat zij 25 jaar geleden in dienst trad. Mevrouw Maduro begon in 1968 als assistente op de afdeling Vergoeding en werkt nu ongeveer vijf jaar op de afdeling Deviezen. Op de foto de huldiging van jubilaresse Edna Maduro, geflankeerd door de managers M. Loefstok (links) en J. van Swijndregt.*

Opa uit Zwolle verbannen

Als het aan de ouders van twee Zwolse jongens ligt, mag hun **opa** tot het jaar 2001 de stad Zwolle niet meer in. Ze eisten dit verbod dinsdag tijdens een kort geding dat diende voor de president van de rechtbank in Zwolle. Opa (66) wordt ervan verdacht ontucht te hebben gepleegd met zijn beide kleinzoons.

In 2001 wordt de jongste van de twee kleinkinderen meerderjarig. In het kort geding vroegen de ouders tevens een voorschot van smartegeld van 1.500 gulden per kind. De eis dat de opa wegens meerdere pedofiele contacten een HIV-test zou moeten ondergaan, werd door de raadsman van de ouders ingetrokken. Opa heeft zo'n test al vrijwillig ondergaan. De uitslag was overigens negatief.

Geweldddadige Zulufilm teruggetrokken

De Zuidafrikaanse Staatsomroep heeft dit weekeinde besloten een oude film over een bloedige veldslag tussen Britse troepen en Zulustrijders niet uit te zenden omdat daar te veel geweld in voorkomt.

"Wij hebben veel telefoontjes gekregen van kijkers die het ongevoelig vonden om de film uit te zenden nu er zoveel geweld is", verklaarde Mariaan Esterhuysen van de televisiezender CCV van de staatsomroep SABC. CCV besloot daarop 'naar de kijkers te luisteren'.

Steeds meer inwoners geboren buiten Nederland

Van de **Nederlandse bevolking** is 8,7 procent buiten Nederland geboren. In 1990 was dat nog 7,8 procent, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

De grootste groep van buiten Nederland geboren personen wordt nog altijd gevormd door mensen uit Indonesië of het voormalige Nederlands Indie (188.000). De op een na grootste groep, gevormd door 171.000 mensen uit Suriname, is nog steeds groeiende. Het aantal mensen uit Turkije (159.000) en Marokko (131.000) steeg ook vorig jaar, maar de immigratie uit deze twee landen is sterk gedaald.

In Amsterdam is inmiddels een op de vier inwoners niet op Nederlandse bodem geboren, in Rotterdam en Den Haag is die verhouding een op vijf.

Weekje Washington

Een scholier uit het Nederlandse Eindhoven, Pascal van Maurik, gaat een weekje **naar Washington** en hij krijgt een wisselbeker, want hij won de jaarlijkse essaywedstrijd van de Amerikaanse ambassade.

Hij schreef het essay *Esther's Song* over de roman *The Bell Jar* van Sylvia Plath. De ingezonden essays moeten gaan over Amerikaanse literatuur.

Deeltijd werken scoort

Onderzoekers van de Cranfield School of Management (Groot Brittannië) constateren dat **deeltijd werken** steeds meer in trek raakt in Europa. "Het is duidelijk dat werkgevers in Europa en - in mindere mate - de werknemers steeds meer neigen naar flexibele arbeidspatronen", schrijven de onderzoekers.

Na Groot-Brittannië kennen Nederland en West-Duitsland de grootste groei in het aantal parttimers, zo blijkt uit het onderzoek. Betrokkenen vinden dat de voordelen duidelijk opwegen tegen de nadelen van flexibeler arbeidstijdverdeling.

■ *SOLINGEN — Een verschroeide foto is de trieste herinnering aan twee Turkse immigranten Hatic Genc (rechts, 18 jaar) en Guersuen Ince (links, 27 jaar). Zij kwamen om bij de brand die op 29 mei door racisten werd aangestoken. De politie van Karlsruhe heeft inmiddels een vijftienjarige aangehouden. Gezocht wordt nog naar vier verdachten.*

■ *KENNEBUNKPORT — Af en toe wordt er in de Verenigde Staten nog een glimp opgevangen van de ex-president. George Bush dook gisteren op voor een toespraak ter gelegenheid van Memorial Day, de dag waarop in de VS gevallenen van diverse oorlogen worden herdacht. De vroegere president is nog niet vergeten, zo bleek. Bush kreeg een spontane omhelzing van een bewonderaar.*

Bruidsjurk van 10 kilo

De toekomstige **Japanse kroonprinses**, Masako Owada, krijgt het tijdens haar bruiloft op 9 juni zwaar te verduren. Ze zal de traditionele keizerlijke huwelijkskimono dragen, een kledingstuk van tien kilo.

"Het stuk is zo zwaar, ik kan me er nauwelijks in bewegen", klaagde een model dat dinsdag een vergelijkbare kimono aan de pers demonstreerde. Kenners verwachten dan ook dat Owada naar lucht zal happen, als ze in het huwelijk treedt met kroonprins Naruhito. Tot nu toe kleedde de succesvolle zakenvrouw zich in sportieve mantelpakjes en broeken.

Het huwelijkskostuum heeft als basis een diep paars gekleurde petticoat, bedekt met talrijke, verschillend gekleurde lagen zijde. Daaroverheen komt een geplooide broek, een hakama, die als een harnas het lopen bijna onmogelijk maakt. De vijflagige kimono en een kunstig bewerkte jas vormen de (zichtbare) afsluiting van het kostuum.

Velen in Japan zien in de huwelijksdracht het symbool voor het toekomstige leven van de 29-jarige Owada, namelijk een opoffering van haar persoonlijke vrijheid ten gunste van de strenge hofceremonie.

Vermoord liefdespaar door Serviërs begraven

De lichamen van de twee **vermoorde geliefden** Bosko Brckic, een Serviër, en Admira Ismic, een moslimse, in ex-Joegoslavië zijn eind vorige week begraven op een Servische heuveltop bij Sarajevo. Meer dan een week lagen de lijken van het liefdespaar in een soort niemandsland, waar Serviërs en moslims ruzieden over aan wie het recht toekwam de lichamen te bergen.

Een moderne variatie op het Romeo en Juliet-verhaal, waarbij de liefde tussen een jongen en een meisje tot een einde kwam door een gruwelijke oorlogsdaad. Terwijl het stel, beiden 25, probeerde weg te komen uit Sarajevo om buiten het oorlogsgebied met elkaar te trouwen werden de twee door een sluipschutter doodgeschoten. Ze stierven in elkaars armen.

Dagenlang getrouwtrek om de lijken werd opgelost doordat Servische commando's maandagnacht het gevaar van moslimsluipschutters uit drie richtingen trotseerden en de ineengestrengelde lijken weghaalden. De stoffelijke resten werden overgebracht naar de voorstad Grbavica die in Servische handen is. Daar werd de begravenis op een heuveltop alleen bijgewoond door Bosko's moeder, een tante en twee vrienden van de familie. Overige familieleden en vrienden vreesden voor hun leven.

Meisjes als misdienaar

De mogelijkheid dat meisjes officieel als misdienaar worden toegelaten, betekent geenszins dat **vrouwen priester** kunnen worden. Zo reageerde de woordvoerder van het Vaticaan maandag op een bericht in een Amerikaans weekblad dat Rome voor het eind van het jaar vrouwelijke misdienaars zou toelaten.

Het vraagstuk wordt al zes jaar bestudeerd, maar er is nog geen beslissing genomen, aldus de zegsman. Hij wijst erop dat dit onderwerp op geen enkele wijze in verband staat met het thema van de priesterwijding.

Pinkpop mag niet klagen

De organisatie van de 24ste editie van het **Pinkpop-festival** dat in Nederland traditiegetrouw op Pinkstermaandag werd gehouden heeft niets te klagen.

Een recordaantal bezoekers van zestigduizend bezocht het popfestival waarbij dit jaar enigszins de nadruk lag op hardrock. De jaren zeventig herleefden met optredens van Lenny Kravitz en The Black Crowes.

Een klein incident deed zich voor tijdens het optreden van de groep Thelonius Monster, toen zanger Bob Forrest twee bierflesjes in de dansende mensenmassa wierp en daarbij twee Pinkpop-gasten verwondde.

Het 25ste Pinkpop, volgend jaar, moet iets speciaals worden, volgens de organisatie. Gedacht wordt aan een contract met Golden Earring, de band die optrad tijdens de eerste aflevering van het festival en daarna nog eens. Driemaal is scheepsrecht, aldus Jan Smeets van de organisatie.

Tom Poes en de Herenopstand

door Marten Toonder

3956 — Zo werd Tom Poes dus gegrepen en gebonden. Hij was te zeer in beslag genomen door de niesbuien om zich te kunnen verweren, zodat hij dan ook tamelijk wezenloos tussen de opstandige heren stond.

De voorzitter trad naar voren en bezag hem met weerzin.

"Zo treffen we hier in ons midden dus iemand aan uit de heffe des volks", sprak hij. "Waarschijnlijk een spion. Het is alleen aan de waakzaamheid van ons beginnend a-lid te danken, dat hij gevat is."

Wammes Waggel begon verlegen te giechelen.

"Ik stel dan ook voor", hernam de president, "om de laatstgenoemde te bevorderen tot volwaardig a-lid - en om zijn toestel goed te keuren. De werking is reeds bewezen. Ik ben er zeker van, dat het goed zal voldoen bij de uitvoering van plan P."

De vergadering mompelde instemmend.

"Goed", vervolgde de voorzitter. "Heer aspirant, we dragen u op om deze indringer goed te bewaken. Hij mag in geen geval ontsnappen, want dan zou hij zonder twijfel het janhagel op ons spoor zetten. Hebt u dat begrepen?"

"Ja, hoor", sprak Wammes. "Reuze."

"En verder", voer de ander voort, "kunt u overgaan tot de uitvoering van plan P. Doe uw best."

Het nieuwe a-lid sleepte een half-volle waszak uit een hoek en stuwde de ongelukkige Tom Poes erin zonder zich te storen aan diens boze uitroepen.

"Doe niet zo flauw", hoorde men hem zeggen, terwijl hij de zak naar buiten sleepte. "Ik vind janhagel niks lekker."

HENRY By Dick Hodgins

LAST WEEK HENRY CAUGHT ONE THAT WAS...
...TWO FEET LONG!
A FISH?
NO... A WEED.

BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

ARE YOU GOING TO BE GOOD?
NO!
OKAY, THEN WE'RE PUTTING THIS PIN-UP ON YOUR WALL!
UH... FELLAS, WAIT A SECOND. HEY, BONER...

BEETLE BAILEY By Mort Walker

YOU SLEPT THROUGH MY LECTURE
YOU LOAFED DURING CALISTHENICS
AND YOU'VE BEEN DAY-DREAMING THE REST OF THE TIME!
WHY DO YOU ACT THIS WAY, BEETLE? WHY?
HEY! IT'S JUST IN A DAY'S WORK

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

I'VE DISCOVERED THAT WATER CAUSES BALDNESS
THAT'S RIDICULOUS!
YEAH? DID YOU EVER SEE AN ALLIGATOR WITH HAIR?

CURAÇAO AGENDA

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabou (derde district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900/625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING
Santa Maria 17. Tel.: 682344, 682947, 682412 en 682574. Fax: 681000; geopend vanaf zeven uur 's morgens tot vijf uur 's middags; spreekuur wijkgebouw Bonam: iedere dinsdag van 09.00-11.00 uur. Tel.: 371865; Suffisant: tel.: 687707; Montagne Abao: tel.: 673711; Kaya Fensu: tel.: 618577; Mamayaweg: tel.: 657508; voor informatie omtrent zuigelingen- en peuterbureaus kan men terecht op consultatiebureau Brievengat. Tel.: 373584.
Voor de *wachtzuster* gelieve **tel.: 603661** te bellen.

STICHTING VAN HET WIT GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17. Tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15. Tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur. **Voor de zuster van de wacht gelieve tel.: 681847, pagenummer 669-0368,** te bellen.
Kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141. Tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur. Voor de wachtzuster gelieve **tel.: 681847, pagenummer 669-0368** te bellen.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: **zuster Matheeuw. Tel.: 648827** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda:
Sta. Maria, Winston Churchillweg 155. Tel.: 680800.
Punda:
Plasa, De Ruyterkade 36. Tel.: 615545.

DIVERSEN

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

AMIGOE
Colofon
UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Telefoon centrale (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
ABN-Amro
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

Directie:
Fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Hoofdredactie:
Fax: 674744
Peter Dicker (hoofdredacteur)
N. Hendrikse (eindredacteur NAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Debrot-Steegstra, Joël Labadie, Marjo Nederlof, Dennis Pikero, Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Fax: 674524
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties: Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

NEDERLAND
correspondenten:
Hennie Harinck, B. Jos de Roo en Victor Hafkamp

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP.

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504, Fax: 370304

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,=, op Aruba Naf 17,=.

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 81,15 per maand (luchtpost) of NAf.28,– per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

NOODGEVALLEN/
VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (**op zaterdag**): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

DIERENARTS
voor **spoedgevallen** gelieve te bellen: **614000** (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

WOENSDAG

FORTKERK
(Fort Amsterdam)
12.30-13.00 uur oecumenische pauzedienst.

TOERISTENSCHEPEN
08.00-17.00 uur *Starward* (SJU)
09.00-17.00 uur *Crown Monarch*.
* * * * * * * * * * * * * * * *

ABC
(kanaal77)

DINSDAG
15.00 General Hospital
16.00 Oprah Winfrey
17.00 News
18.00 News
18.30 ABC News
19.00 Jeopardy!
19.30 Wheel of Fortune
20.00 Full House (R)
20.30 Hangin' With Mr. Cooper (R)
21.00 Roseanne (R)
21.30 **World Music Festival** (Host: Michael Douglas)
23.00 News
23.35 Nightline
24.05 Movie
02.00 News
02.30 World News Now
04.30 Oprah Winfrey
05.30 ABC World News This Morning

AE
(kanaal73)

DINSDAG
16.00 The Fugutive
17.00 O'Hara U.S. Treasury
18.00 Rockford Files
19.00 In Search Of...
19.30 In Search Of...
20.00 **Great Commanders**
21.00 **Cartoon Madness: Fantastic Max Fleischer Cartoons (Pt 1 of 2)** (Animated)
23.00 Evening at the Improv (Host: Chris Lemmon)
24.00 **Great Commanders**
01.00 **Cartoon Madness: Fantastic Max Fleischer Cartoons (Pt 1 of 2)** (Animated)
03.00 Evening at the Improv (Host: Chris Lemmon)
04.00 Movie: **Against the Wind** (1948)

CBS
(kanaal85)

DINSDAG
15.00 Guiding Light
16.00 Young and the Restless
17.00 News
17.30 News
18.00 News
18.30 CBS News
19.00 Entertainment Tonight: **Michael J. Fox**
19.30 Inside Edition
20.00 Rescue: 911
21.00 CBS Tuesday Movie
23.00 News
23.30 Andy Griffith
24.00 Crimetime After Primetime 'Forever Knight'
01.00 Married... With Children
01.30 Family Feud
02.00 News
02.30 Up to the Minute
05.30 CBS Morning News

TBS
(kanaal89

DINSDAG
15.05 Tom and Jerry's Funhouse
15.35 Flintstones
16.05 The Jetsons
16.35 Brady Bunch
17.05 Saved by the Bell
17.35 Saved by the Bell
18.05 The Jeffersons
18.35 Andy Griffith
19.05 Beverly Hillbillies
19.35 **Major League Baseball** San Diego Padres at Atlanta Braves (L)
22.35 **Movie: The White Buffalo** (1977)
24.35 **Movie: Ulzana's Raid** (1972)
02.35 **Movie: I Remember Mama** (1948)
04.35 New Honeymooners
05.05 All in the Family
05.35 CNN Headline News

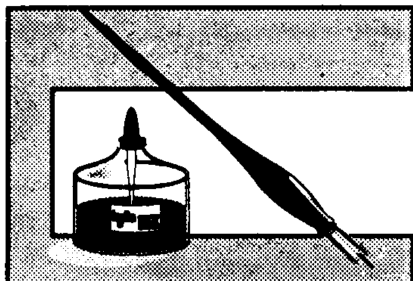
NBC
(kanaal85)

DINSDAG
15.00 Divorce Court
15.30 The Judge
16.00 You Bet Your Life
16.30 Golden Girls
17.00 Cosby Show
17.30 News
18.00 News
19.00 NBC News
19.30 New Family Feud
20.00 Quantum Leap
21.00 **NBA Basketball** Western Conf. final (game 5) (L)
23.30 News
24.05 Tonight Show With Jay Leno
01.05 Late Night
02.05 Rush Limbaugh
02.35 Later With Bob Costas
03.05 NBC Nightside
05.30 NBC News at Sunrise

Expositie van handwerk in Landhuis Habaai

■*WILLEMSTAD - Handwerken is een serieuze aangelegenheid te oordelen aan de gezichten van de dames die met de handjes keurig gevouwen aandachtig luisteren naar de woorden van het hoofd van het bureau Culturele Zaken, Pacheco Domacasse. De foto werd j.l. zaterdag genomen in Landhuis Habaai, waar de opening plaatsvond van een expositie van handwerkartikelen.*

INGEZONDEN

Zeitpoltergeist

DE LOPENDE anti-Arion polemiek kenmerkt zich door een nogal doorzichtig soort selectieve wetenschappelijkheid, waarbij stelselmatig wordt voorbij gegaan aan de kern. De tragiek van Curaçao, gereduceerd tot nuchter laboratoriummodel, ligt in de *kunstmatige schijnbalans zonder ingebouwd zelfherstellend vermogen*. Deze identificatie is in onze eeuw lange tijd versluiert geweest door Shell en Offshore, hetgeen in goede tijden tot verraderlijk optimistische momentopnamen heeft geleid. Daarentegen is het Neerlands tragiek dat ze haar koloniale erfenis feitelijk confronteert in de (voor haar) verkeerde tijdgeest. Het huidige probleem aanpakken met de bravourmentaliteit uit een vorige tijdgeest maakt de operatie alleen maar uitzichtslozer.

Dat Spanje jegens Curaçao geen partiële bijdrage in de reparatie gevraagd kan worden, komt omdat zij op tijd afhaakte. Binnen de juiste tijdgeest dus. De tijdgeest waarin je nog schaamteloos ergens schade kan aanrichten en weer even schaamteloos kon vertrekken. Dat waren nog's tijden! Dat Nederland, anno-93, geen reparatie-pretenties (meer?) koestert jegens de Spaanse bezetting (van Ned.) uit vervlogen eeuwen, heeft vermoedelijk te maken met aanwezig zelfherstellend vermogen, het benutten daarvan, het kunnen terugvallen op een oorspronkelijke multidisciplinaire structuur (hoe gehavend misschien ook, maar zeker diametraal verschillend met de Antilliaanse erfenis), en alweer.. om het doodsimpele feit dat het nu gewoon te laat is. Ook daar heeft Spanje bijtijds afgehaakt.

Als Nederland een eeuw eerder Curaçao had verlaten, dan was alles waarschijnlijk met een sisser afgelopen. Voor Nederland althans. Dan waren wij nu een zustereiland van Margarita. De fundamentele misvatting bij alle 'Arion-Contra's' is het denkbeeld dat de geschiedenis begint bij hun geboortedatum.

Curaçao is een *gecreëerd couveuse-kindje* en is in feite te lang in die status gehandhaafd. Rijsdijks passage (Am. 12/5) over kolonisatorgeschapen lokale politieke rust en idem bereikte welvaart komt in dit verband dan ook wel heel wrang over. De genoemde geneugten zijn in wezen niet meer dan wankele kunstmatigheden. De welvaart is een *schijnwelvaart*. Puur klatergoud, dus. Wat heeft het namelijk voor zin om een welvaart te scheppen waarvan kenners donders goed weten dat deze grotendeels slechts kunstmatig in stand gehouden kan worden, en waar vervolgens doodleuk door diezelfde 'schepper' de bodem (de bronnen) onderuit wordt geslagen? En dan waagt Rijsdijk een omgekeerde compensatie (N.A./Ned.) te opperen?? Den Haag pretendeert nu met veel tamtam te komen opruimen wat ze zelf grotendeels, direct en indirect, heeft geschapen.

Dat er het nodige rammelt aan de Curaçaose samenleving staat buiten kijf. Maar de correctie-exercitie zou best op een wat vaderlijker manier kunnen. Ten slotte is het de bedoeling, ook bij elk mensenkind, het kind langzaam maar zeker zoveel mogelijk op eigen benen te doen staan. Een couveusekindje kan daar wat langer voor nodig hebben. Als echter de couveuse-status veroorzaakt werd door de ouders, die voor en tijdens de zwangerschap, tegen beter weten in, stevig rookten, dronken en drugs gebruikten, dan moeten ze ook niet vreemd staan te kijken als de nazorg wat uitloopt.

Als daarbij dan ook nog het kind pas als teenager uit de couveuse wordt gehaald, reeds gewend aan zakgeld en enige zelfstandigheid, dan gaat een correctieve nazorg inderdaad met protesten gepaard. Hoe Neerlands inmenging ook eventueel gerechtvaardigd wordt, door Den Haag of United Nations, het hoofddoel zal in principe moeten zijn: het voorkomen van de herhaling van de couveuse-geschiedenis. Dat doe je niet door de navelstreng ineens door te snijden. Ook niet door een nieuwe navelstreng aan te leggen. En ook niet door dan maar bij het kind in de couveuse te kruipen.

RALPH PETERSEN
Curaçao

WEGA DI NUMBER

9399
2169
3096

LIFE
(kanaal91)

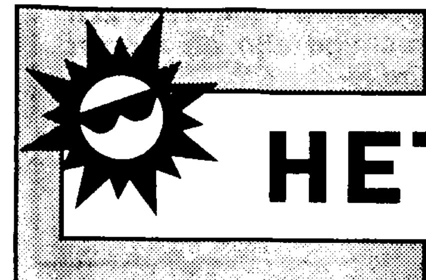
DINSDAG
16.00 Anything But Love
16.30 Anything But Love
17.00 Jane Pratt
18.00 Supermarket Sweep
18.30 Shop 'Til You Drop
19.00 Unsolved Mysteries
20.00 L.A. Law
21.00 **Movie: Shattered Innocence** (1988)
23.00 Thirtysomething
24.00 Unsolved Mysteries
01.00 Unsolved Mysteries
01.30 Self-Improvement Guide
04.30 Self-Improvement Guide

TELECURAÇAO
(kanaal8/6)

DINSDAG
17.00 Ora pa Mucha
17.30 Obra di Man met Loupe
18.00 Mira i Skucha
18.30 Informe Deportivo (presentator Rein Persaud)
18.45 Nieuws in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.00 Kushina di Oro (met Saida Hernandez): **Aros ku Kabaron**
19.30 Musical Special
19.45 Special: **Un Dushi Tradishon: 20 Aña Banco di Caribe**
20.00 Telenotisia
20.30 Telenovela: **Ti Ti Ti**
21.00 Enkuentro (presentator Paul de Windt)
22.00 Wega di Number Kòrsou
22.07 CNN World Report
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

USA
(kanaal83)

DINSDAG
15.00 Press Your Luck
15.30 Scrabble
16.00 $25,000 Pyramid
16.30 $100,000 Pyramid
17.00 American Gladiators
18.00 Dinosaucers
18.30 Denver, the Last Dinosaur
19.00 Quantum Leap
20.00 **Movie: The Last Days of Marilyn Monroe** (1985)
21.00 Tuesday Night Fights (L)
23.00 MacGyver
24.00 The Hitchhiker
24.30 Ray Bradbury Theater
01.00 Tuesday Night Fights (R)
03.00 **Movie: Love at Stake** (1987)
05.00 My Sister Sam
05.30 Paid Program

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Voor vandaag licht tot half bewolkt, warm en droog. Gedurende de nacht- en ochtenduren bestaat er een kleine kans op toename van de bewolking en/of een plaatselijke regen- of onweersbui.
Zwakke tot matige, overdag af en toe vrij krahtige wind uit richtingen tussen oost en zuidoost (tussen vier en twintig knopen).

WEEROVERZICHT:
De Benedenwindse eilanden bevinden zich momenteel onder invloed van een uitloper van het hoge-drukgebied met centrum boven de Atlantische Oceaan. Ook voor vanmiddag en morgenochtend wordt er enige onweers- en buienactiviteit van de intertropische convergentiezone boven het noordelijk gedeelte van Venezuela verwacht. Er bestaat een kleine kans dat dit systeem tijdelijk enige bewolking en/of buienactiviteit op of nabij een der Benedenwindse eilanden kan veroorzaken.
Tropische depressie nummer 1 ontwikkelde zich gisterochtend om elf nabij 21.7 noord en 83.7 west, vlak ten zuidoosten van het Cubaanse eiland Isla de la Juventud. De zwakke depressie bevond zich vanochtend om vijf uur l.t. nabij 25.2 noord en 78.8 west, 135 km ten westen van Nassau, Bahamas. De maximumwinden nabij het centrum bedroegen 45 km/uur met uitschieters tot bijna stormkracht (117 km/uur). De depressie verplaatst zich in noordoostelijke richting met een snelheid van 28 km/uur. Dit systeem is niet van belang voor het weer op de Benedenwindse eilanden.

WILLEMSTAD —Het blijft leuk, ieder jaar weer: de 'stand van zakenlijst van de Staten' doorpluizen. Zou de landsverordening over *de beperking van de reduktie in de inkomstenbelasting tot de aandeelhouders van besloten en familie-vennootschappen,* ingediend op 10 juli 1958, er dit jaar nog bij zijn? Ja hoor, hij is er. Alleen moet de regering sinds 1959 schriftelijk antwoorden.

En de Landsverordening *houdende regelen tot het algemeen en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectie arbeidsovereenkomsten*, die op 24 mei 1968 werd ingediend en die op de agenda van de openbare vergadering van 7 augustus 1970 stond, is er ook weer bij. Die vergadering werd echter 'voor onbepaalde tijd geschorst' en daar is niets teveel aan gezegd.

Ook leuk is de op 10 november 1972 ingediende landsverordening *inhoudende een bepaling ter waarborging van een ongestoorde uitoefening van Staatsplichten en Staatsrechten*. Het voorlopig verslag dateert van 27 mei 1974 en de regering moet nog schriftelijk antwoorden. Misschien moet dit onderwerp ook maar wachten totdat de Antillen zijn opgeheven en er een dergelijk wetsontwerp voor Autonoom Curaçao wordt ingediend.

De landsverordening van 17 juni 1977 nr 508 doet, elk jaar weer, in de lach schieten. Die behandelt namelijk de mogelijkheid dat de Gevolmachtigde Minister en zijn gezin *na een* **onafgebroken** *periode van twee jaren* de gelegenheid krijgen naar de Nederlandse Antillen te reizen. Het ontwerp ligt sinds 1978 klaar voor behandeling.

De wijziging landsverordening uit 1983, waarin wordt voorgesteld dat er *een termijn moet komen waarbinnen de inspecteur moet beschikken over ingediende bezwaarschriften* en waarvoor de initiatiefnemers moeten antwoorden, moet nog maar even blijven liggen, vinden wij.

Voor eilandsraadsleden is het initiatief-ontwerp van de D.P. interressant: die stelde in november 1983 voor dat er *een vaststelling zou komen van de verantwoordingsplicht voor de gezaghebber, terzake van het door hem gevoerde beleid*. De initiatiefnemers moeten sinds 1987 nog antwoorden.

En zo kunnen wij nog even doorgaan. De stand van zaken: 23 wetsontwerpen kunnen zondermeer worden behandeld in een openbare vergadering. Daarvan liggen er veertien kant en klaar, zoals de drie waarin het werkgevers wordt verplicht loon-en sociale premies af te dragen (ook bij onderaanneming) en waarin ook het fenomeen 'ter beschikking stellen' van arbeidskrachten wordt tegengegaan. Van de resterende negen moet de regering voor twee ook schriftelijk antwoorden en voor zeven mondeling of schriftelijk antwoorden.

Voor vijf wetsontwerpen moet de regering nog schriftelijk antwoorden en drie mogen schriftelijk of mondeling door de regering worden beantwoord. Ook de Staten kunnen er wat van: die moeten nog in tien gevallen antwoorden. Verder dienen in vier gevallen de inititiatiefnemers te reageren en is er een nota van wijziging.

Opvallend is het relatief hoge aantal wetsontwerpen dat te maken heeft met een of andere vorm van arbeidsrecht, sociale voorzieningen, c.q. van bescherming van werknemers: veertien van de 54. Maar ja, *arbeid*, dat is ook wel een heel moeilijk begrip...

M.N.

Onder auspiciën Wereldomroep

Cursus voor radiomakers over drugsbestrijding

HILVERSUM/PHILIPSBURG — In de tweede week van juni start het opleidingscentrum van Radio Nederland Wereldomroep in samenwerking met de Organisatie van Amerikaanse Staten een cursus op Sint Maarten voor radiomakers van diverse Engelstalige Caribische eilanden, Belize en Aruba. De cursus is gericht op radiomedewerkers die programma's maken op het gebied van drugsbestrijding en AIDS-preventie. Eind augustus begin september vorig jaar was er ook al zo'n cursus op Curaçao voor programmamakers uit Curaçao en Bonaire. Volgens cursusleider Kees Jan Bender van het trainingscentrum van Radic Nederland is de cursus nu toegespitst op de andere omstandigheden op de kleinere eilanden. "De samenleving is er klein, iedereen kent iedereen. Programmamakers dragen er meer verantwoordelijkheid dan op de grotere eilanden, waar wat meer specialisatie is. Op de kleinere eilanden zijn de programmamakers vaak een schaap met vijf poten".

Hij wijst er op dat het geven van informatie over AIDS-preventie en drugsbestrijding niet altijd even makkelijk is, gezien de complexiteit van het thema. De deelnemers uit Antigua en Barbuda, Saint Lucia, Saint Kitts, Saint Vincent, Dominica, Grenada en de Bahamas en voor wat Midden-Amerika aangaat Belize het vroegere Brits Honduras, worden door de OAS gesponsord. Dat geldt niet voor de deelnemers uit de Nederlandse Antillen en Aruba die geen lid van de OAS zijn.

Bender vertelt dat het kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken om een bijdrage gevraagd is, maar dat na een lange procedure de aanvraag niet is gehonoreerd. "Dat heeft ons en ook de autoriteiten op de Antillen en Aruba nogal verbaasd. Veel mensen in hoge posities hadden zich sterk gemaakt voor een sponsoring door het KabNA. De reden is ons nog niet duidelijk, want we hebben nog geen reactie gekregen". De autoriteiten op de eilanden bevreemdt het dat het KabNA aan de informatie over AIDS-preventie en drugsbestrijding kennelijk niet de prioriteit geeft die zij naar hun mening verdient.

De stichting UNOCA op Aruba heeft zich voor wat betreft de Arubaanse deelnemers voor de kosten garant gesteld. Vanuit Nederland komen twee trainers die zich zullen bezig houden met instructie over het toegankelijk maken van de drugs- en AIDS-problemen voor het luisterpubliek. Een derde trainer is verbonden aan de Nederlandse RVU (Radio Volksuniversiteit) en heeft zich in het maken van documentaires gespecialiseerd.

Volgens Bender zullen zoveel mogelijk mensen uit de samenleving die zich op enigerlei wijze met de problemen rond AIDS en drugs bezighouden bij de cursus worden betrokken. "Dat hebben we op Curaçao ook gedaan en dat bleek uitstekend te werken. We hadden daar een panel met een uiteenlopende groep mensen, zoals maatschappelijk werkers, mensen die zich met chollers bezig houden, politiemensen een vrouw die als drugskoerier had gewerkt enz. "Hun ervaringen waren leerzaam". De organisatie hoopt dat behalve de deelnemers uit Sint Maarten, het gasteiland, ook nog cursisten uit Saba en Sint Eustatius zich bij het gezelschap kunnen aansluiten. Dat hangt nog van de mogelijkheden tot sponsoring af.

ALLERLAATSTE OPROEP

Keuring Dienstplichtigen Jaarklassen 1971 - 1972 - 1973

Gedurende het tijdvak 07 juni tot en met 18 juni 1993, worden er dienstplichtkeuringen verricht voor jongelui die geboren zijn in de jaren 1971 - 1972 - 1973.
Deze keuringen vinden plaats in het Rode Kruis-gebouw aan de Fokkerweg van 07.30 - 12.30 uur.

De keuring voor de dienstplicht in de Nederlandse Antillen is ingevolge artikel 11 lid 2 van de Dienstplicht verordening 1961 (P.B. 1961, no 223) voor een ieder verplicht.

Degene die zich niet onderwerpt aan de voorgeschreven verplichte keuring zoals hierboven bedoeld, is strafbaar volgens leden 1 en 2 van artikel 132 lid 1 en 2 van de Dienstplichtverordening 1961 en wordt later alsnog gekeurd.

Ook dienen te verschijnen, zij die in het jaar 1971, 1972 en 1973 geboren zijn maar geen oproep hebben gehad (adreswijziging of andere reden).
Deze oproep geldt als allerlaatste oproep.
Hierbij wordt tevens een beroep gedaan op de ouders/familieleden van bovengenoemde jongelui, die niet meer op Curaçao verblijven, zich in verbinding te stellen met de Afdeling Militaire Zaken voor het nodige.

Verzoeken voor uitstel van eerste oefening en vrijstelling van militaire dienst kunnen ingediend worden voor 07 juni 1993 bij de Afdeling Militaire Zaken.
Voor meer informatie kan men zich wenden tot de Afdeling Militaire Zaken, Barberia Jopiegebouw (Otrobanda) tel. 626688/626693.

De Staatssecretaris van Algemene Zaken.

Willemstad.

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 3 van het "Arbeidsvredebesluit III" (P.B. 1978 no. 243), maakt ondergetekende bekend dat:

a) de dag van het referendum onder de werknemers van **CONSALES CURAÇAO N.V.** is vastgesteld op **vrijdag, 18 juni 1993**.
b) de plaats van het referendum is het kantoor van Consales Curaçao N.V. te Majoorsweg no. 2-12.
c) de gelegenheid om te stemmen bestaat van **13.00 uur tot 16.00 uur**.
d) de vakbond die gerechtigd is om aan dit referendum deel te nemen is de Curaçaosche Federatie van Werknemers (CFW).
e) slechts de personen vermeld op de bijlage van de brief van ondergetekende gedateerd 1 juni 1993 aan betrokken partijen stemgerechtigd zijn en mogen deelnemen aan dit referendum.

Willemstad, 1 juni 1993

De Landsbemiddelaar
drs. M.N. Schill-Maria.

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 3 van het "Arbeidsvredebesluit III" (P.B. 1978 no. 243), maakt ondergetekende bekend dat:

a) de dag van het referendum onder de werknemers van **COMPACK N.V.** is vastgesteld op **donderdag, 17 juni 1993**.
b) de plaats van het referendum is het kantoor van Compack N.V. te Majoorsweg no. 2-12.
c) de gelegenheid om te stemmen bestaat van **15.00 uur tot 16.00 uur**.
d) de vakbond die gerechtigd is om aan dit referendum deel te nemen is de Curaçaosche Federatie van Werknemers (CFW).
e) slechts de personen vermeld op de bijlage van de brief van ondergetekende gedateerd 1 juni 1993 aan betrokken partijen stemgerechtigd zijn en mogen deelnemen aan dit referendum.

Willemstad, 1 juni 1993

De Landsbemiddelaar
drs. M.N. Schill-Maria.

SVB Banko di Seguro Sosial

De Direkteur van de Sociale Verzekeringsbank maakt hierbij aan alle werkgevers, die de

CESSANTIA-BIJDRAGE

over het kalenderjaar 1993 nog niet hebben betaald, dat de betaling dient te geschieden

VOOR 1 JULI 1993.

De bijdrage wordt, ingevolge artikel 8 lid 2 van de Cessantia-landsverordening (P.B. 1983 no. 85), verhoogd met een boete indien deze niet op tijd is voldaan.

De kasuren en adressen zijn als volgt:

Curaçao	: **Pater Euwensweg 9**	van	7.45 - 11.30 en 13.45 - 16.00
Bonaire	: **Kaya Grandi 28**	van	7.45 - 11.30 en 13.45 - 16.00

De Direkteur van de Sociale Verzekeringsbank, a.i.
drs. E.R. Calmes